

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:39:51)

Dame i gospodo, kolege poslanice i poslanici počinjemo rad.

Poštovani građani Crne Gore, Skupština Crne Gore vrlo intenzivno radi i u vrijeme vanrednog zasijedanja.

Primjenom elektronskog sistema za glasanje, utvrđeno je da postoji kvorum potreban za početak sjednice, jer je prisutna većina ukupnog broja poslanika pa otvaram sjednicu **Osmog vanrednog zasijedanja u 2024.** godini. Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na sjednicu vanrednog zasijedanja saglasno Poslovniku Skupštine, a na zahtjev Vlade Crne Gore. Zahtjevom za vanredno zasijedanje određen je dan održavanja i dnevni red sjednice. Prije nego glasamo o dnevnom redu, da vas obavijestim da će ubuduće predsjednik Kluba poslanika Albanski forum - Forum Shqiptar biti poslanik Artan Čobi. Prelazimo na izjašnjavanje o dnevnom redu.

Izvolite proceduralno.

Gospođa Kaluđerović.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (04.09.24 15:40:57)

Poštovani predsjedniče, uvažene kolegice i kolege, građanke i građani Crne Gore,

Prije svega želim da, kao čovjek i kao građanka Zete, kažem da se osjećam uvrijeđenom i dužnom da osudim istup javnog funkcionera koji se nalazi na jednoj odborničkoj listi u Podgorici. Naime, taj kandidat za odbornika je rekao da neposlušne Zečane treba umjesto volova upregnuti u volovska kola.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:41:35)

Ja ne znam da li je to za proceduralnu reakciju, pogotovo što...

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (04.09.24 15:41:39)

Apsolutno jeste, a reći ću Vam i zašto.

Da stvar bude još gora, to je kandidat za odbornika koji se nalazi na vrhu odborničke liste u Podgorici. To je čovjek koji sutra treba da vodi Glavni grad ili neku od institucija u Glavnom gradu, to je čovjek kojeg je predsjednik države postavio na to mjesto i zato treba da osjeća određenu odgovornost i da preuzme određene aktivnosti. Međutim, mi u prethodnom periodu nijesmo vidjeli, taj predsjednik države koji bi trebalo da bude predsjednik svih građana nije se oglasio. Ja se izvinjavam ako mi dozvolite, ovo je vrlo bitno...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:41:48)

Gospođo Kaluđerović, bojim se da će krenuti mnogi da se oglašavaju.

Pa ja sam Vam dozvolio, ali prosto osjećam da će krenuti onda svi tako da koriste proceduru da se određuju u odnosu na ljude koji nisu ovdje u Parlamentu, a onda ćemo posle da raspravljamo što nam sjednice traju do zore. Izvolite, završite.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (04.09.24 15:42:34)

Predsjedniče Skupštine, ja vjerujem da ste negdje svjesni da rečenica koju sam izgovorila predstavlja skandaloznost, da predstavlja čisti šovinizam i da je neprimijereno da u 21. vijeku neko pomisli i priželjkuje da se ljudi upregnu u volovska kola.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:42:57)

Gospođo Kaluđerović, pročitao sam to, ali gospođo Kaluđerović, imate prostor u holu, imate mogućnost organizacije konferencije za štampu. Ne mislim da je dobro da zloupotrebljavamo proceduru, jer će onda krenuti svi da je zloupotrebljavaju.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (04.09.24 15:43:20)

Ja mislim da je ova govornica pravo mjesto.

Dakle, treba osuditi šovinističke izjave, a posebno ako dolaze od strane kandidata za odbornike i ljudi koji će se naći na odgovornim mjestima odlučivanja, a te ljude je postavio, ni manje ni više, nego predsjednik države na to mjesto. Ja Vam moram reći da je monstruoznije od toga to što predsjednik države ni A nije rekao evo nekoliko dana - nije se ogradio, nije preduzeo ništa po tom pitanju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:43:42)

Evo, gospođo Kaluđerović, svi su čuli što te rekli, ali ja mislim da Vi treba da održite konferenciju za štampu i da detaljno elaborirate. Hvala Vam. Pa ne može Parlament da zamijeni mjesto konferencije za štampu, to moram da Vam kažem.

Prelazimo na izjašnjavanje o dnevnom redu. Stavljam na glasanje dnevni red određen u sazivu.

Izvolite, kolege. Mi imamo najmoderniju tehniku u regionu, ali ponekad i ona zna da omane.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 47 poslanika - svih 47 za, niko protiv, niko uzdržan, pa objavljujem da je usvojen dnevni red - Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane sa tehničkim aranžmanom između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore. To je ona tema o kojoj je dosad raspravljao naš matični Odbor; ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o energetici i ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima. Prelazimo na dvnevni red.

Kolege poslanici, danas ćemo se samo izjasniti o zakonima koje je vratio predsjednik Crne Gore na ponovno odlučivanje, dok ćemo pretres o prvoj tački dnevnog reda naknadno obaviti.

Podsjećam da je Skupština na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2024. godini, 17. avgusta, donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetici, kao i zakone o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima.

Predsjednik Crne Gore nas je obavijestio 20. avgusta 2024. godine o razlozima ... na ponovno odlučivanje navedenih zakona, saglasno članu 94 stav 1 Ustava Crne Gore.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Izvolite, kolege, glasajte.

Vi tražite proceduru?

Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 15:46:10)

Zahvaljujem na datoj riječi.

Poštovani građani,

Javio sam se za proceduralnu reakciju da bih pitao rukovodstvo Skupštine zbog čega je odložena rasprava o tački dnevnog reda koja je bila predviđena na današnjoj sjednici Skupštine, a tiče se tehničkog sporazuma kojeg potpisuje Ministarstvo odbrane sa ministarstvom druge države u sklopu Sporazuma o saradnji u domenu odbrane između Crne Gore i Republike Francuske. Dakle, želio bih da obavijestite građane i poslanike zbog čega ste to uradili. Ja sam Vam sinoć pisao u grupi Kolegijuma nakon što ste nam kazali da ova tačka neće biti raspravljana danas, tražeći objašnjenje. Nijesam ga dobio. Znam, i prije nego što ćete mi reći šta je stvarni razlog, imajući u vidu brojne kontroverze koje prate ovo zakonsko rješenje koje dolazi u Skupštinu. To je jedno. Drugo, volio bih takođe da sazovete sjednicu Kolegijuma nakon što Vi i ja završimo ovu razmjenu da bismo se na Kolegijumu dogovorili o nekim procedurama i obavezama, u sklopu kojih poslanici trebaju da budu obaviješteni od strane rukovodstva Skupštine o radu i dinamici rada u Parlamentu.

Dakle, juče ste nam javili da će se danas raspravljati o potpuno dvije nove tačke dnevnog reda objedinjeno, pretpostavljam na zahtjev dijela parlamentarne većine da bi se izbjegla rasprava o ovoj temi. Jasno nam je zatšo su motivi na toj strani, ali ne možete to raditi u predvečerje sjednice Skupštine, jer su se poslanici, zahvaljujući instrukcijama šefova poslaničkih klubova, pripremali za ovu tačku dnevnog reda, a onda ste nam javili sinoć - ne, ne; nećemo to, nego ćemo nove dvije tačke dnevnog reda. To nije ozbiljno i to građani Crne Gore treba da znaju. Ali, ja mislim da prije toga treba da nam date objašnjenje zbog čega se ne raspravlja ova tačka dnevnog reda u sklopu sjednice Skupštine koja je zakazana prije desetak dana.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:48:29)

Prvo da Vas obavijestim, i da građani znaju, da u skladu sa članom 94 predsjednik Skupštine može u toku sjednice izvršiti izmjenu u redosledu pretresa pojedinih tačaka dnevnog reda. Sve tačke dnevnog reda o kojima se raspravlja su tačke dnevnog reda sa kojima su upoznati poslanici. Mi smo usvojili dnevni red, 26. avgusta sam obavijestio Kolegijum, u skladu sa dogovorom sa prethodne sjednice Kolegijuma, da će Sedmo vanredno zasijedanje započeti 30. avgusta. Tog dana pored usvajanja dnevnog reda predloženo je da raspravljamo o Predlogu zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi, kao i da se rasprava po osnovnim tačkama dnevnog reda nastavlja 04. septembra.

Takođe, imali smo zahtjev predsjednika Odbora za ekonomiju, finansije i budžet gospodina Mugoše da se rasprava o predlozima zakona vezanim za fiskalnu strategiju odloži nakon 03. septembra kako bi matični Odbor mogao završiti svoj dio posla. Imajući u vidu da se jučerašnja sjednica Odbora za ekonomiju odužila, da nisu svi zakoni u vezi sa Fiskalnom strategijom razmotreni, predložio sam da danas raspravljamo o Predlogu zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju i Predlogu zakona o izmjeni i dopuni Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem. Dakle, to je ono što je fakat i što možemo svi koji smo učestvovali na Kolegijumu da potvrdimo. Ovdje je danas ministar odbrane. On ne bježi od rasprave, evo ga sjedi ovdje, maloprije je završio raspravu matični Odbor. Vi, kao opozicija, na osnovu dogovora koji postoji u parlamentarnoj većini, jer mi smo parlamentarna većina, mi smo predložili kao parlamentarna većina šta planiramo danas da radimo i ja sam kroz član 94 to saopštio veoma jasno.

Ono što moraju da znaju građani Crne Gore, mi ćemo sve što je vezano za Fiskalnu strategiju da realizujemo, kalkulišući i mogućnost vraćanja zakona od strane predsjednika Crne Gore i da će građani Crne Gore 01. oktobra moći da računaju na to da će im biti povećano sve ono što im je obećano od strane Vlade Crne Gore. Nikakvih opstrukcija tu nećemo dozvoliti kao parlamentarna većina, a kažem kalkulišući i mogućnost vraćanja zakona. Imamo mogućnosti, narod nam je dao podršku da smo parlamentarna većina, slijedeći dozvoljene procedure koje propisuje Poslovnik Skupštine Crne Gore, konstatujući činjenicu da je maloprije završio rad matični Odbor, dakle pola sata ili nešto više od zakazane sjednice koja treba da počne u 15 časova, ja ne mislim da ste vi bilo šta oštećeni.

U konačnom, danas je čitava Crna Gora pratila raspravu na Odboru na ovu temu. Vi kao opozicija, imaćete te mogućnost da još jedan dan građani čuju ono što ste danas pričali na matičnom Odboru. Ne vidim razloga zašto bi to bilo danas. Ako posmatrate kao opozicija, mislim da je vaš interes da možete još jedan dan na tu temu da pričate. Tako da, gospodine, ja sam Vas obavijestio. Nakon glasanja o dvije tačke dnevnog reda održaćemo Kolegijum gdje ćemo razgovarati, ali ovo je važno da čuju građani Crne Gore.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 15:52:22)

Ja mislim da je, gospodine Mandiću, bilo važno da građani Crne Gore čuju zašto mi danas nećemo raspravljati na ovu temu. Vi to nijeste objasnili. Pravdali ste se obavezom da zakoni iz djelokruga Fiskalne strategije budu na dnevnom redu Skupštine u narednim danima, ali to je nova sjednica Skupštine u odnosu na ovu. Na ovoj sjednici se glasa ponovo o dva zakona i imamo tačku koja se tiče brodova, nabavke dva patrolna broda i ugovora Ministarstva odbrane.

Zašto ne raspravljamo na ovu temu danas? To je moje pitanje za Vas. Drugo, pošto ste rekli nijesmo ničim oštećeni, mislim da jesmo, jer na Kolegijumu ćemo porazgovarati o načinu na koji se vodila sjednica Odbora za međunarodne odnose. Veoma neprincipijelno, uz nepoštovanje Poslovnika, uz sprečavanje da se čuje glas opozicije. Čuli smo i ministra koji je spominjao poslanike koji nijesu bili prisutni na sjednici. Pošto je tu, ja ću iskoristiti priliku samo kratko, /upadica/ moram imati priliku, jer sam personalno spomenut od strane gospodina Krapovića, koji je kazao da sam ja navodno 2020. godine komunicirao sa Zoranom Lazovićem i sa specijalnim policijskim timom povodom događaja u Budvi. Neistina, gospodine Krapoviću, nikad u životu se nijesam čuo sa Zoranom Lazovićem. Toga čovjeka poznajem - dobar dan za dobar dan i druge ljude iz policijskog tima. Ali manje je to važno od onoga što je bila vaša insinuacija i pokušaj da tu temu kandidujete na sjednici Odbora onda kad nijesam prisutan. Volio bih i na tu i na sve druge teme da razgovaramo danas u Parlamentu. /Upadica/ Ona je danas na dnevnom redu, ali je Vi iz nekih razloga skidate sa dnevnog reda.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:54:02)

Gospodine Nikoliću, pričaćete te kad bude ta tačka dnevnog reda.

Ja sam Vam obrazložio razloge, nisam čuo šta je gospodin Krapović rekao na tom Odboru, jer sam imao sastanke. Evo Vi ste sada demantovali to ako je to tako izgovorio gospodin Krapović. Imaćemo na Kolegijumu raspravu o tome. Dozvolite da završimo glasanje o ove dvije tačke dnevnog reda, ali ...

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 15:54:53)

Samo želim da nam objasnite zbog čega danas nećemo raspravljati o ovoj tački dnevnog reda. Dakle, imate li odgovor na to pitanje, ili nemate?

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:54:56)

Prvo Vam kažem da parlamentarna većina, kao što vi kao opozicija imate neku svoju političku strategiju, morate da prihvatite da i parlamentarna većina ima neku svoju političku strategiju. /Upadice/ Kažem da je naša ideja raspravljali bismo sada. Ministar je tu, ministar želi danas da se raspravlja o tome. On je mene jutros zvao da on želi da se raspravlja o tome, ali, ono što vi nama stalno spočitavate, ministar nije taj koji odlučuje parlamentarnoj većini kada će se raspravljati o nekoj tački dnevnog reda.

Pošto ste pomenuli ministra, on može. Ja ne znam šta je on rekao, a uzimajući u obzir, nisam slušao prenos, da je ministar dugogodišnji poslanik u ovom Parlamentu, molim vas zbog potpune preciznosti šta je rečeno na Odboru.

Gospodine Krapoviću, molim Vas minut.

DRAGAN KRAPOVIĆ (04.09.24 15:56:03)

Hvala Vam na datoj riječi, uvaženi predsjedniče Parlamenta.

Uvažene poslanici i poslanice,

Kao što vidite, ja sam sa svojim saradnicima danas ovdje u Parlamentu. Nijesmo dobili zvanično obavještenje, moram to da kažem, da će se ova tačka odgoditi. Spremni smo, što se kaže, u po dana u po noći da raspravljamo o ovoj tački dnevnog reda i u detalje, kao što sam demonstrirao u svim pravcima - i političkim i sturučnim vezano za sjednicu Odbora za međunarodne odnose. Kad god vi odlučite - samo vas molim da budemo blagovremeno obaviješteni.

Što se tiče insinuacije da postoje kontroverze koje prate ovaj projekat, postoje u jednom minijaturnom dijelu javnosti i on se tiče Demokratske partije socijalista. Na te njihove konroverze ću ja da odgovorim kristalno jasno. Sve je tu, ništa neće biti nezaobiđeno i svaki detalj će biti pretresen do najsitnijih stvari. Što se tiče onoga što sam rekao na Odboru za međunarodne odnose, rekao sam da je gospodin Nikolić koordinirao aktivnostima Policije i specijalnog policijskog tima tokom desanta na Opštinu Budva 2020. godine, u kojem su prebijani građani, hapšeni građani i opština zauzeta, vandalizovana i protivustavno preuzeta. Naravno, za sve to vrijeme, da dodam, spavao je na Slovenskoj plaži, što je poznato javnosti, što nikad nije plaćeno. Tako da je to sve radio na račun građana Crne Gore, isto koliko je ... Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:57:58)

Hvala Vam, gospodine Krapoviću.

Gospodine Nikoliću, ovo što smo čuli sada, sada sam razumio šta je rekao gospodin Krapović i dodao je još jednu činjenicu vrlo važnu.

Izvolite, imate minut.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 15:58:13)

Dakle, vjerujem da Vi nećete uskratiti pravo da se čuje glas poslanika ovog Parlemanta, posebno kada insinuacije koje saopštava predstavnik Vlade, koji se jednom u Parlamentu sakrio iza imuniteta zahvaljujući vašim glasovima, nedozvoljavajući pravosudnim organima Crne Gore da preispitaju njegova nepočinstva u Budvi kada je organizovao vatrogasce, pazite, organizovao vatrogasce i on koordinirao u tom gradu da bi se pravile blokade i opstruirala država Crna Gora.

Dakle, Andrija Nikolić nema ovlašćenja da upravlja Policijom, gospodine Karapoviću. Hvala Vam što mi pripisujete moći koje nemam, ali ja te moći, nažalost, nemam. Možda ćemo nekada imati ponovo

ingerencije da upravljamo sistemom u Crnoj Gori. Želim da Vam kažem da ovaj minijturni dio javnosti, kako ste okvalifikovali Demokratsku partiju socijalista, predstavlja najveći broj glasača u Crnoj Gori. Dakle, Vi se obraćate političkom subjektu iza kojeg stoji najveći broj građana Crne Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:59:13)

Hvala, gospodine Nikoliću. Vidjećemo na ovim izborima iza koga stoji najveći broj glasača.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 15:59:35)

Dozvolite, gospodine Mandiću, budite elementarno korektni da završim.

Što se tiče spavanja na Slovenskoj plaži, gospodine Krapoviću, to nije bio zakup Andrije Nikolića, to je bio zakup Demokratske partije socijalista, kojeg je Andrija Nikolić koristio u avgustu mjesecu, sa poslatom fakturom toj kompaniji koja se nikada nije vratila da bi se taj račun izmirio. Dakle, zato što je vama je odgovaralo, jer vi upravljate tom kompanijom. Vama je odgovaralo da se taj račun ne plati, da bi mogli na nečemu da gradite kampanju. Dakle, riječ je o 900 eura, a ja vas pozivam da vašoj kompaniji, kojom upravljate, sugerirate da pošalju fakturu Demokratskoj partiji socijalista da bi se taj račun izmirio, gospodine Krapoviću.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 15:59:44)

Pozivamo Demokratsku partiju socijalista da plati 900 evra Slovenskoj plaži.

Ali, kad pošalju fakturu - evo i to preciziramo.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 16:00:50)

Ja Vas, gospodine Mandiću, pozivam da učinite dostupnim javnosti informacije o tome koga ste zaposlili na Aerodromima Crne Gore i šta ste nudili u onim razgovorima na Željeznici da bi se zaposlili ljudi koji su bliski određenim vašim partijskim kadrovima, da bi se nadležni organi dobro i detaljno upoznali sa tim i možda pokrenuli odgovarajuće procedure.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:01:13)

Nikoga nijesam zaposlio na Aerodromima Crne Gore. Odmah da Vam odgovorim da ne biste čekali na taj odgovor da nikoga nijesam zaposlio. Kako su se zapošljavali na Aerodromu Crne Gore, treba da pitate menadžment i da sa njima razgovarate na tu temu. Ja nikoga tamo nijesam zaposlio, niti imam moć da mogu nekoga da zaposlim.

Prvi prijavljeni je gospodin Mugoša.

Izvolite, gospodine Mugoša.

BORIS MUGOŠA (04.09.24 16:01:45)

Zahvaljujem.

Uvažene koleginice i kolege, poštovani građanke i građani,

Mislim da je veoma važno da do kraja razjasnimo ovu situaciju. Ova Osma sjednica vanrednog zasijedanja je zakazana na zahtjev Vlade, jer je ovo vanredno zasijedanje. Vlada je zakazala i teme dnevnog reda i datum i vrijeme kad počinje, jer je to u skladu sa Ustavom i zakonom. Prema tome, ovu sjednicu ste vi zakazali sa predlogom, /upadica/ Ne možete, Vi zakazajute sjednicu, a Vlada je predložila zakazivanje te sjednice. Prema tome, ovaj dnevni red je poznat prije dvadeset dana i znalo se koja je prva, druga i treća tačka. Odjednom, juče što je vrlo nekorektno prema nama, članovima Kolegijuma, a mislim da mi imamo jedan vrlo korektan odnos u Kolegijumu (to moram da kažem). Međutim, juče se desilo nešto što je vrlo nekorektno, u 07.33h ujutro kolega Konatar pita Vas o čemu ćemo danas da pričamo. Govorim o jučerašnjem danu. Juče u 18 i 30h popodne ponovo Vas pita o čemu ćemo da pričamo, da bi Vi u 19 i 10h sinoć rekli predsjednicima klubova što je danas na dnevnom redu. Ja mislim da to nije kolegijalan i korektan odnos.

Druga stvar, ni pomena nije bilo o tačkama koje se tiču visokog obrazovanja i stručnog osposobljavanja. Meni odgovaraju politički, jer je to potvrda ispravnosti mog zakona koji je usvojen prije dvije godine. Ali, više od toga da li meni odgovara politički mi je bitno da li odgovara našem dogovoru na Kolegijumu i nema veze, da Vam i to na kraju kažem, zbog Vas, priča da neki zakoni imaju veze sa Fiskalnom strategijom samo ću Vam reći - od sedam zakona koji su predloženi, znate li koji broj zakona stupa na snagu 01. oktobra, a koji broj zakona se primjenjuje od 01. januara? Od 01. oktobra je jedan, od 01. januara 2015. godine šest.

Prema tome, nema veze to, predsjedniče Parlamenta, sa tim, nego ima veze sa 29. septembrom ove godine i izborima u Kotoru i Podgorici. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:03:38)

Hvala Vam, gospodine Mugoša, evo i Vi ste imali svoju mogućnost za djelovanje u vrijeme izborne kampanje. Vi ste nosilac liste, ja razumijem i tu potrebu.

Sada je za riječ prijavljen gospodin Stjepović.

DUŠKO STJEPOVIĆ (04.09.24 16:04:24)

Hvala najljepše, predsjedniče Skupštine.

Kako bih potpuno informisao javnost u cjelosti, bez ovih nekih insinucija koje su se čule, a mislim da su to mogli građani da prate čini mi se uživo u prenosu, makar najvećim dijelom Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, samo želim ovom prilikom da kažem da je ovo bila 17. sjednica Odbora za međunarodne odnose i iseljenike. Nikada nijesam došao u situaciju čini mi se ni da opomenem nikog od članova i članica Odbora iako je bilo i teških riječi, ali riječi koje sam ja, kao neko ko isto zna da upotrijebi malo oštrij rečnik, često nediplomatski dopuštao da budu na granici.

Danas se na sjednici Odbora za međunarodne podnose i iseljenike moglo čuti bezbroj uvreda ne samo na račun predsjednika Odbora, i to je najmanji problem, već na račun koleginica i kolega, pa čak i onih koji nijesu u sali. U skladu sa Poslovnikom, sa kojim sam kao i Vi, predsjedniče Skupštine, dužan da postupam kao predsjednik Odbora, a tako ću i postupati sve dok me ne smijenite - ja sam uzeo par replika. Postupao sam onako kako bi svako postupao da je čuo, neću sad da ponavljam, riječi koje su se izgovorile na račun kolega i koleginica. Tu su bile štake, tu su bile mečke, mečari, štetočine, svašta nešto. To su baš ovako pozitivne i lijepe riječi. Te pozitivne i lijepe riječi u mom prisustvu, dok ja budem vodio sjednicu Odbora, neće moći niko da izgovara, pa makar ni pod krinkom onog, u posljednje vrijeme, izvinite na izrazu, argumenta koji se radi kad se svi drugi argumenti "izbiju" iz ruka, a to je argument žene. Ne interesuje me ko će to izgovoriti, ni koji je pol, niti rod, ni bilo kakvo drugo lično svojstvo poslanika. Interesuje me samo da mora biti u skladu sa ovim Poslovnikom. I to je to. Ja ću tako voditi sjednicu, pa ako vam se sviđa, ...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:06:09)

Hvala Vam, gospodine Stjepoviću.

Parlamentarna većina ima svoje dogovore, zato smo i parlamentarna većina. Sve dok budemo imali dogovore, funkcionisaćemo besprekorno, a namjera nam je da funkcionišemo do kraja ovog mandata. Čak i to što je Vlada zakazala i što je Vlada tražila da se raspravlja o ovoj tački dnevnog reda, ako mi kao parlamentarna većina kažemo da ne želimo da raspravljamo i primijenimo Poslovnik - moraće to da prihvati Vlada. Meni je žao što je danas ministar ovdje, a mi nećemo raspravljati o ovome. Vi nas jednog dana kritikujete da smo protočni bojler Vlade i njenih zakona, a onda kada mi Vladi kažemo da nećemo da raspravljamo o zakonima koje ste vi predložili, onda, umjesto da kažete - bravo vam ga, vi tu protestujete.

Svi zakoni koje je predložila Vlada će biti izglasati u ovom Parlamentu i to će biti izglasati ubjedljivom većinom. To ćemo sve da uradimo na odgovoran, civilizovan način, poštujući Poslovnik i dajući opoziciji mogućnost da ona predstavi svoj program.

Gospodine Adžiću, Vi ste proceduralno? /Upadica/ Ko da odgovori? Ona se javila poslije Vas proceduralno. Ako joj Vi ustupate mjesto, izvolite gospođu Kuč.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (04.09.24 16:08:01)

/Upadice/ Da je... Dali ste mi riječ.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Ja vas molim da dozvolite gospođi Kuč. Kolege, molim vas. Imamo jednu proceduralnu reakciju, imamo gospodina Adžića i završavam.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ:

Gospodine Mandiću,

Ono što sam kazala na Odboru za međunarodne odnose i iseljenike, zbog čega mi je dva puta upućena replika i oduzeta riječ, što je presedan priznaćete u parlamentarnom životu, zbog ničega, jer sam rekla da je Parlament pretvoren u mečku. Ovo što se danas dešava u crnogorskom Parlamentu konkretno i ovo što danas Vi radite je potvrda te moje tvrdnje da Parlament jeste mečka, koja koristi za zabavu dokonim članovima Vlade, jer se ponašaju njime i tretiraju ga kao da jeste mečka. Sprdaju se i tretiraju ga kao cirkus, kakvo ga i nazvao Milojko Spajić. Ja sad znam da predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike nije vodio šednicu i nije mi on oduzeo riječ i nije mi on dao replike. Predsjednik Odbora za međunarodne odnose je u stvari danas bio strah, goli strah. Strah Demokratske Crne Gore i ministra Krapovića da se suoče...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:09:37)

Gospođo Kuč, nemojte da replicirate sada sa njim. Evo ste istretirali mečke i cirkuse, nemojte pominjat sad predsjednika Odbora. Imali ste tamo dovoljno prostora.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (04.09.24 16:10:01)

Molim Vas, gospodine Mandiću, nemojte stvarno pokazati da je Parlament pretvoren u svoju suprotnost. Šednicom je rukovodio strah i ovo što danas mičete sa dnevnog reda, tačku za koju smo se pripremili, je dokaz da nije strah samo njih, nego je strah i Vas. Jer, otkrili smo šta se iza brda valja i da vam ova tema nikako ne odgovara uoči podgoričkih izbora. Znamo da je u pitanju zloupotreba državnog budžeta i znamo o kakvim provizijama je riječ.

Ja Vas molim, završavam time, ja sam iznjedrila, uz svoga pokojnog profesora Ratka Božovića, velikog sociologa, jednu riječ - prevarologija, nauka o prevari. E danas smo imali na djelu potvrdu svih teza te nauke na ovome Odboru i pokušaja manipulacije da bi se spriječili crnogorski građani da čuju riječ o dva plovila, koja treba da se kupe za 120 miliona eura, a da se podmetnu Skupštini Crne Gore kao tehnički aranžman - koji nikada Parlamentu nije podmetan na bilo kakvo potvrđivanje.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:10:17)

Gospođo Kuč, ja Vas molim da završite. Prvo, ovaj Parlament ne bježi, poštovani građani, od te rasprave. Rasprave će ovdje biti i ja je jedva čekam (da budem iskren). Živo me interesuje šta je tu, evo ministar odbrane najavio da će ovdje pred građanima Crne Gore odgovarati na sva ta vaša pitanja. Nema nikakvog nesporeduma oko toga, samo neće biti danas, ali će biti rasprave.

Danas ste imali Odbor na kome ste o tome raspravljali. Imaćete ovdje u plenumu raspravu o tome. Ja da sam na vašem mjestu, ja bih se radovao tome. Bolje dva dana da raspravljate nego samo jedan, možda u međuvremenu dobijete još neke informacije, pa onda možete sa jačom argumentacijom da napadnete. Samo, prije nego što dam gospodinu Stjepoviću, koji je prozvan i ima pravo da odgovori, imate, gospodine Stjepoviću, ne mogu da Vam dam repliku, mogu da Vam dam jedan minut da odgovorite jer ste pominjani u kontekstu vrlo ružnom. Ali, moram da Vam još jednu stvar kažem, iako Vi poštujete Poslovnik, evo sam ja izdržao sve ove mečke i sve ove priče - Parlament podrazumijeva slobodu govora. Morate nekada nešto i da iscrpiti što Vam se ne sviđa.

Izvolite, gospodine Stjepoviću.

DUŠKO STJEPOVIĆ (04.09.24 16:12:46)

Hvala, predsjedniče.

To je tačno. Reagujem samo na ovaj dio kako Odbor za međunarodne odnose i njegove sjednice ne vodi predsjednik, u tom slučaju moja malenkost, nego strah, što zaista, eto nijesam očekivao, mada nakon današnjeg dana možda i jesam od uvažene poslanice koja je tu grubu kvalifikaciju izrekla. To koliko je mene strah i nas iz Demokrata od toga, najbolje govori da su svi bukvalno ministri iz Demokrata uvijek na raspolaganju Parlamentu. Dragan Krapović je slušao sve te uvrede danas na Odboru. Ja sam preko ikakve

mjere davao, ako hoćete, po deset minuta za nešto što je bio komentar u trajanju do tri minuta i uzimao mnogo kraće vrijeme da odgovorim na repliku. Jedino što bih rekao da je plašilo one koji su izgovorili sve to da je mene strah, jeste kada sam rekao kvalifikaciju da ću prije klečati kad mi je to bilo spočitano pred Spajićem i pred bilo kojim drugim članom ove Vlade ili Parlamenta, nego pred organizovanim kriminalom i Zvicerom. To je izazvalo određeni strah i onda razumijem sve ove reakcije, i Škaljarskim i Kavačkim i bilo kojim klanom. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:13:52)

Gospodije Stjepoviću, hvala Vam.

Gospodine Adžiću, da pređemo na izjašnjavanje, pa ćemo na Kolegijumu nastaviti. Izvolite, Vi ste poslednji proceduralno koji reagujete.

FILIP ADŽIĆ (04.09.24 16:14:11)

Uvažene građanke i građani, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Vlade Crne Gore,

Žao mi je što se danas bježi od rasprave od jedne teme koja zaista mislim da zanima građane, jer se radi i o više miliona eura koji su sporni kada je ovaj ugovor u pitanju. Dali ste vrijeme kolegama iz Ministarstva odbrane da se pripreme, a ja bih zbog građana, ali i zbog poslanika, zamolio samo da predstavnici Ministarstva odbrane dostave i poslanicima, mogu i građanima, Izvještaj Radne grupe koja je vrednovala ponude koje su pristigle vezano za patrolne brodove - gdje će građani jasno moći da vide koliki je iznos u ciframa tih ponuda i kolika je razlika u onome što je ponuda koja je bila u periodu kada su ponude vrednovane u odnosu na ono što se danas nudi kao cifra.

Ne želim ništa da insinuiram, ne želim ništa da inputiram kolegama, samo vas molim da date javnosti na uvid cifre, septembar, oktobar mjesec, 50 kriterijuma na osnovu kojih su vrednovane ponude i cifre koje su dostavljene. Građanima će biti sve jasno. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:15:23)

Gospodine Adžić, čuli su građani Crne Gore. Samo trenutak. Ovo što je parlamentarna većina, i ja kao iskaz parlamentarne većine, rekla da se danas neće raspravljati o ovoj tački dnevnog reda, to nije da bi ministar prikupio neke nove dokaze, nego da bi vi prikupili neke nove dokaze, kako bi dokazali. Izlazim vam u susret, kolega, da imate nove dokaze, da nas ovdje sve matirate, a posebno ljude iz Vlade. Izvadite papire i kažite - evo ovo je tako i tako.

Gospodine Krapoviću, izvolite. Jesu ozbiljne optužbe, ne želim da odete odavde, a da ne odgovorite na ovako ozbiljne optužbe.

DRAGAN KRAPOVIĆ (04.09.24 16:16:29)

Hvala Vam, uvaženi predsjedniče Parlamenta. Ja bih rekao, prije svega, da se ovdje radi o jednoj svojevrsnoj zamjeni teza. Ovo je prvi put da se nešto što se tiče vojne opreme ili bilo čega što nabavlja Ministarstvo odbrane, nalazi pred poslanicima u crnogorskom Parlamentu. Ako ima većeg stepena od transparentnosti i višeg doma i kompetentnijih od vas poslanika da odluči o nečemu, vi mi pokažite, pa ću to ja tamo adresirati.

Što se tiče ovog drugog dijela da se dostave određena dokumenta, vi znate, uvaženi kolega Adžiću, da su ta dokumenta označena određenom stepenom javnosti i da samo jedan krug ljudi u ovom Parlamentu može imati pristup istima. Ali, nemamo problem da ih učinimo dostupnim onima koji imaju, uključujući naravno i Vas jer ste zamjenik predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu. /Upadice/ Naravno da znate, jer ste koordinirali, to jest Lazarević vam je vodio Ministarstvo, kao i ostalima koji imaju pristup tim vrstama podataka. Vrlo jasno, vrlo koncizno i do svakog slova, detalja i brojke. To kažem pred crnogorskim građanima i stojim iza toga.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:17:56)

Hvala Vam, gospodine Krapoviću.

Evo, ja predlažem sledeće. Ako ne postoji obaveza prema partneru sa druge strane, da onaj koji je odredio stepen tajnosti spusti taj stepen tajnosti i omogući poslanicima Crne Gore da imaju uvid u ta dokumenta ako Francuska ne blokira to sa svoje strane. Kolege, vi mene nijeste dobro razumjeli. Vlada naša je toliko sigurna iza toga da je dobar posao, da ja moram mome nekadašnjem saborcu gospodinu Medojeviću, koji me pita da li to rafali koji lete, da objašnjavam da je tu, prema informacijama koje mi posjedujemo, sve onako kao što piše u tim dokumentima. Samo da završi gospodin Adžić.

FILIP ADŽIĆ (04.09.24 16:18:58)

Molim Vas da mi vratite vrijeme.

Nije bilo nikakve vrste insinuacija. Kao neko ko svaki proces voli da predstavi vrlo transparentnim, i ovo je jedna od stvari koja će građanima apsolutno pomoći da spoznaju punu istinu. Nema potrebe da slušaju spin jedne ili druge strane, istinu jedne ili druge strane, jer u ovom slučaju je jasno da ne može biti istina na dvije strane - samo da nam date da vidimo, da se građani uvjere u iznos tih cifara, da se uvjere u kriterijume na osnovu kojih su vrednovane ponude i da li ti kriterijumi, ako ih uporedite sa današnjim iznosima koji treba da se plate za te patrolne brodove, odgovaraju najboljoj ponudi. To je bilo moje pitanje.

I druga stvar, kada već pominjete generala Lazarevića, mislim da nije korektno. To je čovjek koji je dao 35 godina ovoj državi, služeći ovoj državi. To je čovjek na osnovu čijih rezultata su nam u istom ovom Parlamentu, gospodine Krapoviću, ako mislite da građani imaju ptičje pamćenje, mislim da se vrlo varate, Vi ste došli poslije prve posjete Briselu i gospodin Spajić poslije prve posjete NATO-u, na koju je bio sa salvama pohvala na račun rada Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore i upravo rezultata koje je gospodin Lazarević napravio. Zbog toga nije dobro politički da trošite ljude zato što upravo pored Vas, gospodine Krapoviću, sjedi takođe koleginica koja je dvogodišnji službenik Ministarstva odbrane i za koju ćete vjerovatno sutra isto pričati...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:20:26)

Gospodine Adžiću, želim prije nego što dam riječ gospodinu Kneževiću, koji se, pored gospodina Stjepovića koji je bio prozvan, javlja za proceduralnu reakciju, da Vam kažem. Mnogo je ljudi dalo svoje živote za ovu državu i za odluke koje su donosile vlasti ove države. Njihova imena malo spominjemo, uz poštovanje svakog čina i svakog gospodina, nijesu bili baš zaboravljeni od strane ove države, nego veoma uvaženi činovima i položajima da bi sada lamentirali nad bilo čijom sudbinom. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (04.09.24 16:22:01)

Da, kolega Nikolić tvrdi da se javio ranije. Nije nikakav problem, ako će on ranije da komentariše. Sve je okej.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ:

Četiri puta se već javljao, pa, gospodine Kneževiću, bolje da Vi završite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Pošto sa velikim interesovanjem pratim ove proceduralne reakcije, a dolazim iz mjesta u kojem su čunovi jedino pomorsko sredstvo prebacivanja, makar koje ja koristim, i pomorsko i jezersko - došao sam do zaključka da je ovaj drugorangirani ponuđač iz ove države u koju ja ne mogu da uđem. Ako grešim, vi me ispravite, a ako ne grešim, postoji li mogućnost da nam učinite da mi sad promijenimo ovo, pa da oni budu prvi, a Makron da bude drugi, ali da se oni obavežu da ja mogu da uđem tamo? Ja sam spreman da odem da preuzmem brod i da dovedem sve brodove iz Hrvatske u Crnu Goru ako mogu oni mogu da budu prvi, a Francuzi neka idu drugi - što će nam Francuzi.

Postoji li ta šansa od ovih koji su proceduralno lamentirali nad Francuskom? Volio bih da to bude zaključak svih nas. Neka nam Hrvati daju ove patrolne brodove za kojima kukamo. Ja sam spreman da idem za njih i da se pomirim najzad i da lično kormilarim. Jest da sam vozio samo čun, ali probaću i ove hrvatske brodove. I sad dolazim do zaključka - da smo mi svi stavljeni na Crnu listu upravo zbog ovih brodova, a ako bismo ih sutra kupili, vjerovatno bismo bili na Beloj listi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:23:18)

Izvolite, gospodine Nikoliću. Ovo je ne znam koji put da se Vi javljate, ali izborna je kampanja.

ANDRIJA NIKOLIĆ (04.09.24 16:24:01)

Poštovani građani Crne Gore,

Mislim da su i proceduralne reakcije pokazale neophodnost da ovu situaciju raščistimo do kraja. Predsjednik Parlamenta nam je objasnio da o ovoj tački nećemo raspravljati zato što to može biti parlamentarnoj većini i mi smo tu poruku shvatili. Nećemo danas naravno, ali Vi, gospodine Mandiću, kao predsjednik Parlamenta i kao dugogodišnji parlamentarac treba da znate osnovnu stvar. Otkad se to tehnički sporazumi jednog ministarstva sa ministrom druge države potvrđuju u Parlamentu? Ja ću Vam reći. To se nikad nije radilo, a znate zašto se sad radi? Da bi se Parlamentu podmetnulo kukavičje jaje i da bi se sakrila informacija od građana Crne Gore da li će biti provizije povodom ovoga posla i da li će se neko ugraditi u tu proviziju. O tome je oče riječ i zato se bježi od ove rasprave - zato što postoje ozbiljne optužbe za korupciju u cijelom poslu. A Vi, gospodine Krapoviću, ako ništa niste uzeli - ne morate uopšte da se šekirate.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (04.09.24 16:25:17)

Gospodine Krapoviću, prošli put sam zaključio, Vi ste se javili. Imajte razumijevanja, imaćete ovdje u narednih par dana toliko vremena da možete na sve da odgovarate, da ne odgovarate danas.

Kolege, prelazimo na glasanje.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. /Prekid/ odlučuje o zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o energetici.

Stavljam na ponovno odlučivanje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetici.

Izvolite, kolege, glasajte. Zaključujem glasanje.

Glasalo je 47 poslanika - svih 47 za, ni jedan protiv, niko uzdržan. Opozicija nije glasala iako nam je oduzela ovoliko vremena kroz proceduralne reakcije, ali da znaju građani Crne Gore.

Ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima.

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Svi pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova i oni koji žele da postanu njegovi budući pripadnici prate pažljivo kako ćemo glasati.

Izvolite, kolege. Zaključujem glasanje.

Glasalo je 55 poslanika - 48 za, sedam protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština ponovo izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima. Dajem pauzu. U Bijelom salonu održaćemo Kologijum.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:15:04)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore.

Skupština nastavlja zasijedanje.

Nastavljamo **Osmu sjednicu vanrednog zasijedanja u 2024. godini.**

Prelazimo na pretres o **Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnju u domenu odbrane sa tehničkim aranžmanom između Ministarstva odbrane Crne Gore i ministra odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Dragan Krapović, ministar odbrane i Jadranka Vojinović, sekretarka Ministarstva.

Sjednici prisustvuje i Relja Radonjić, načelnik Odjeljenja za normativne poslove.

Izjesci odbora su Vasilije Čarapić, Zakonodavnog odbora i Seid Hadžić, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Otvaram pretres, s tim što prije otvaranja pretresa želim da obavijestim našu javnost da će rasprava o ovoj tački dnevnog reda trajati tri sata koliko predviđa naš Poslovnik. Rasporedu vremena će biti dostavljeno svakom klubu.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje?

Izvolite, ministre Krapoviću.

Hvala Vam na datoj riječi, predsjedniče Skupštine.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici,

Saradnja Crne Gore i Republike Francuske iz oblasti odbrane prvenstveno se zasniva na saradnji mornarica vojski dviju država, koje realizuju zajedničke aktivnosti ronjenja i istraživanja olupina francuskih podmornica u blizini Bara i Ade Bojane.

Ministarstvo odbrane Republike Francuske pružalo je podršku pripadnicima Vojske Crne Gore za vrijeme njihovog vršenja dužnosti u operaciji EUNAVFOR ATALANTA. Takođe, kao što se sjećate, Republika Francuska pružila je značajnu pomoć u vezi sa napadom na informatičku infrastrukturu crnogorske administracije prije dvije godine, a u saradnji sa slovenačkim partnerima formiran je u Podgorici Regionalni centar za sajber bezbjednost uz podršku Francuske.

U cilju nastavka jačanja saradnje dvije države, zaključen je Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane. Sporazumom strane potpisnice su se dogovorile da će razvijati saradnju u domenu odbrane, naročito u oblastima organizacije i funkcionisanja oružanih snaga, naoružanja, podvlačim sledeće, nabavkama odbrambene i bezbjednosne opreme, međunarodnih mirovnih misija, vježbi i obuka. Takođe, ovim Sporazumom se uspostavlja pravni okvir za sprovođenje nabavke dva patrolna broda za potrebe Vojske Crne Gore.

Jedan od najznačajnijih resursa i stratejskih vrijednosti iz svake države, pa i Crne Gore, koja naravno ima izlaz na more, jeste njen pomorski položaj. Činjenica da Crna Gora ima izlaz na more, kao i činjenica da je more neiscrpan izvor prirodnih bogatstava, predstavlja potrebu države da zaštiti svoje nacionalne interese u ovom domenu. Pronalaženje adekvatnog odgovora na postojeće i potencijalne prijetnje iz domena pomorske bezbjednosti predstavlja suštinu zaštite suvereniteta i suverenih prava države na moru. To prvenstveno podrazumijeva definisanje sopstvenih kapaciteta i sposobnosti kroz razvoj domena odbrane, odnosno sistema odbrane, ali i usklađen razvoj kroz ispunjenje obaveza iz domena izgradnje kolektivnog sistema bezbjednosti u sklopu NATO-a i drugih međunarodnih organizacija.

Nacionalno definisanje potrebnih vojnih i drugih kapaciteta i sposobnosti za odbranu suverenih prava na moru podrazumijeva određivanje prioriteta kada se radi o opremanju i modernizaciji, uz obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava i svakako kadrovskih potencijala.

Dosadašnji prioriteti u razvoju Vojske Crne Gore i ograničena budžetska sredstva pomjerili su fokus razvoja mornarice u prethodnim godinama. Pri tome, imalo su u vidu da su naslijeđena plovna sredstva građena osamdesetih godina prošlog vijeka, a stanje njihovih ispravnosti je na izuzetno niskom nivou zbog rezervnih djelova, nedostatka stručne radne snage, nacionalnih kapaciteta za remont, modernizaciju, eventualnu adaptaciju i tako dalje.

Strategijskim pregledom odbrane, Mornarici Vojske Crne Gore dati su zadaci nadzora, kontrole, zaštite suverenosti, državne teritorije i interesa države na moru, unutrašnje morske vode i teritorijalno more. Pored navedenog, mornarica je takođe u obavezi da štiti interese Crne Gore izvan teritorijalnih voda samostalno i u saradnji sa ostalim državnim institucijama i svakako našim saveznicima.

Svjesni složenosti održavanja zastarjelih plovnih objekata i sistema koji isti posjeduju, a shodno stratejskim dokumentima odbrane koji uključuju Strategiju nacionalne bezbjednosti i strateški pregled odbrane i dugoročnog plana razvoja odbrane 2019 - 2028, pristupilo se planiranju modernizacije Mornarice Vojske Crne Gore prvenstveno kroz nabavku novih patrolnih brodova srednje klase.

Novi patrolni brodovi bi trebalo da posjeduju sposobnost za izvođenje specifičnih operacija na moru, kao što su: zaštita nacionalnih interesa na moru, kontrola podmorskog saobraćaja, zaštita pomorskih snaga, kao i borbene operacije na moru. Ovi brodovi treba da omoguće kvalitetan nadzor, kontrolu, zaštitu akvatorije, kada to kažem, mislim na površinsku, podvodnu i vazдушnu situaciju, i da daju doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti kroz učešće u NATO misijama i operacijama. Kupovinom novih patrolnih brodova, uvođenjem u upotrebu čamaca za brzo reagovanje, koji su nam donirani od naših partnera iz SAD-a, izgradnjom nove zgrade komande mornarice koja je u toku i modernizacijom posmatračkih obalskih stanica Mornarica Vojske će dobiti novu sposobnost o svjesnosti na moru i biti u mogućnosti da zaštiti nacionalne interese Crne Gore na moru.

Pored tog osnovnog zadatka, nabavkom ovih sistema ispunile bi se i svakako preuzete NATO obaveze u pogledu ispunjenja kvalitativnih i kvantitativnih ciljeva sposobnosti, a koje su neposredno uslovljeni raspolaganjem patrolnih brodova odgovarajućih karakteristika. Pored kontrole naše nacionalne akvatorije, to bi podrazumijevalo i povremeno učešće u međunarodnim misijama i operacijama nekad i izvan nacionalnih voda i svakako u složenim meteorološkim i drugim uslovima. Rad na realizaciji ove nabavke patrolnih brodova u Ministarstvu odbrane otpočeo je 2019. godine formiranjem Komisije za izradu specifikacije za nove patrolne brodove, na osnovu nacionalnih potreba i prihvaćenih NATO ciljeva sposobnosti i tada je izrađena generalna specifikacija sa taktičko-tehničkim zahtjevima potencijalnog patrolnog broda. To je bilo 2021. godine. Nakon

toga, formirana je Radna grupa za sprovođenje ovog postupka nabavke patrolnih brodova sačinjena od predstavnika Ministarstva odbrane i Ministarstva finansija, koja je vršila istraživanje tržišta kroz zahtjeve izražene u gore navedenom dokumentu, dakle, generalnoj specifikaciji, kao i finansijsko-ekonomske aspekte mogućih ponuda, uključujući cijenu, način, vrstu kreditiranja i slično.

Na osnovu generalne specifikacije ispitivanja tržišta, nova radna grupa pristupila je detaljnim razgovorima sa kompanijama koje su dostavile ponudu. Ova radna grupa je komunicirala sa sledećim kompanijama: Elbit System Izrael, Heiršip Francuska, Babcock Ujedinjeno Kraljevstvo, Daersan Turska, Damen Nizozemska, Kongsberg Norveška, Harland&Wolff Ujedinjeno Kraljevstvo i NVL iz Njemačke. Na osnovu sagledanih pokazatelja, Komisija, i to podvlačim, ne političko lice, ne bilo ko u Ministarstvu, nego Komisija sastavljena od eksperata, doktora nauka, magistara, inženjera i bivših i aktuelnih mornaričkih oficira je bila mišljenja da su patrolni brodovi tipa OPV-60 kership optimalan izbor u skladu sa potrebama Mornarice Vojske Crne Gore. Navedeni brodovi su najveće ponuđene platforme, omogućavaju najširu upotrebu u izvršavanju misija i zadataka, kao i najveću autonomiju na moru. Brodovi imaju najveći pontecijal za buduću nadogradnju i modifikacije, prilagođavanje novim sistemima i misijama u dugoročnom periodu eksploatacije, što znači 30 i više godina. U skladu sa ovim mišljenjem Komisije, Ministarstvo odbrane odlučilo je da izvrši nabavku dva patrolna broda od kompanije Heiršip iz Francusej.

U skladu sa Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane, Ministarstvo je zaključilo tehnički aranžman između Ministarstva odbrane i ministra odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore. Ovim tehničkim aranžmanom određuje se pružanje usluga Ministarstvu odbrane od strane Generalne direkcije za naoružanje Ministarstva odbrane Francuske u postupku izgradnje dva patrola broda za potrebe Crne Gore i u periodu trajanja garancija. Francuska strana ovim aranžmanom obavezuje se da kada je to potrebno učestvuje na sastancima u cilju praćenja realizacije ugovora, posreduje između crnogorske strane i brodogradilišta tokm trajanja ugovora, kao i da Republici Francuskoj sprovodi aktivnosti u vezi obezbjeđenja kvaliteta patrolnih brodova koje će da nabavi Crna Gora. Tehničkim aranžmanom predviđa se da će se nabavka ovih brodova vršiti na osnovu komercijalnog ugovora, koji će Ministarstvo odbrane zaključiti sa brodogradilištem Heiršip.

Ukupna vrijednost dva patrolna broda neće prelaziti iznos od 120 miliona eura, sa datumom isporuke 36 mjeseci od dana stupanja na snagu komercijalnog ugovora. Neophodna sredstva za nabavku ovih brodova su, kao što znate, u skladu sa Zakonom o budžetu za 2024. godinu, obezbjeđena putem kredita. Za usluge francuske strane Ministarstvo odbrane snosiće troškove u ukuponom iznosu 700.000 eura, koji će se isplaćivati u pet godišnjih rata, od kojih prva dospijeva u roku od deset kalendarskih dana, nakon stupanja na snagu tehničkog aranžmana, a posljednja početkom 2028. godine. Uzimajući u obzir čest rast cijenama materijala, postoji potreba da se komercijalni ugovor sa brodogradilištem zaključi u što kraćem roku, kako troškovi nabavke ne bi bili viši od planiranih sredstava za ovu namjeru. U skladu sa odredbama navedenog tehničkog aranžmana, rok za njegovo stupanje kao i rok za zaključivanje komercijalnog ugovora je 30. novembar ove godine. Ukoliko u ovom roku ne stupi na snagu tehnički aranžman, Crna Gora bi izgubila podršku Agencije za nabavku Ministarstva odbrane Francuske, koja nam je neophodna tokom svih faza izgradnje i primopredaje brodova, kao i za vrijeme trajanje garantnog roka.

Iz ovih razloga, predlažemo da se Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane sa pratećim tehničkim aranžmanom između Ministarstva odbrane i ministra odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda donese od strane Skupštine i to u hitnom postupku.

Želim na kraju ovog izlaganja da kažem, poštovani građani, da je u ovoj proceduri apsolutno sve do slova, od Ustava do relevantnih zakona, pravno zaokruženo da su pribavljena sva prateća neophodna mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva evropskih poslova i da je nabavka ova dva patrolna broda urađena najtransparentnije moguće. Svakako, transparentnije nego sve prethodne nabavke do sada, pogotovo ove veličine. U krajnjem, odluka je na najvišem zakonodavnom mjestu i najvišoj instanci u Crnoj Gori - pred poslanicima i poslanicama Skupštine Crne Gore. Ja vjerujem da će ona biti usvojena i da ćemo nabaviti ova dva broda - na ponos Mornarice, Vojske, države i svakog njenog građanina. Hvala vam puno.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:28:16)

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne.

Prije nego što pređemo na redosled prijavljenih govornika, proceduralno je tražio da se obrati potpredsjednik Parlamenta Nikola Camaj.

Izvolite, gospodine Camaj.

NIKOLLA CAMAJ (09.09.24 12:28:37)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani građani (govor na albanskom),

Danas je godišnjica ozloglašene policijske akcije "Orlov let", a svojski se potrudila da Malesiji čestita na svojstven način grupa građana, rekao bih srpske nacionalnosti, koji su juče u mjestu Božaj, u srcu Hoti, Malesije, blokari saobraćaj, raširili ratno-huškački transparent, provocirali građane i to pod zaštitom policije. Ovakav čin, bilo da je od pojedinaca ili organizovanih struktura, otvara niz pitanja, a isto tako dovodi do niza zaključaka. Moram napomenuti zbog građana da nas ovaj čin podsjeća ne samo na državnu torturu nad Albancima 09. septembra 2016. godine, već i na prethodna stradanja: strijeljanje 30 Hota 1941. godine, ili 74 Hota '19, pa masakar u Previji, pa barski masakar 1945. godine itd.

Mi smo se upravo ovdje zalagali na traženje načina da se ispravi ta nepravda, a ne da danas osjetimo prizivanje na ponavljanje istih - jer sadržaj parola nije ništa drugo no to. Takvim skupovima, dragi građani, nije mjesto u Crnoj Gori, a još manje u jednoj sredini kao što je Malesija. Takvim prizorima nije mjesto u društvima koja teže ozdravljenju. To je više odlika društava koja prizivaju na nestabilnost.

Na kraju krajeva, iako je to za mene neprihvatljivo, mogli su to gospoda da urade u Vasojevićima, a ne u srcu Malesije. Jučerašnja provokacija je prošla bez incidenta samo zahvaljujući srećnim okolnostima, jer mještani nijesu bili obaviješteni. Bojim da bi to imalo dalekosežne posledice. Obaveza svih nas je da radimo na dobrobit svih naroda, pa i na Kosovu i da pomognemo demokratski razvoj i te države, kako bi u skladu i stabilnosti živjeli svi građani Kosova, pa i Srbi. Ali, proziv da se vojska vrati tamo, gdje joj prema međunarodnim ugovorima nije mjesto, je veliko odmazivanje tim naporima.

Moram reći da i dalje želim da vjerujem da će sve to što se juče desilo ostati izolovan slučaj, jer je uperen i protiv onoga za šta se mi u ovoj Skupštini zajedno zalažemo. Da bi moje vjerovanje imalo utemeljenje, očekujem od državnih organa da preuzmu sve radnje iz ustavne nadležnosti da identifikuju lica i kazne ih prema zakonu, jer su gospoda pored ostalog nenajavljeno blokirali međunarodni put i jer su gospoda pozivali na međunacionalnu mržnju. Ako se to ne desi, ispašće da je sve to urađeno u organizaciji struktura vlasti, kao što je bilo sa autokolonom 1997. godine. To ne bi bilo dobro, a lično ne bih se čudio da je nalogodavac isti kao 1997. godine.

Moram podsjetiti državne organe, vas, gospodo, ovdje i sve građane da se protiv čelnika Opštine Tuzi i dalje vodi postupak zbog blokiranja međunarodnog puta iz veoma opravdanih razloga tokom korone. Da je jučerašnji slučaj slučajno prođe bez odgovornosti odgovornih, bio bi dokaz da nijesmo ravnopravni i da smo poraženi svi skupa - te da smo mi kao manjina u zabludi što smo u toj vlasti. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:32:54)

Hvala Vam, gospodine Camaj.

Izvolite, gospodine Nikoliću. Procedura.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 12:33:11)

Poštovani građani Crne Gore,

Koristim priliku da se pridružim apelu potpredsjednika Skupštine Camaja, da se utvrdi odgovornost povodom jučerašnjeg incidenta, pri čemu bih sugerisao potpredsjedniku Skupštine da na odgovornost i pozive na odgovornost pozove parlamentarnu većinu koja se Sporazumom o formiranju ove parlamentarne većine i Vlade Crne Gore obavezala da će poštovati međususjedske odnose sa svim državama koje obitavaju u regionu i koje su međunarodno priznate od strane države Crne Gore. Tako da poržavam apel, ali jednako tako apelujem na Vas, gospodine Camaj, da ubuduće to direktno adresirate nosiocima državne vlasti, uključujući predsjednika Skupštine, predsjednika Vlade i predsjednika države Crn Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:34:17)

Izvolite, gospodine Camaj.

NIKOLLA CAMAJ (09.09.24 12:34:22)

Hvala, gospodine Nikoliću, na podršci. Ja sam potpredsjednik ove Skupštine i računam da samim tim dijelim i nosim poruku ove Skupštine, ali ipak prozivam na odgovornost Vladu koja je ta koja treba da sprovodi i unutrašnju i vanjsku politiku. Hvala svima koji podržavaju inicijativu. Mislim da moramo svi skupa raditi na traženju što boljeg života prvo za građane Crne Gore, onda i sa svim susjedima. Apsolutno upućujem ovaj zahtjev vlastima i računam da će oni ipak čuti ovo, jer moramo da radimo za boljitak svih nas, a ne samo pojedinih. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:35:08)

Ja sam veoma precizno čuo šta je rekao gospodin Camaj, a sjećam se i te 1997. i one kolone koja je išla put Tuzi. Vrlo sam pažljivo čuo kad se rekao da ga ne bi iznenadilo da je isti nalogodavac, ali da ne bi nagađali ko je nalogodavac bilo kakvog skupa u Crnoj Gori, mislim da je dobro da utvrde nadležni organi i da imamo jedan dobar osjećaj. Svaki dan negdje se blokira neki put po Crnoj Gori, svaki dan ima neko neke zahtjeve. Stigla sloboda 2020. godine i teško je tu slobodu i taj duh koji je izašao iz bode danas zaustaviti. Sve razumijem što je rekao gospodin Camaj, posebno mjesto koje je odabrano nije odabrano prema onim prelazima gdje se ulazi na Kosovo, nego je odabrano prema prelazu gdje se ulazi u Albaniju. Tako da je malo to čudno, ali kažem neka nadležni organi utvrde sve činjenice. Nadležni organi su Ministarstvo unutrašnjih poslova, Agencija za nacionalnu bezbjednost. Da znamo o kome se radi, da znamo šta su motivi, šta su poruke. Mi svaki dan imamo neku poruku koju, saglasno slobodi, ljudi slobodno šalju. Morate da prihvatite da je srpski narod poslije 2020. godine oslobođen u Crnoj Gori, ali u srpskom narodu postoje različite političke ideje. Mi smo slobodni ljudi, svak promišlja na način onako kako procjenjuje.

Ko se javio za proceduru? Gospodin Adžić. Izvolite.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 12:37:08)

Uvaženi predsjedniče,

Nijesam imao namjeru da se javljam, ali Vi ste me slobodom ponukali. Ako tražite slobodu za svakog ko se izjašnjava, a naročito u ovom domenu koji apsolutno nije u skladu sa onim što je Ustav Crne Gore i ugrožava jedan narod i slobodu jednog naroda, rekao bih i moram istaći da se danas desio, po mom mišljenju, jedan skandal na Cetinju. Radnici "Košute", koji se već godinama unazad bore za svoje pravo, radnici koji su obespravljeni unazad 29 godina, danas su uz prekršajne prijave otkerani sa mjesta gdje su pokušavali, usljed nedostatka senzibiliteta Vlade Crne Gore i onih koji bi trebali da riješe njihov problem, sa jednog mirnog skupa gdje nedeljama izkazuju svoj protest i traže svoja prava koja su i dokumentima potvrđena i odlukama sudova potvrđena u dijelu onoga što se njima mora isplatiti i povezati im staž koji je izgubljen u međuvremenu. To nije sloboda, to nije nešto za što smo se borili, bez obzira na sve ideološke razlike i na sve političke razlike, onih koji su 30. avgusta se borili protiv jedne vrste režima ili neslobode koja je vladala u Crnoj Gori. Rekao bih da je ovo polako uvođenje na mala vrata istog onoga što se u tom periodu radilo i da oni koji su igrom prilika se dohvatili sile i institucija u Crnoj Gori žele ugušiti svako prava građanina da iskaže svoj mišljenje, svoj stav i da se bori za ono što mu je od države Crne Gore oduzeto. Zbog toga još jednom apelujem da ono nije način i da parlamentarna većina ali posebno oni ljudi koji predstavljaju institucije sile u Crnoj Gori moraju imati senzibiliteta prema radnicima zahvaljujući kojim su, između ostalog, i došli na vlast - jer su oni od njih očekivali da im riješe probleme koje trpe 30 godina.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:39:28)

Potpuno podržavajući taj osjećaj i traženje senzibiliteta za svakog građanina Crne Gore, evo Vas u tom dijelu podržavam. Razumijem i ovo što je rekao gospodin Camaj, kao što tražimo od svih da razumijeju i poziciju srpskog naroda u Crnoj Gori koji je dugo vremena bio diskriminisan i da se ima jedan osjećaj širine.

Drugo, ova Vlada nastala je nedavno. Bilo je vlada i prije ove Vlade koje su mogle da riješe pitanje radnika "Košuta". Znamo da su upravo na Cetinju sve te vlade do 2020. godine imale većinsku podršku građana Cetinja a nijesu željele da riješe pitanje radnika "Košuta". Ja, evo sa ovog mjesta pozivam i pripadnike današnje Vlade da pronađu rješenje za radnike "Košute", ali da prosto imamo jedan osjećaj za ovu zemlju, da ne može svak kako želi da blokira magistralu bilo gdje ni onu prema Pljevljima, ni onu prema Bijelom Polju, niti granične prelaze koji postoje u ovoj zemlji. To ne bi bilo dobro, jer onda ćemo biti neozbiljna država. Moramo pronaći jednu mjeru između funkcionisanja i između problema koje treba rješavati.

Gospodine Kneževiću, ...

Gospodine Lakoviću, izvolite.

MIODRAG LAKOVIĆ (09.09.24 12:41:04)

Izvinjavam se kolegi Kneževiću. Povezana je tema. Obraćam se Vama zato što je procedura u pitanju. Želim da Vas obavijestim u vezi protesta radnika "Košute" da taj postupak policije nema nikakve veze sa zahtjevom radnika, nego ima veze sa smjernicama Vijeća za nacionalnu bezbjednost, koje je na prethodnoj sjednici dalo smjernice organima bezbjednosti, u prvom redu Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije, da kada su u pitanju javni skupovi koji se održavaju na putnoj infrastrukturi da se zaista mora zauzeti jedan stav - da se ne može tolerisati da se blokira putna infrastruktura svako malo po Crnoj Gori, jer to ugrožava ustavna prava ostalih građana, pravo na slobodno kretanje i ugrožava pravo građana da obavljaju svakodnevne poslove. Ne ograničavajući demokratsko pravo na proteste, sigurni smo da se protesti mogu realizovati i na drugi način i da se može jasna poruka Vladi i svim donosiocima odluka poslati i na drugi način, a da se time ne krše prava ostalih građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:42:20)

Hvala Vam, gospodine Lakoviću.

Svi se sjećamo upornosti radnika Radoja Dakića koji su godinama protestovali ispred Vlade Crne Gore dok na kraju nijesu riješili svoj problem. Mislim da je Vijeće dobro postupilo, da se mora omogućiti prohodnost kroz Crnu Goru i sloboda kretanja. Shvatio sam iz ovoga da je ta blokada graničnog prelaza vrlo brzo riješena, kao što treba da budu riješene sve blokade magistralnih puteva u Crnoj Gori.

Gospodine Kneževiću, ko god se sada javio ili se ne javio, Vi dobijate riječ pa neka se javi posle Vas.

MILAN KNEŽEVIĆ (09.09.24 12:43:03)

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine, dva puta potvrđeni na tu poziciju.

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u,

Ovo obraćanje ću započeti stihovima komitske heroine, madam Severine: "Tko je kriv", jer već danima imamo jednu veliku raspravu oko toga da su narušeni dobrosusjedski odnosi sa Hrvatskom, posebno zbog Rezolucije o Jasenovcu. A kulminacija, ili, bolje reći, korijeni su izgleda u nabavci ovih patrolnih brodova, jer kad god smo pokazali neku veliku zabrinutost za nešto - tu se skrivala neka druga pozadina. Čini mi se da ni ona kompanija White Star Line, koja je bila vlasnik Titanika, nije bila zabrinuta ovoliko za Titanik kad je potonuo, kao što su djelovi opozicije zabrinuti za nabavku ovih patrolnih brodova.

Jednom je Dritan Abazović, na sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu, kada smo govorili o švercu cigareta, vrisnuo - Će su dokumenta, da se i pokojni Pavaroti prevrnuo u grobu od tog vriska. A ja bih sad mnogo slabim intenzitetom konstatovao - neko je uzeo pare. U Crnoj Gori sve počinje i završava se sa formulacijom - neko je uzeo pare još od onog perioda kada su došli mladi lijepi u džemperima, izvevši na ulicu i radnike Radoja Dakića, i Titeksa, i ove Košute čiji radnici protestuju sad crnogorskim magistralama. Suočavamo se sa pitanjem ko je uzeo pare i Će su pare. Nažalost, Crna Gora je postala domovina tog pitanja i nikako da dobijemo adekvatne odgovore.

Sad ću pokušati da izložim jednu moju teoriju ko je mogao da uzme pare i Će su te pare. Sve je počelo sa onim crnim listama. Mjesec dana nakon što smo usvojili Rezoluciju o genocidu u Jasenovcu i dan nakon što je koalicija "Za budućnost Crne Gore" ušla u rekonstruisanu Vladu, ja sam, zajedno sa kolegama Mandićem i Bečićem, stavljen na crnu listu. Prvo što sam uradio isto sam uzviknuo, poput Dritana Abazovića - zašto ja, jer sam malo ličio na onog golmana, vaterpolistu Crvene zvezde kad su ih napali navijači Torcida i on pobjegao u more i sve vrijeme vikao - Nemojte mene, ja sam Crnogorac. Oni još više po njemu nego po ovima što su Srbi. Nikako da shvate da oni ne razdvajaju Crnogorce i Srbe kad mlate po njima tako kad pođu da obilaze Hrvatsko primorje ili da učestvuju na nekim utakmicama. Pitao sam se zašto ja jer sam ja jedan od 81 poslanika u ovom Parlamentu. Kolega Mandić je predsjednik Skupštine, razumijem eto na njega imaju merak. Kolega Bečić je potpredsjednik Vlade. Ali ja, koji sam oči iskapao čitajući hrvatsku renesansu i barok, napamet Ivana Gundulića i Iva Vojinovića, Krležu, Ivana Gorana Kovačića, Cesarića i sve ostale - stižem na crnu listu taman kao onaj vaterpolista Crvene zvezde, mislim da se prezivao Kralj koji je sve vrijeme vikao - Ja sam Crnogorac, nemojte mene. E, meni se čini da ih je povrijedilo nešto drugo, a to nije Rezolucija o Jasenovcu. Meni se čini da je neko negdje u nekom primorskom gradu ili okolini nekog primorskog grada, recimo, da se grad zove Dubrovnik, on nam jenajbliži, dao neko obećanje našoj bivšoj braći, a sadašnjim susjedima Hrvatima, da će ti patrolni brodovi biti kupljeni od Hrvatske. Vjerovatno je za to obećanje uzeo

neke kune, jer tada Hrvatska još nije bila prešla na evro, a možda je uzeo i evre. To bi trebalo da utvrdi neka nezavisna istraga, nadam se da će i braća Hrvati pokrenuti istragu sa one strane Debelog brijega. Mislim da bi možda moglo da dođe i do nekog vansudskog i vantužilačkog poravnjanja dok se ne završi ovo glasanje da taj koji je uzeo te kune ili evre vrati to i da se sve zaboravi. Ali će biti problema ako su te kuni i evri potrošeni za nešto drugo i sad ne mogu čak ni uaturi da se vrate. Ko je platio avans ili kamatu za to što je neko uzeo kune i evre možda od braće Hrvata? Andrija Mandić, Aleksa Bečić i ja. Stavljeni smo na crne liste. Bilo bi providno da su odmah stavili ljude iz Demokratske Crne Gore, pošto je njihov ministar odbrane i onda je bilo idealno da Andriju Mandića nazovu četničkim vojvodom i da on bude na crnoj listi, mene da nazovu Putinovim agentom i da ja budem na crnoj listi i tako je napravljena ta kontura.

Hrvati su se naljutili na nas zbog Jasenovca, a izgleda su se naljutili zbog ovih patrolnih brodova. Šta se dešava? Više su kolege sa moje desne strane kukale za Severinom što su je zadržali dva sata na graničnom prelazu sa Srbijom, nego za nama što ne možemo da uđemo u Hrvatsku. Šta to ima Severina, a nemam ja? Šta to ona bolje radi od mene da oni više kukaju za njom, nego za jednim od predsjednika parlamentarne stranke koja je dio vladajuće koalicije? Znači, nije pošteno da prolivate onoliko suza za Severinom, a da nijednom ne kažete - Braćo Hrvati, ovo nije dobro. Narušavate dobrosusjedske odnose zbog dva patrolna broda, ne mogu sad reći - đavoli ih ponijeli jer će ovi naši mornari da se voze njima, nadam se da neće švercovati drogu kao što su na onom brodu Jadran. Ali, u svakom slučaju, imajte malo topline i prema nama kao što imate vulkane emocija kad je u pitanju Severina. Takođe, ovdje se postavlja pitanje, uvaženi predsjedniče Skupštine, i želim da mi neko odgovori - da li ja, pošto sam ja već sad potpuno streknut od mogućih crnih lista ponovo, mogu da panem u crnu listu Francuske ako budem sad glasao da Hrvati uzmu ove brodove. Jer, kako god da glasamo, neko će da nas stavi na crnu listu. E, ako bih ja glasao da od Hrvata uzmemo brodove, mene bi Hrvati skinuli sa crne liste, ali bi me onda stavili Francuzi. Može li nekako da se napravi neki sporazum, gospodine Krapoviću, da uzmemo jedan brod od Hrvata, a jedan od Francuza - s tim da Francuzi garantuju da neće staviti na crnu listu kolege iz DPS-a, a da me Hrvati skinu sa crne liste? Ako postoji ta mogućnost, bio bih izuzetno zahvalan. Sad je meni jasna poruka mog kolege Dritana Abazovića kad je rekao da je spisak sve širi i širi. Znači, da on ima neke informacije ko sve još može da bude na ovim crnim listama. Da li mi ugrožavamo one poslanike koji će danas glasati za ovaj sporazum da i oni budu na crnoj listi Hrvatske? Evo su nam vratili dva učenika, rekli su da su ih vratili zbog Kneževića i zbog Mandića. E, vidite, nisu ih vratili zbog Kneževića i Mandića, vratili su ih zbog brodova, tako da ovim učenicima želim da poručim - Ako hoćete da se školujete u Srbiji, imate besplatno školovanje četiri godine zato što su vas vratili Hrvati kojima smo trebali da platimo to školovanje.

Mislim da smo ušli u jednu fazu iracionalnih strahova, da kad god neko uzme pare - Andrija Mandić i ja treba da platimo kamatu. E, mislim da nije fino da Andrija Mandić i ja plaćamo kamatu, jer mi nismo uzimali pare ni od koga, a tek ne bismo ušli u situaciju da uzimamo pare od naše braće Hrvata, makar zbog nekog zajedničkog suživota koji smo imali. Ali, da ne bi došli u situaciju da budemo kao onaj brod u boci Olivera Dragojevića da krenemo, a da ne stižemo niđe - dobro bi bilo da danas izanaliziramo može li se desiti da Francuska i predsjednik Makron kolege iz Demokratske partije socijalista stave na crnu listu ukoliko budu glasali protiv ovoga sporazuma. Sad vam kažem, ukoliko to uradi Francuska i predsjednik Makron - imaćete moju zaštitu i sigurni budite meni ste miliji vi nego Brižit Bardo i Emanuel Beart, za razliku od vas koji više volite Severinu od mene. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:54:10)

Gospodine Kneževiću, to da nas dvojica sve plaćamo je "nelepo" - što bi rekao knez Kujavski.
/Upadica/ Imate na komentar.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 12:54:29)

Uvaženi predsjedniče, uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre odbrane,

Dakle, nije nikakva polemika iako vjerovatno dan je dug pa će biti prilike i da vidimo ko je uzeo pare i da li je neko uzeo pare, ali čisto u cilju pojašnjenja. Stvarno ne znam, možda Vi znate nešto, imate neku informaciju više, mislim da sam dobro obaviješten čovjek, ono što ja znam, s obzirom na to da je ovaj posao ugovarala 43. Vlada i postoji izvještaj Komisije, možda pod stepenom tajnosti, pozivam da se, ministar ima mogućnost da predloži, skine stepen tajnosti sa tog dokumenta.

Ja ne znam da je bilo koja hrvatska kompanija konkurisala za prodaju brodova. Znam za Holandane, znam za turske kompanije, norveške kompanije, izreleške kompanije, bilo ih je vjerovatno i više, francuska kompanija koja je bila prvorangirana naravno, da ne bude neke dileme, ali za to ne znam. Mislim da je pitanje crne liste vezano za nešto drugo. Možda Vi imate neke informacije, ne sumnjam da nakon što je Srbija kupila

avione od Francuske nećete završiti na crnoj listi što se tiče Francuza, a možda ćete i pomoći nekim drugim kolegama da ne završe ako bude trebalo. Mada za neke nema spasa. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:55:54)

Odgovor na komentar gospodina Kneževića.

MILAN KNEŽEVIĆ (09.09.24 12:55:57)

Kad sam vidio da su stigli ovi francuski avioni, da su zakupljeni, očekujem da ćete uhvatiti jedan krug kao nekad kad ste bili u 43. Vladi, da se prisjetite kako Beograd izgleda iz ptičje perspektive. Da ne bude samo u onim kolumnama da smo mi vezani za Srbiju, a da ste vi vezani za Evropsku uniju. Željko Ivanović, kad bude pisao kolumnu, neka malo dopiše i Vas vezano za odnose sa Srbijom.

Sad šalu na stranu, nisam imao priliku da vidim taj dokument. Sumnjam da se radi o Hrvatskoj, jer ono što rade pojedini hrvatski ministri prethodnih mjeseci ide u pravcu toga da su oni ljuti zato što je očigledno iznevjeren neki dogovor, ili sporazum, ili dil, ili tal i onda sad treba da ga platimo Andrija Mandić i ja. Ako ovo nije tačno da nema Hrvatske u čitavoj ovoj ponudi, ja ću da se izvinim Hrvatima i Severini, nikakav problem. Ali, ako je tačno, onda ja očekujem da Vi ustanete i kažete: Milane Kneževiću, bio si u pravu i ja ću da te zaštitim od daljih nasrtaja i stavljanja na crne liste. Ruku na srce, gospodine Abazoviću, nisam ni planirao da idem u Hrvatsku ni da ljetujem tamo, ali nije fino da Hrvatska demonstrira neku "silu" na način što će se miješati u naše unutrašnje stvari kad god mi izglasamo ovdje neki sporazum. Pa, mi ćemo izgleda sad moći samo da glasamo sporazume o razmnožavanju pingvina i foka. Jedino nam oni ne mogu zabraniti neđe da uđemo. Jesmo li mi suverena država ili svako može kad god donesemo neki sporazum koji nije u interesu neke druge države da nas stavi na crnu listu? Ja ga onda ne bi izlazio iz Zete kako je krenulo, jer nisu zadovoljni u nekim gradovima na način kako im saopštavamo neke političke poruke. Tako da, uz zahvalnost na mogućnost da povedemo kratku diskusiju i raspravu - ukoliko nema Hrvata u ovoj ponudi, ja se ispričavam. Ali, ukoliko ima, bogami će neko morati da povede računa o sinovima tisućljetne kulture. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 12:58:22)

Vi ste prijavljeni za diskusiju, gospodine Nikoliću.

Vi ste prvi koji diskutuje u ime opozicije.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 12:58:28)

Želio sam zapravo da se prijavim za komentar, ali pošto sam na redu za diskusiju, onda ću u sklopu diskusije iskomentarisati dio ovoga što se prethodno moglo čuti u plenumu.

Poštovani građani Crne Gore, čujete i danas kakvi tonovi dolaze iz crnogorskog Parlamenta. Mislim da nije fino, a siguran sam da nije pametno nastavljati provocirati zemlju susjeda koja je članica Evropske unije i NATO-a i koja je ujedno stavila najviše državne zvaničnike ove zemlje na crnu listu. Stavila ih je zbog sljedećih razloga. Da budemo precizni, Hrvatska je proglasila personama non grata: predsjednika Skupštine Andriju Mandića, potpredsjednika Vlade Aleksu Bečića i poslanika Milana Kneževića zbog sistemskog djelovanja na narušavanju dubrosusjedskih odnosa sa Hrvatskom i kontinuirane zloupotrebe te države u unutrašnje političke svrhe. Ministarstvo vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske žali što je većina u Skupštini Crne Gore odlučila zanemariti kontinuirane pozive da ne povlači poteze koji bi se na negativan način mogli odraziti na naše bilateralne odnose i evropski put Crne Gore. Djelovanje spomenutih političkih funkcionera posebno se izdvaja, a njihovo postupanje nikako se ne može smatrati dobronamjernim i dobrosusjedskim u odnosu na Republiku Hrvatsku, niti je u skladu sa deklarisanim ciljem članstva Crne Gore u Evropskoj uniji. Ako neko misli danas u Crnoj Gori da se u Evropsku uniju može ući mimo Hrvatske, onda dovodi građane Crne Gore u zabludu i radi direktnu korist štete našeg evropskog puta. Zato ovi komentari, koliko god bili vickasti, zabrinjavaju jer proizvode osmjehe vidim kod predstavnika parlamentarne većine, što dovoljno govori o ozbiljnosti i odgovornosti ljudi koji danas upravljaju državom Crnom Gorom.

Mi danas u Skupštini, građani Crne Gore, imamo pravni presedan koji nameće nekoliko pitanja. Jedno od njih je da li će ubuduće svaka kupovina roba ili dobara iz inostranstva moći da se sprovede na ovaj

način i da se time izbjegnu tenderi. Takođe, postavlja se pitanje da li smo na ovaj način ostale NATO saveznike doveli u neravnompravan položaj, imajući u vidu da su pojedine zemlje imale svoju ponudu, imale razgovore i naravno proizvode brodove. Osnovno pitanje je zašto se Skupštini Crne Gore gura na ratifikaciju komercijalni ugovor između Ministarstva odbrane i Kershipa za Francusku. To je ključno pitanje. Ne znam da li se neko iz Vlade informisao od strane skupštinskih službi da li je nešto slično rađeno u prethodnom periodu, jer bilo je nekoliko poslova tokom prethodnog perioda u Ministarstvu odbrane. Ne sjećam se da je neki ratifikovan i potvrđivan u Skupštini Crne Gore.

Dakle, građani Crne Gore, ovo nije međudržavni ugovor, ovo je komercijalni ugovor, a reći ću vam zašto. Zato što je vlasnik 45% firme Kership Naval grupa, a Naval grupa ima 62% u vlasništvu države Francuske. Dakle, Naval 45% u Kershipu, a u Navalu 62% država Francuska. Iz dostupne dokumentacije se vidi, osim ako nemate neku noviju informaciju za nas, da niđe nije predviđeno ratifikovanje ovog ugovora u Parlamentu Francuske. Naravno, to nije posao za francuski Parlament, kao što nije posao ni za crnogorski Parlament. Ne radi se o međudržavnom ugovoru, ali očigledno postoje razlozi zašto se to radi, a ti razlozi upućuju na određene sumnje. Mi ne možemo ođe izvoditi dokaze, nijesmo sudski vještaci, ali imamo razloga da sumnjamo.

Gledajte sad ovo. Šta ako teoretski ne dođe do potpisivanja ugovora sa Kershipom? U tom slučaju imamo zakon bez pravnog dejstva. Još jedan presedan, pogledajte šta se radi u Skupštini Crne Gore i kako se Skupština zloupotrebljava. Zašto ne objavite, ministre Krapoviću, ko su članovi Komisije koji su izvršili analizu tržišta i pregovarali i odabrali baš Kership? Zašto ne objavite tu informaciju? Vidio sam na Odboru za međunarodne odnose da ste govorili o aktuelnim i nekim bivšim pripadnicima Vojske i Ministarstva odbrane. Neki su i penzionisani, ali kad se spomene admiral Samardžić, onda kažete - On je penzionisan i nije baš najbolje upućen u tokove u Vojsci i ono što je Vojsci potrebno. A u Skupštini ste rekli kolegi Abazoviću da je on birao tu Komisiju ako se dobro sjećam. /Upadica/ Ne. Dobro. Znači, ne ide to tako.

Vidio sam ova saopštenja i pozive i ne bih se puno pozivao na ambasadorku Francuske u ovom poslu. Ne bih to radio, posebno se ne bih pozivao na vašu evropsku i NATO orijentaciju. Naravno, uvažena ambasadorka logično brani potpis svoje države na svoj Sporazum i na to ima potpuno pravo i to je potpuno osnovano. Ali, ođe Vlada, uz Sporazum o saradnji u djelokrugu odbrane, gura komercijalni ugovor, a to su unutrašnje procedure države Crne Gore, o kojima odlučuje Crna Gora i o kojima se pita država Crna Gora.

Ministre Krapoviću, mi insistiramo na transparentnosti jer se nijeste proslavili zakonitim tenderima i zakonitim odlukama. Govorim o Vladi. Imamo Komisiju za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki koja je utvrdila da je Ministarstvo unutrašnjih poslova nezakonito nabavilo škode. Još uvijek nemamo nijednu aktivnost Tužilaštva po tom pitanju, a da ne govorim o tome da te škode i dalje patroliraju crnogorskim ulicama. A da ne govorim opet o sumnjama na poslove koje ugovara predsjednik Vlade Spajić, koji je po tom osnovu već dobio niz krivičnih prijava sa ozbiljnim sumnjama na uzimanje raznih provizija i koje će tek biti predmet pažnje pravosudnih organa u Crnoj Gori.

Dakle, briga za nacionalne interese bi se podrazumijevala kada biste imali pedigree da brinete o nacionalnim interesima. Mi smo zbog činjenja ove parlamentarne većine onemogućeni da koristimo 45 miliona eura, plus šest za vojnu pomoć od strane Republike Hrvatske, odbijeno nam je školovanje za neke vojnike i nastavlja se sa kažnjavanjima zbog donošenja Rezolucije o genocidu u Jasenovcu u ovom Parlamentu. Ali još tragičnije, još više zabrinjavajuće je to što se danas nastavlja sa provokacijama našeg susjeda.

To, poštovani građani Crne Gore, nije odgovorno ponašanje, a vidjećemo u odnosu na odgovore koji će doći od Ministarstva odbrane da li ima prostora da ovaj dijalog odvedemo u nekom transparentnijem pravcu, da imate punu informaciju o tome kakvi se ugovori potpisuju, zašto se potpisuju, koliko se novca troši i na osnovu čega je izabran Kership iz Francuske. To su informacije koje crnogorska javnost zaslužuje da zna.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:08:12)

Zahvaljujem kolegi Nikoliću.
Izvolite, ministre.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:08:18)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice Popović.

Prošli put kada sam govorio u Parlamentu sam negdje sumirao sve ono što su mi kolege, pogotovo iz Demokratske partije socijalista i Socijaldemokrata, uputile i u završnoj riječi sam odgovorio u odnosu na neke

stvari. Tada je bilo negodovanja. Ja sam se ovoga puta odlučio za interakciju direktnu i odgovor nakon svakog pitanja i eventualno potrebe da dam komentar.

Ovdje je bilo na dosta mjesta potrebe da dam komentare u odnosu na ono što je iznio kolega Nikolić, pa evo da počnem od početka. Nije ni fino ni pametno nastaviti da provocirate članicu Evropske unije i članicu NATO-a - tako ste rekli, kolega Nikoliću. Da ja Vas pitam: Da li je pametno optuživati jednu Francusku za korupciju? Da li je to pametno? Je li Francuska članica NATO-a? /Upadica/ Naravno, pa evo vidjeli ste ja Vam mogu pročitati ono što je rekla zvanična predstavnica, da li može /Upadice/ Ako možemo da se čujemo. Ja sam Vas vrlo pažljivo slušao. Da li može neko sam sebe korumpirati? Za korupciju su potrebne dvije strane. Ovdje je uključena francuska firma, francusko Ministarstvo odbrane i francuska Vlada i to je potvrdila ambasadorica u svojim izjavama. Evo ako ćete da Vam pročitam da li je ugovor koruptivan i stoji li francuska Vlada iza njega. Najprije dozvolite da istaknem dvije važne stvari.

Francuska je izuzetno zadovoljna zbog odličnih bilateralnih odnosa sa Crnom Gorom i jačanja saradnje u domenu odbrane, što se ogleda, između ostalog, i u odluci crnogorskih vlasti da otkupe od francuske kompanije Kership dva patrolna broda koji će se izgraditi u francuskim brodogradilištima. Ovim se doprinosi ispunjavanju obaveza koje Crna Gora ima po osnovu članstva u NATO savezu. Sa druge strane, izražavam žaljenje što je ovaj projekat saradnje predmet instrumentalizacije zarad unutrašnje politike. To je isto ovo što sam Vam ja rekao, kolega Nikoliću. Zarad dnevne politike i potrebe lokalne kampanje, vi narušavate ugled ove države ovakvim istupima i paušalnim pominjanjem korupcije. Ja i Vas i svakog drugog u ovom Parlamentu i u ovoj državi upućujem na Ulicu slobode, gdje je Specijalno državno tužilaštvo koje postupa, pazite sad, kolega Nikoliću, na ovo nijeste navikli - isključivo po Ustavu i zakonu i neće se moći ni Dragan Krapović ni bilo ko sakriti ukoliko nešto ovdje nije u redu. A spreman sam, kao što sam rekao, da branim ovaj projekat na svakom mjestu pa i tamo, ukoliko bude potrebno. /Upadica/ Doći ćemo i do Vas, kolega Abazoviću. Samo momenat. Naravno. Možemo li da se čujemo? Dobićete priliku. /Upadica/ Zato što ja sad izlažem i Vi nećete upravljati mojim izlaganjem. Ja ću izlagati onako kako ja želim, a Vi sad saslušajte, pa ćete dobiti priliku.

Nadalje, kolega Nikoliću, kažete da li će uvijek ovako da se izbjegavaju tenderi. To ste rekli. Jeste li rekli da li će ovo biti model za izbjegavanje tendera. Sada da napravim malu retrospektivu u odnosu na prethodne vojne nabavke - 90% ovoga je bilo za vrijeme Vlade DPS. Nabavka lakooklopnih vozila "Oškoš" bez tendera, kolega Nikoliću. Nabavka od više desetina miliona eura. Nabavka više ... helikoptera od strane Kanade, bez tendera, kolega Nikoliću. Nabavka uniformi od Turske više miliona eura bez tendera, kolega Nikoliću. Nabavka minobacača protiv oklopnih ... sistema, daljinski upravljivih stanica za oskoše bez tendera, kolega Nikoliću (više desetina miliona eura). Svaki od tih ugovora je u Ministarstvu odbrane označen odgovarajućim stepenom tajnosti. Razlika između tih ugovora i ovoga što mi radimo sada u 44. Vladi je što se ovo našlo pred poslanicima i očima javnosti cijele Crne Gore. I nema veće instance u državi koja može o ovako nečemu da raspravlja iznad Skupštine, a Vi biste to trebali da znate jer ste poslanik. Z

Svaki od Vaših navoda ću da pobijem vrlo jasno i vrlo koncizno pred građanima. Zašto se gura komercijalni ugovor? /Upadica/ Nije tačno, komercijalni ugovor danas nije na dnevnom redu. Ovaj zakon je pravni osnov da se zaključi komercijalni ugovor. Vlada neće pobjeći od odgovornosti, jer će Vlada usvojiti komercijalni ugovor na osnovu ovoga što će biti donijeto danas i to je jasno iskomunicirano. /Upadice/ Nema što a, b i c, nego je to jasno. /Upadice/ Nije protočni bojler, nego zakon, a doći ćemo i do toga.

Što se tiče ratifikacije, naše informacije govore da će ovo biti ratifikovano u Parlamentu Francuske - pričam o Sporazumu koji je danas na dnevnom redu. Ali, i da neće - što se nas tiče kako će Francuska da uređuje svoje unutrašnje stvari. Opet vam kažem da komercijalni ugovor nije danas ovdje na dnevnom redu.

Sve u svemu, kolega Nikoliću, ovdje jasno piše - na osnovu aranžmana, komercijalni ugovor koji će potpisati crnogorska strana i industrijski dobavljači o nabavci opreme sa crnogorske strane. Sad, pravni osnov ...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:14:53)

Kolega Krapoviću, ja se izvinjavam. S obzirom na to da će se vjerovatno kolega Andrija Nikolić javiti ponovo, imaćete pravo da komentarišete. Možete li da svedete ovo u najkraćem mogućem vremenu? Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:15:08)

Znam, ali ako dozvolite. Mislim da je jako bitno, u pitanju je više desetina miliona eura građana Crne Gore i ja želim da do kraja ogolim ono što smo čuli.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:15:21)

U redu, ali samo da znate, onoliko koliko ste Vi prekoračili i koliko ćete prekoračiti, toliko moram dati i kolegi da Vam odgovori. U redu je. Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:15:30)

Nikakvih problema nema, uvažena potpredsjednice. Spreman sam ovdje da ostanemo do sutra ako treba, ali da razjasnimo svaku stvar.

Što se tiče pravnog osnova, upućujem Vas na član 16 Ustava tačka 5 zakonodavstvo: Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju jedan, dva, tri, četiri, pet i druga pitanja od interesa za Crnu Goru. Takođe Vas upućujem na član 82 nadležnost Skupštine: Skupština u tački 2 donosi zakon, a u tački 15 potvrđuje međunarodne ugovore. Kada Skupština donese ovaj zakon i potvrdi međunarodni ugovor, upućujem Vas nakon toga na član 9 Ustava, kolega Nikoliću. Potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg pravnog poretka i imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Zakon o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, međunarodni član 2, pojam međunarodnog ugovora: Međunarodni ugovor je onaj koji Crna Gora zaključi u pisanom obliku sa jednom ili više država, sa jednom ili više međunarodnih organizacija, regulisan međunarodnim pravom, sadržan u jednom ili više međusobno povezanih akata, odnosno dokumenata (ovdje su dva) bez obzira na njegov naziv: sporazum, konvencija, pakt, povelja, konkordat, protokol, memorandum, deklaracija itd.

Skupština Crne Gore u članu 14 potvrđivanje potvrđuje međunarodne ugovore koji zahtijevaju donošenje novih ili izmjenu važećih zakona, međunarodne ugovore koji se tiču pristupanja političkim ili vojnim savezima, kao i međunarodne ugovore čijim odredbama je izričito predviđeno njihovo potvrđivanje. Znači, kompletan pravni osnov zaokružen, sve je jasno - sve transparentnije, jasnije i pravno utemeljenije nego što je ikad i jedna Vlada DPS-a uradila i jedno Ministarstvo odbrane za vrijeme vladavine DPS-a.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:17:36)

Zahvaljujem ministru Krapoviću.

Pravo na odgovor ima kolega Nikolić.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 13:17:41)

Ministre Krapoviću, Vi sjedite u kabinetu ministra odbrane i, za Vašu informaciju, tačka dnevnog reda o kojoj danas razgovaramo zove se ovako: Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane sa tehničkim aranžmanom između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore.

Dakle, Vi ste danas kazali da je ovo sporazum koji treba da bude protočni bojler do komercijalnog ugovora. /Upadica/ Kolega Abazović je preveo ono što ste Vi rekli istovremeno kao i ja. Naravno da se razumijemo jer je ovo lako razumjeti, gospodine Krapoviću. Ovo je materija za nekoga sa osnovnom školom. Će je Vama potrebna pomoć? Vi ste ministar odbrane i Vi ste danas prećutali optužbe iz parlamentarne većine na račun Hrvatske. Za Vas se podrazumijevalo da u tom kapacitetu imate obavezu da otklonite ove sumnje i optužbe za korupciju Republike Hrvatske - što niste uradili. Imate dovoljno prostora, vjerujem da će Vam ova sugestija pomoći da to uradite, makar zbog državnog digniteta Crne Gore. To je jedno.

Drugo, kazali ste da smo mi optužili Francusku za korupciju. Neistina, netačno. Mi smo govorili o tome da imamo jako loše iskustvo sa vašim tenderima i pozvali se na konkretan slučaj u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Kazali smo da trpimo ozbiljnu štetu kao država zbog vođenja politike na način na koji je vi vodite. Zaustavljen je dotok za vojnu pomoć od 50 miliona eura od strane Hrvatske, oficiri nam se vraćaju, onemogućava im se školovanje i sad pokušavate vjerovatno da me ubijedite kako je to odgovoran odnos prema državi. Gospodine Krapoviću, možda ovaj aranžman koji se pravi može da donese i neke benefite državi Crnoj Gori. Ali, to se ne radi ovako kao što ste krenuli da radite. To se ne radi ovako. Parlament ne

treba da ratifikuje komercijalne ugovore koje Vlada sklapa za kupovinu brodova. To nije posao Parlamenta. Nabrajali ste slučajeve kad nije organizovan tender u sklopu raznih nabavki u Ministarstvu odbrane. Tačno, ali ti nijesu dolazili u Parlament Crne Gore na ratifikaciju i to je ono o čemu se mi mimoilazimo. Dakle, to je Vladin posao. Vlada treba za njega da odgovara, a ne odgovara Parlament. Sa uvođenjem Parlamenta u ovu igru, svaka spornost sutra teško može biti individualizovana u smislu krivice. Jer, Parlament je dao prohodnost tom ugovoru. O tome je ođe suština, gospodine Krapoviću.

Zašto uvodite Parlament u ovaj posao? /Upadica/ Jeste Vlada kolektivni organ, ali ministar odbrane potpisuje ugovor. Ministar odbrane ili Ministarstvo odbrane, svjedno ko je ovlašćeno lice, nijeste nam ni to rekli.

Na kraju, iz dostupne dokumentacije, gospodine Krapoviću, ne vidi se da će francuski Parlament ratifikovati ovaj posao. Ne vidi se. Vi imate informaciju koje nema u papirima. Vi nam dajete informaciju koju mi ne možemo da pronađemo u papirima. O tome se ođe radi. Ne dovodimo mi pod sumnju francusku državu i ono što je izjavila ambasadorica Francuske. Ona logično, kao i svaki ambasador ima obavezu da pomogne uspostavljanju ekonomskih odnosa ili trgovinskih odnosa ili sličnih aranžmana između država. Nećete mi reći da Vas je iznenadilo što francuska ambasadorica podstiče da jedna privatna kompanija, u kojoj ima i državnog vlasništva Francuske, podstiče sklapanje poslova sa Ministarstvom odbrane Crne Gore. To bi valjda svaki normalan ambasador radio. Ali ima i još ponešto interesantno u onome što je govorila ambasadorica. Međutim, ne bih se time danas bavio. Mislim da je mnogo važnije za ove poslove, gospodine Krapoviću, da budete do kraja transparentni.

Rekao sam Vam, imamo loša iskustva sa vama i zbog tih loših iskustava, tražimo da nam se izlože sve informacije. U tome je suština cijele priče.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:23:50)

Zahvaljujem.

Kolega Krapoviću, Vi sad nemate pravo na repliku.

Idemo dalje. Da li je kolega Dragović u sali? Nije.

Dajem riječ kolegi Dušku Stjepoviću.

Izvolite, kolega.

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 13:24:13)

Hvala najljepša, potpredsjednice Popović.

Evo dozvolite meni, na osnovu svega onoga što sam imao priliku da čujem u javnosti od strane kritičara svega ovoga što je na dnevnom redu danas, da sklopim jedno takvo izlaganje.

Poštovani nelegalni i neligitimni ministre odbrane, kojeg naš teren nije prepoznao. Naprotiv, pored Vašeg imena stoji ogroman minus, jer smo Vas svojevremeno i hapsili samo zbog toga,

Dozvolite mi na samom početku da Vam postavim jedno veoma logično pitanje: Kako ste uopšte mogli da predložite da Parlament razmatra zakon? Kako Vam je palo na pamet da predložite da mi raspravljamo o tehničkom aranžmanu koji proističe iz sporazuma među državama? Znete li Vi da je to sve u skladu sa Ustavom i zakonom, ali nije sa našom praksom. A Vi znate, kao i svi građani što znaju, da je naša praksa bila perfektna. Dobro, uspjela je služba Skupštine i tu nekoliko primjera da izvuče, da smo i mi u našem zemanu neke tehničke sporazume potvrđivali, ali to sad nije bitno. Neka bude da je ovo prvi i jedini da nam sva priča ne bi pala u vodu.

Ministre, ovdje piše da je u pitanju sporazum sa Francuskom. Ne bismo rekli. Ovo je Sporazum sa Rusijom, Kinom i Iranom jer mi tako kažemo, a mi nikad ne lažemo. A i da je sa Francuskom, opet bismo mi izvukli zaključak da podrivate i slavite naše partnerstvo sa NATO savezom. Ako mi kažemo, ministre, da su naše informacije i zaključci važniji od činjenica i istine, to je naše pravo, ministre.

Ministre, rekli ste da nema poljske firme. Molim Vas, bolje mi znamo koju smo firmu uključili, jer smo mi formirali komisiju koja je prikupljala ponude. Mislim makar ovih sedam ponuda kojih inače nije bilo, nego ste se vi odmah zakačili na Francusku. Ako je Komisija, od nekoliko najpozvanijih i najstručnijih oficira i ljudi iz mornarice ovo odabrala, šta oni znaju, ministre, o plovilima pored nas književnika, pjesnika i filozofa? Bolje mi pjesnici znamo koliko nam je potrebno da brod može da bude dana na otvorenom moru, nego neki kapetan fregate. Šta zna kapetan fregate o dometu nekog ... pred nama što smo završili filološki ili filozofski? Vi morate da znate da smo mi možda htjeli da sve ovo namjestimo nekome drugome, ministre. Zato je naše pravo da nas muka uhvati i pobijesnimo kad vidimo da se ne razvijaju baš tako okolnosti i događaji. Zato je naše pravo, ministre, da optužimo i Francusku za korupciju, jer kad se svijest pomračí - onda se obično ne zna đe se udara.

Ministre, čak ni francuska ambasadorica ni cijela Francuska država ne zna da su Vam dali mito. Oni toliko imaju para, ministre, da su zaboravili da su Vas čistili. Ali zato mi, koji nikad ništa slagali nismo, znamo sve. To što je francuska ambasadorica izjavila da nema nikakve korupcije u ovom poslu sa vama, to, ministre, zapravo znači samo jedno. Da je i ta njena izjava u sklopu aranžmana, ministre, vjerovatno. Pa naravno, mora da je to, što bi drugo bilo. Prije će biti da je to, nego ono što su svi drugi pomislili, a to je da nas je verbalno zalijepila i usta nam začepila.

Ministre, nema veze što u članu 2 tački 2 aranžmana izričito piše, citiram: Ukupna vrijednost ugovora ne može preći iznos od 120 miliona eura. Ko to smije da nam oduzme pravo da mi to pročitamo i protumačimo da ste zapravo mislili na 139 miliona. To je isto kao što jedna stavka iz aranžmana glasi da se oprema mora isporučiti u roku od 36 mjeseci od dana stupanja na snagu ugovora, a da ja nemam pravo da protumačim kako ja hoću. Zašto ne bi bilo 48 ili 72 mjeseci, kako ja kažem, bez obzira ako piše drugačije?

Ministre, pazite, hodate po tankoj liniji da ugrozite moju slobodu govora. Ako hoću ja da kažem da je garancija na opremu šest mjeseci, ko ste Vi da me podsjetite na to da u aranžmanu stoji dvije godine? Na kraju, ministre - ako u zakonu piše da je nešto bijelo, odakle Vam pravo da Vi osporavate da mi mislimo i govorimo da je crno?

Naravno, ministre i poštovani građani, malo sam se šalio, što bi rekli. Tema je ozbiljna, Vama ne preporučujem. Ja znam da se Vi nećete šaliti na ovu temu, ali nismo ih više mogao slušati. Kad se oni evo danima i danima i nedjeljama mogu šaliti, da ne kažem sprdati, sa nama i sa našim mozgom i građana - mogu malo i ja sa njihovim.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:28:58)

Zahvaljujem kolegi Stjepoviću.

Pravo na komentar ima ministar Krapović. Izvolite.

Procedura, izvolite kolegice Vuković-Kuč.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 13:29:11)

Potpredsjednice Popović, imamo samo jedno pitanje za Vas povodom člana 99 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Pošto smo mi uredno od predsjednika Skupštine Mandića obaviješteni da rasprava o ovom predmetu traje tri sata i da je vrijeme raspoređeno pravilno prema procentu zastupljenosti pojedinih poslanika, pročitacu jedan član pa da mi ga razriješite, s obzirom na to pa me zanima da li je u računanje toga vremena kada raspoređujete prema klubovima uračunato i učešće Vlade.

Naime, kaže se ovako: Vrijeme iz stava 1 i 2 ovog člana predsjednik Skupštine raspoređuje na klubove poslanika i Vladu srazmjerno broju poslanika i predstavnika Vlade, vodeći računa da svaki klub poslanika kao i poslanik koji nema klub dobije vrijeme za učešće u pretresu.

Možemo li dobiti odgovor na to pitanje koliko vremena ima ministar i da li se to vrijeme oduzima nama koji učestvujemo u ovoj raspravi.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:30:07)

Ja ću Vam odgovoriti, uvažena kolegice Vuković-Kuč. Otkako sam poslanica, a dugo godina sam poslanica, imam dosta poslaničkog iskustva još iz 2012. godine na ovamo, nikada se nije desilo da se Vladi određuje vrijeme za komentar ili odgovor na komentar. Kad budete našli jednu sjednicu, a mislim da Vam to služba može vrlo lako naći, kada budete našli jednu sjednicu gdje smo ograničavali Vladu, kad su u pitanju komentari, onda ću se ja zaista izvinuti. /Upadica/ Tako je, broj komentara nije ograničen kada su u pitanju predstavnici Vlade. Mislim da je u interesu svih nas, i poslanika i građana Crne Gore, da čujemo i jednu i drugu stranu i da razjasnimo situaciju.

Nije u interesu i nas poslanika da čujemo samo jednu stranu i da ostanemo uskraćeni za odgovor predstavnika Vlade.

Izvolite, kolegice.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 13:31:13)

Nijeste razumjeli moje pitanje. Ni na koji način ne želimo da ograničimo učešće ministra Krapovića. Naprotiv, on nam je danas potreban da razgovara sa nama. Ali, s obzirom na to da je prošlo već skoro sat i po, a mi imamo tri sata rasprave, a učestvovala su samo dva poslanika - znači li to da ćemo mi definitivno morati raspravu da završimo za tri sata? To moje pitanje. Može da traje pet sati, šest sati. To je moje pitanje bilo, nijeste razumjeli.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:31:34)

Trajanje pretresa je tri sata, bez uvodnih izlaganja, ovo smo dobili od predsjednika Skupštine. Vrijeme raspoređeno na klubove poslanika: Evropa sad 44 minuta, Demokratska partija socijalista 38, Nova srpska demokratija 20, Demokratska Crna Gora 16, Bošnjačka stranka 13, DNP 9, URA 9, SNP, CIVIS 7, SD 7, Albanski forum 4, DUA i HGI 4, Poseban klub poslanika 7 minuta i poslanik bez kluba dva minuta. S obzirom na to da imamo i danas jako malo prijavljenih diskusija iz vladajuće većine, računam da ćemo mi možda i prije 15h završiti današnju raspravu. Zahvaljujem.

Vi ste se prijavili za komentar. Izvolite, kolega.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:32:40)

Hvala Vam, uvažena potpredsjednice Popović.

Poštovani kolega Stjepovću, razumio sam Vaš ironičan ton. Međutim, evo negdje se kolege trude i da mi ograniče maksimalno prostor u kojem bi mogao da dam odgovore na ova veoma bitna pitanja. Upri su se iz petnih žila. Naravno, ja sam spreman, kao što sam rekao i onaj dan kad sam bio, /upadice/ možemo li da se čujemo, ja vama nisam dobacivao? Ja sam bio tu i onaj dan ako se sjećate, bio sam tu i poslije toga i tu sam i sad. Nemam nikakvih problema da sjednica traje koliko god treba da traje, s tim da imamo jednu elementarnu dozu parlamentarizma i da se dozvoli kada se radi o ovako ozbiljnim stvarima, predstavniku predlagača da odgovori na on što mu je upućeno. Ništa više od toga. Mislim da je to, ne gledajući Poslovnik, ne gledajući sve, civilizacijska tekovina parlamentarizma. Ali, ja ću se ponašati po pravilima koja su u Poslovniku zapisana i u tom dijelu shvatio sam, uvaženi kolega Stijepoviću, Vaše ironično izlaganje.

Negdje je tužno da se za ovako nešto, projekte koji su najveći i najtransparentniji u istoriji, od nezavisnosti Crne Gore 2006. godine, čuje da je to materija za nekoga sa osnovnom školom. Vidim da upravo onima koji tako nešto pričaju slabo ide i vrlo slabo se snalaze kada se radi o ovim stvarima, a puni su želje da upute nešto. Onda se prelazi na druge teme. Zaustavljena je vojna pomoć u iznosu od 45 miliona. Nije tačno. To je bilo u medijima, ne vjerujte svemu što pročitate u medijima. Zvanična odluka nije donešena i nije vojna pomoć, nego je 45 miliona eura za uspostavljanje odbrambenog i bezbjednosnog koledža za Zapadni Balkan na inicijativu Austije. Dakle, više u domenu obrazovanja nego što je domenu vojne pomoći. Ovih drugih šest miliona o kojima ste pričali, European Peace Facility, mjera kojom se nama pomaže da unaprijedimo kapacitete. Mi smo odabrali planinsko ratovanje, ABHO i tako dalje. I ni ta odluka još nije donijeta. Nemojte vjerovati svemu što pročitate u medijima, nemojte pokušati sve što pročitate u medijima, po cijenu unižavanja svoje države, politički da iskoristite.

Ovdje se kaže - Parlamentu je podmetnut komercijalni ugovor. Sami ste pročitali tačke, nema nigdje komercijalnog ugovora. To je nadležnost Vlade i neće ga potpisati ministar, nego će ga potpisati onaj koga Vlada, kao kolektivno tijelo, zaključkom zaduži da ga potpiše. U finalnom, ovdje su se pominjali loši tenderi, loša iskustva, pa se referiralo u odnosu na nabavku vozila za policiju. Moram to da kažem, vrlo onako ružno u odsustvu kolege Šaranovića. Prvo, to nije tačno, to je notorna neistina, da ne upotrijebim težu riječ. Drugo, ovdje se priželjkivala i prizivala situacija iz 2021. godine, kada je civilnim vozilima policija išla na zadatak po crnogorskim putevima, samo što se nekima od nas, uključujući uvaženog kolegu Šaranovca, to ne može desiti i džabe se nadate takvom razvoju događaja.

Što se tiče loših tendera i onoga što je ko radio, ja sam u nekoj svojoj skromnoj desetogodišnjoj političkoj karijeri bio i predsjednik opštine, bio i odbornik, bio i poslanik, sad i ministar u Vladi i odgovorno tvrdim da nijedan jedini najmanji zakonski faul nisam napravio obavljajući sve te funkcije i to nije slučaj ni sada.

Dok sam bio predsjednik Opštine Budva, kad sam došao na njeno čelo, račun je bio u blokadi nekoliko godina. Zna to uvaženi kolega Milović. Nakon mog mandata, poštovani građani i građanke, nikada više račun Opštine Budva nije bio u blokadi. Nikad više. Ja sam otišao 05. januara 2019. godine, za vašu informaciju, a prije toga je bio tri godine u kontinuitetu u blokadi i radilo se na papire. Možete misliti kako je to čisto bilo. Takođe sam za dvije godine vratio 25 miliona dugova koje su prethodne vlasti ostavile bez centa novog zaduženja i riješio, bez lažne skromnosti, najveći problem u modernoj istoriji Budve vezano za problem prečišćavanja otpadnih voda i projekat WTE, sjetićete se, kolege, tog projekta. Pravosnažno je osuđen

ideolog i neko ko je dao ime DPS-u Svetozar Marović u tom projektu za korupciju. Znači, pravosnažno osuđen. Lično sam izabrao vještaka, lično sam svjedočio na arbitraži, lično sam pregovarao uporedo sa Vladom crnogorskom, koju je tada vodio Duško Marković, koja je u tom konkretnom slučaju izdala crnogorske interese, da takav jedan izraz upotrijebim. Želim da kažem da to nije bio slučaj kada se radi o ministru finansija Darku Radunoviću, jer on je apsolutno branio crnogorske interese, ali je Vlada Duška Markovića, plaćanjem te garancije, gdje su načerali gospodina Radunovića to da uradi, izdala crnogorske interese, a ja sam bio na drugoj strani i rješavao te probleme.

Tako da te insinucije, molim vas, zadržite za sebe, jer će naići na vrlo konkretan odgovor, kome god, kolega Mugoša. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:38:38)

Zahvaljujem.

S obzirom na to da je ministar Krapović odgovarao i kolegi Stjepoviću, a i kolegi Nikoliću, imaju pravo i jedan i drugi na odgovor na komentar.

Želite li?

Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 13:38:58)

Nemam ništa protiv da nastavimo razgovor iako to podrazumijeva kršenje procedure na koju nijeste upozoreni od strane potpredsjednice Parlamenta, ali mislim da je korisno da se javimo još po jedan put, gospodine Krapoviću.

Za osnovnu školu je logika koja podrazumijeva da ministar odbrane štiti integritet i ugled svoje države, a to znači da kada poslanik vladajuće većine, vaš partner iz vlasti, optuži susjednu državu Hrvatsku, što je direktno učinjeno, niko sa ove strane nije optužio Francusku za korupciju, to vam je jasno rečeno, tada je obaveza ministra odbrane da demantuje te navode, da saopšti ko su firme sa kojima se razgovaralo u konkretnom poslu i da zaštititi integritet i jedne i druge države. Vi to još uvijek nijeste uradili. Zašto to zaboravljate ili izbjegavate - to neka cijene građani Crne Gore. To je jedno.

Drugo, kazali ste da sam u nekim izjavama koje sam dao imao ambiciju, sad parafraziram, da naružim sopstvenu državu, sumnjičeći određene procedure. Gosodine Krapoviću, nikad nijednim svojim gestom nijesam narušio dostojanstvo države koju predstavljam u ovom visokom i uvaženom domu. Vi ste, evo kad ste već to spomenuli, sjećam se, 2018. godine u Budvi prisustvovali onom čuvenom skupu, đe se prijetilo osvajanjem i vraćanjem srpskog mora, đe su se okupili razni gosti iz regiona, prisustvovali, aplaudirali - nijesam primijetio da ste se od toga ogradili i da ste napustili taj skup. Pa ste, slaveći Podgoričku skupštinu i svesrpsko ujedinjenje, došli u poziciju da budete ministar odbrane.

Danas sa pozicije ministra odbrane nama govorite i prigovarate o tome kako ne štitimo ugled države. Neka i to cijene građani Crne Gore, jer i u tom dijelu je naš politički trag više nego očigledan. Takođe, pominjali ste neke Vaše aktivnosti u Budvi. Ne bih u to ulazio, to nije tema dnevnog reda. To što je Vaš profesionalni begraund, to je dostupno sudu javnosti, nadležnim organima i svima koji to žele da preispituju.

Imam potrebu samo da upozorim još jednom, da bismo se dobro razumjeli oko ove teme - ono na čemu mi insistiramo je da ovaj posao bude u skladu sa procedurama i u skladu sa zakonom. Još jednom ponavljam, nepotrebno je uvlačenje Parlamenta u ovaj posao. Imamo razloga da pitamo zašto to radite, zašto se to radi. Zašto će Parlament da ratifikuje ugovor kojeg Vlada treba da potpiše sa ovom francuskom kompanijom? To je posao Vlade, neka Vlada radi taj posao i neka odgovara za taj posao. Neka se izloži i sudu javnosti i nadležnih organa sa svim transparentnim podacima iz tog procesa. Ni manje ni više od toga, gospodine Krapoviću.

Ponekad kad Vas slušam, ali nijeste samo Vi jedinstven primjer, nego kad dolazi Vlada Crne Gore ođe, veoma često se govori kao da smo ostali u onom vremenu do 2020. godine. Ovo je 2024. godina i treba građanima da govorite o vašim aktuelnim učincima i o tome što ćete učiniti. U redu, pričate, ali ponovo se vraćate unazad, podsjećate nas na neke poslove iz prethodnog perioda Ministarstva odbrane, a ja Vam kažem - nijedan od tih poslova nije došao u Parlament Crne Gore zato što to nije posao Parlamenta. O tome se radi.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:43:54)

Zahvaljujem, kolega.

Dajem riječ kolegi Dritanu Abazoviću. Izvolite.

Molim kolege, ako želimo da rasprava traje tri sata, kako je predviđeno, da svoje diskusije svedu i da budu u granicama dozvoljenog vremena.

Izvolite, kolega.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 13:44:14)

Hvala, potpredsjednice.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre sa kolegama iz Ministarstva odbrane, poštovani građani Crne Gore,

Evo prije nego što pređem na temu, dozvolite samo da se osvrnem na dvije stvari za koje mislim da su važne. Prvo, i ja se pridružujem ovome što se moglo čuti proceduralno vezano za određene blokade. Ja mislim da se potpredsjednik Camaj nije osvrnuo na blokadu, nego na poruku sa tog skupa. Dobro je da zna sa kim je u Vladi i treba da zna da je Vlada desničarska i da sada ta nacionalističko-populistička opcija raste. Ako on misli da treba da sjedi u toj Vladi i da diže ruku ovdje za njihove neke predloge, srećno bilo. Samo da napravimo razliku. Kada je riječ o Košuti, svaka čast Vijeću za nacionalnu bezbjednost koje se bavi radnicima obeštećenim, neobeštećenim, koji imaju većina njih preko 60 godina, koji nisu u idealnom zdravstvenom stanju. Ja im želim sve najbolje u životu. Svaka čast Vladi Milojka Spajića koja zakazuje Vijeće za nacionalnu bezbjednost da bi se obračunavala sa građanima koji s pravom traže svoja potraživanja, a u nekoj su starijoj dobi.

Mislim da na svijetu ne postoji takve Vlade, ali ako oni misle da treba represijom ići na te ljude, da ih možda i treba tući, fizički sklanjati sa ulica, ja sam tu da dam neki skromni doprinos. Nisam neki gabaritan čovjek da ih branim, ali to što bude moglo ja ću biti uz njih. Samo da kažem, nije tačno da Vlade nisu radile vezano za njih. Imate Zaključak iz oktobra prošle godine vezano za isplatu onoga što je njihova zarađena zarada u prethodnom periodu i neka to čuju građani Crne Gore. To treba da se zna.

Sada da se vratim na temu. Zadovoljan sam i srećan što imamo priliku da razgovaramo. Nemate potrebe ovdje da upadate kao padobranac. Navodno ste bili u prolazu pa ste čuli da se priča o Vama i o Vašim aktivnostima. Ja sam mnogo zadovoljan što smo mi pokrenuli ovu temu. Da nismo pokrenuli ovu temu, vi bi je smotali kao što ste mnoge stvari smotali u Vladi Crne Gore dosad, razumijete? Vašom paf - paf pričom. Međutim, mene raduje ako sam dao neki makar minimalni doprinos da vam pokvarim ovaj korupcionaški posao. Prvo, odmah da kažem, kupovina brodova niti ste je vi izmislili, niti je predviđena nekom vašom strategijom. Došli ste na gotovo i mi treba da kupimo brodove. Ja sada kažem, objavite Izvještaj Komisije, zato što je Izvještaj Komisije vrlo jasan, vrlo precizan, navode se sve firme sa kojima su se vodili pregovori, navodi se najbolji ponuđač sa svom opremom i to ne može da se dalje pomjera. /Upadica/ Znamo, kako da ne, sve znamo. Mogu ih ja pročitati, ali bio bi dobro da ih saopšti ministar.

Imam sada vrlo konkretna pitanja za Vas. Nema ovdje nikakve niti nervoze. Da li znate ko je bio u Parizu u periodu između 12. i 13. decembra do 21. decembra 2023. godine? Da li znate ljude inicijalima M.T. i L.B. i da li ste čuli za firmu PIG? Niste čuli. Onda Vi i ja možemo da pričamo vremenskoj prognozi. Ne znam, poštovani građani, da li će ova tri dana pasti kiša, isto dolazim iz primorskog mjesta kao gospodin Krapović. Navijam da se produži turistička sezona, navijam da bude lijepo vrijeme, što više da ljudi idu na primorje, na plaže. Ne znam šta da pričam sa Vama.

Ako ćete o vremenskoj prognozi, evo prošli vikend je bio baš dobar, ja se nadam da ćemo prigrabiti još jedan, dva vikenda, koliko-toliko da pojačamo turističku privredu. Radujem se gostima i na Budvanskoj rivijeri i Ulcinjskoj i svugdje širom Crne Gore i na sjeveru, jer ja ne znam sad kako da sa Vama da ne pričam oko ovoga. Stvarno ne znam. Vi znate da sam ja vrlo raspoložen da razgovaram i sve i da nekad i prekoračim vrijeme, ali što da pričam kada Vi nemate informacije? O čemu da pričam?

Evo vratiću se na koledž, pošto ovo očigledno ne znate. Koledž je 50 miliona eura. Treba da znate da koledž nije stvar Austrije, nego je stvar Crne Gore i naše inicijative i da taj koledž treba da ima budžet trostruki u odnosu na Univerzitet Crne Gore i da su, najvše Vašom krivicom, nama blokirana sredstva. Pustite Vi zašto nije donijeta konačna odluka. Zbog Vas nije donijeta konačna odluka. Vi ste ministar odbrane, a trima najistaknutijim članovima - zamjeniku premijera, predsjedniku Skupštine i predsjedniku jedne parlamentarne stranke zabranjen ulaz u jednu zemlju EU, sa kojom mi imamo trenutno politički loše odnose. Kažem Vam - taj spisak nije konačan. Pustite Vi što su sad izbori, pa sad možda ljudi neće da naprave problem. Jer Vi mislite da je dobra poruka kao Ministarstva odbrane da nam neko kaže da naši kadeti ne mogu da idu na usavršavanje. Jer Vi mislite da je to evropska politika?

Kažete da mi optužujemo Francusku. Ja ne optužujem Francusku. Ovdje je postojao Abu Dabi fond, zloupotrebe, ljudi su hapšeni zbog toga. Niko nikada nije optužio Emirate zbog toga. Ode niko ne optužuje Francusku. Ja sam Vas pitao da li znate ko stoji iza ovih inicijala. Da li znate ko nešto možda pregovara možda iza Vaših leđa? Znate, ne znate. Ne možete ni da znate kad vam direktora policije bira ujak premijera.

Ne možete da znate kad hoćete načelnika Generalštaba da zamijenite protivzakonito. Ne možete da znate zato što Vam jedini krajnji cilj bio da sjednete u tu fotelju sa još 30 i nešto ljudi. Onda ne možete da znate ove stvari.

Saglasan sam sa Vama. Vi znate, mnogo cijenim što ste Vi radili kao gradonačelnik Budve. Ja pozdravljam to i to je sve tačno iako nije tema i kako ste se borili između ostalog vezano za ovu stvar koja je stvarno bila opterećujuća, ali će isto niko ne optužuje Austriju iako se radi o austrijskoj firmi za korupciju, nego, između ostalog, naše ljude koji su prigrabili neku korist od toga. Kad pominjete ambasadoru Francske, treba da znate da je ona ubacila riječ koje se ni ja nisam sjetio, ni kolege iz opozicije, ona je ubacila riječ, a Vi pitajte zašto - "trgovina uticajem". Na odgovor na pitanje ona je ubacila tu riječ. Mogla je da kaže: Ne, ovaj posao je savršen. Super, doviđenja. Zašto se ubacuje sintagma "trgovina uticajem"? Zašto? Evo Vi odgovorite. Ja ne znam zašto. Pitajte OBD-a, jeste li Vi na čelu OBD-a? Formacijski, kako niste? /Upadica/ Dobro, vidite, mislim da su Vam informacije baš dobre. Ja Vam dajem priliku. Izvolite, tu sam da diskutujemo cijeli dan. Zahvaljujem svima.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:52:03)

Zahvaljujem kolegi Abazoviću. Pravo na komentar ima ministar. Izvolite, ministre.

Samo trenutak. Kolega Lakoviću, možete posle. Pravo na komentar ima, a ima pravo i na repliku, jer ste ga uvrijedili, izrekli ste uvredu. Imate pravo na odgovor na komentar. Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:52:36)

Tražim repliku, uvažena potpredsjednice Popović, zato što je ovdje izrečeno - ovaj korupcionaški ugovor. Opet sam rekao, ja sam neko /upadica/. Nema potrebe, možemo izvaditi stenogram. Imam pravo na repliku.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:52:48)

Ako kolega Krapović ne želi komentar, nego repliku, izvolite. Imate pravo na repliku.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 13:53:07)

Hvala Vam.

Raspravljaćemo. Ovo su poslovnička pravila, nije ministar izmislio pravila. Ja sam bio ne tako davno poslanik, tako da sećam se dobro Poslovnika.

U svakom slučaju, u odnosu na sve ovo što ste iznijeli, kolega Abazoviću, možda je bolje bilo da pričamo o vremenu i o sezoni. Ja sam tu isto dobar sagovornik, Vi to znate, poznajem dobro i meteorološke uslove, poznajem dobro Crnogorsko primorje, poznajem dobro turizam i turističku sezonu. Možemo i na taj teren, nema nikakvih problema. Vi ste ovdje sad iznijeli jedan broj, u stvari ne znam više ni kako se zovu, LPG, IPG, LP, Đuro, Pero, ne mogu ni da pohvatam više. Samo ću Vas podsjetiti što ste iznijeli ovdje sa istog tog mjesta prije tri dana. Pitam ko će da se ugradi tih 19 miliona? Dajte ime poljske kompanije koja je umiješana u biznis, ne francuske nego poljske kompanije koja je posrednik u poslu. Kad sam Vas pitao za poljsku firmu, Vi mi kažete OBD. Nema poljske firme. To ne kažem ja, nego vaš državni sekretar koji je upravljao Ministarstvom odbrane gospodin Krsto Perović u zvaničnom izjašnjenju koje sam tražio od njega. Nema poljske firme, evo ovi ljudi su duže od mene u Ministarstvu, još smo neke ljude konsultovali. Nikad se nije poljska firma pojavljivala. /Upadica/ Ako mogu, kolega Adžiću. Doći ćete i Vi na red.

Ovdje je bila priča - međunarodni ugovor, 19 miliona nije pet eura, podržavate organizovani kriminal i korupciju i tako dalje. Danas ništa od toga nema. Danas je stigao LPG, IPG, ne znam ni ja ko. Uvijek je sa Vama ista stvar. Krenete u nešto, padne Vam pet minuta prije i onda malo podignete tonalitet i kad udarite u zid, okrenete onda - OBD. Sad kad bih Vam rekao da sam pitao šefa OBD-a, ni oni nisu vidjeli, ni detektovali, Vi bi ste onda okrenuli na neku treću neistinu (da ne upotrijebim težu riječ).

Znači, kolega Abazoviću, znam i to sam Vam rekao, znate iz mog prethodnog izlaganja što je Vaš cilj. Vaš cilj je da sijanjem magle kompromitujete ovaj projekat i da se projekat ne realizuje. Apropos onoga o čemu pričate, a vezano za kontakte sa neakvim firmama ko je bio gdje i tako dalje, koristim priliku i ovo radim samo, neću pominjati ni zemlje ponuđače, ni ljude, a imamo i imena i sve. Vi ste se zvanično kao premijer susretali sa nekoliko ponuđača. Susretali ste se i nezvanično nakon što ste prestali da budete premijer,

apropo službi informacija i ko, kako radi svoj posao. Ja sam vrlo ozbiljan u svom poslu i ozbiljno sam ovome pristupio. Koristim priliku da Vas informišem da su 30. jula ove godine u Grčkoj na jednom od sajмова dva gospodina, koja su ponuđači i predstavljaju firmu koja je ponuđač u ovom poslu, prišli Hershipu i njihovim ljudima i tražili da im Hership bude podizvođač, uz objašnjenje da neće /upadica/, samo momenat, ako mogu, kolega Nikoliću, da završim, da neće Hership dobiti ovaj posao i da postoje ljudi u Crnoj Gori koji će to da spriječe. Ovo nije poljska firma, ni 19 miliona, nego vrlo opipljiva, tačna i precizna informacija. Rekao sam, neću da širim krug, da pominjem firme, da pominjem ljude, imam egzaktna imena, ne inicijale, ne akronime, nego imena i sve. Njima da pošaljem poruku - poštovana gospodo, oslonili ste se na koru od banane, jer gospodin Abazović nije samo vama obećao. Će god je stao, sa kim god se sreo obećao je da će dobiti ovaj posao, više ponuđača. Tako da znaju sa kim pričaju i na koji način.

A Vi ste sad se uvjerali da ja jako dobro znam što se radi i što se iza scene valja. Kao što sam Vam rekao i prije neki dan, više sam nego sposoban i spreman da tu maglu razgrnem i da nađem sigurnu luku sa ovim projektom. Budite sigurni da će biti tako, da će ovi ljudi više vjerovati meni nego Vama i podržati ovaj zakon. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:58:07)

Zahvaljujem kolegi Krapoviću.

Kolega Abazoviću, nemate pravo na repliku, jer replika na repliku nije dozvoljena. Nemate pravo ni na komentar, jer ovo je bila replika, nije bio komentar.

Kolega Adžiću, neka Vas opozicija kandiduje za potpredsjednika Skupštine, pa ćete voditi Skupštinu onako kako Vi mislite da treba.

Kolega Abazoviću, nemate pravo na repliku, nemate pravo na komentar. Možete proceduru samo minut.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 13:58:58)

Uvažena potpredsjednice, nemojte da vodite ...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 13:59:06)

Samo trenutak. Uvaženi kolega Mugoša, član 101 kaže: Replika na repliku nije dozvoljena, osim ako predsjednik Skupštine, u ovom slučaju sam ja predsjedavajuća, ocijeni da su i navodi u replici uvredljivi i dozvoli tu repliku. Ja nisam procijenila. Dakle, ako predsjednik Skupštine ocijeni da su i navodi u replici uvredljivi, a ne niko drugi.

Molim Vas, kolega. Daću Vam proceduru, imate na to pravo. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 13:59:39)

Evo samo da iskoristim pet sekundi prvo da se obratim Vama.

On nije imao pravo na repliku, nego na komentar. Vi ste dali repliku zato što želite da izađete u susret kolegi koji ulazi iz hodnika kako misli. Kaže - dajte da otvorimo raspravu i sad kaže - nemojte mu dati komentar. Kaže čovjek - dajte da se otvori rasprava i sad neće da da pravo na komentar. Odmah ću mu odgovoriti.

Gospodine Krapoviću, ...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:00:06)

Kolega Abazoviću, ugasiću Vam mikrofon, obratite se meni.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 14:00:13)

Evo obraćam se Vama. Vama je prošlo, imate isti problem kao Spajić, medicinski problem...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:00:18)

Kolega Abazoviću, opominjem Vas, isključiću Vam mikrofon.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 14:00:31)

Pušтите me da završim samo. Imate problem isti kao Spajić. Prvo...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:00:38)

Kolega Abazoviću, isključeni ste. Isključila sam Vam mikrofon.

Mislim da sam negdje na prošloj sjednici rekla i vidjeli ste da se držim nekih principa. Molim Vas, nemojte da vodite verbalne ratove sa ženama. Izgubićete. Molim Vas, nemojte to da radite. /Upadica/ Rekla sam Vam, imate pravo, dala sam Vam pravo na proceduru. Možete minut, meni da se obratite.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 14:01:11)

Obraćam se Vama i crnogorskoj javnosti.

Ova govornica ovdje nije da se obratim nikome specijalno, niti je on došao ovdje zato što mi sad imamo neki privatni razgovor. Mi pričamo ovdje o 120 miliona eura državnog novca. Meni je žao što je čovjek kontaminiran isto kao premijer, jer ga- takvog ne poznajem, ali svako promijeni. Dajte mu vlast pa će svako da promijeni.

Dritan Abazović nikad nikome ni jedan posao nije obećao. Sve susrete koji su bili sam objavio i bio sam da pričam oko trajekta. Gospodine Krapoviću, 30. jula pominjete Grčku. Vi, čovječe, kao da ste pali sa Marsa. Ja više nisam premijer. Komisiju koja Vam je donijela odluku je formirao Filip Adžić. Što ste Vi uradili? O čemu Vi pričate? Potpuno ste izašli iz koncepta. Pokušavate neke optužbe, 100 puta je bilo optužbi na moj račun.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ:

Kolega Abazoviću, ja ću Vam opet isključiti mikrofon. Meni se obraćajte.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Dozvolite samo da završim, nijesam još minut prošao. Dakle, obraćam se javnosti. Ne obraćam se Vama, obraćam se javnosti crnogorskoj. Vi sad trenutno sjedite tu, prekršili ste proceduru. Sad dozvolite meni, rekli ste da ćemo tri sata da vodimo razgovor - ja sam tu da vodimo razgovor. Vi ste ođe iznijeli niz neistina, svojstveno ljudima iz Vlade Crne Gore, a ja Vam kažem, ja sam Vas pitao vrlo jasno i oko firmi i oko inicijala. Neću ja ništa iznositi, ja imam svoju taktiku kako se politički borim. Ja imam svoju taktiku kako se politički borim, a i nemate ništa. Vi sad pokušavate da objasnite da navodno ovaj posao treba da se namjesti nekom drugom. Eto to Vi pokušavate da objasnite, a Vi ste u Vladi.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:03:16)

Kolega, zahvaljujem.

Kolega Abazoviću, isključen Vam je mikrofon. /Upadice/

Zahvaljujem kolegi Abazoviću.

Idemo dalje. Dajem riječ kolegi Darku Dragoviću.

Izvolite, kolega. /Upadice/

Kolega Abazoviću, možemo li da dozvolimo da kolega Dragović ima diskusiju?

Izvolite, kolega.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 14:04:34)

Hvala Vam, predsjedavajuća.

Pozdravljam Vas, pozdravljam cijenjenog ministra sa saradnicima, kao i sve uvažene kolegice i kolege.

Gospodine Abazoviću, postoji li mogućnost da me saslušate? Hvala Vam.

Ja se izvinjavam, potpredsjednice. Mogu li da počnem i da mi se vrati vrijeme molim Vas?

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:04:59)

Izvolite, kolega. Molim tehniku da vrati vrijeme.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 14:05:04)

Prethodnih par dana imali smo zaista razne kritike od strane opozicionih prvaka u vezi načina kupovine patrolnih brodova, dovodeći u pitanje i pravo ove Skupštine da ratifikacijom potvrdi navodni sporazum o kupovini patrolnih brodova. Smatram da je u pitanju jedna veoma zlurada zamjena teza i pokušaću činjenično da obrazložim zbog čega diskutanti i zbog čega opozicija nije u pravu.

Prvo, apsolutno nije tačno da mi danas treba da ratifikujemo tehnički aranžman između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore. Mi danas treba da ratifikujemo Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane sa tehničkim aranžmanom. A zbog čega je to bitno? Iz razloga što ovaj Sporazum koji je zaključen između države Francuske i države Crne Gore sadrži znatno više obaveza ugovornih strana od same nabavke patrolnih brodova. Pa tako, u članu dva Sporazuma, da javnost i narod zna, stranke se obavezuju da će razvijati saradnju u domenu odbrane, a domen saradnje tiče se posebno: politike odbrane, organizacije i funkcionisanja oružanih snaga, naoružanja, posebno istraživanje i razvoja kao i nabavki odbrambenih i bezbjednosne opreme, međunarodnih, mirovnih humanitarnih operacija i vježbi, aktivnosti obuke, topografije i vojne kartografije, propisa u oblasti odbrane, kao i drugi domeni saradnje koje stranke mogu naknadno ugovoriti.

Prema tome, apsolutna je neistina da mi treba da potvrdimo navodno samo kupovinu dva patrolna broda. Uvidom u ovaj predlog Sporazuma smo svjedoci da je domen saradnje znatno širi od teme koju danas potenciraju opozicioni poslanici. Nadalje, čuli smo danas da je u pitanju komercijalni ugovor koji ne treba da ... Još jedna laž. Evo, o materijalu koji je svakom poslaniku dostavljen, na strani ...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:07:38)

Kolega Dragoviću, umjesto riječi laž postoji neka ljepša riječ. Riječ laž nije dozvoljena.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 14:08:02)

Francuska, kao i Crna Gora, je samostalna i suverena država, koja ima i pravo i mogućnost da određuje na koji će način da prihvati određeni međunarodni sporazum. S tim u vezi, u članu 14. Sporazuma, koji je pred svima nama, se navodi da ovaj Sporazum stupa na snagu danom prijema posljednjeg pisanog obavještenja kojim strane obavještavaju jedna drugu putem diplomatskih kanala o završetku svojih internih zakonskih procedura potrebnih za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Interna zakonska procedura države Crne Gore je ratifikacija ovog Sporazuma - što je obaveza ove Skupštine ovdje. Kakva je interna procedura države Francuske je stvar države Francuske.

Nadalje, tokom pripreme za ovu diskusiju, ja sam uradio dvije do tri analize slučaja, gdje možemo da vidimo da su i do sada ratifikovani u ovoj Skupštini sporazumi koji su prethodili kupovini vojne opreme. Pa, s tim u vezi, imate Implementacioni sporazum između Ministarstva odbrane Republike Italije i Ministarstva odbrane Crne Gore, koji za predmet ima kupovinu odjeće za pripadnike Vojske Crne Gore po italijanskom programu ... sistem, gdje se u tom Implementacionom sporazumu jasno navodi da se isti zaključuje na osnovu Sporazuma između Vlade Republike Italije i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti odbrane, koji je potpisan u Rimu 14. decembra 2011. godine, a stupio je na snagu 05. februara 2016. godine, odnosno kad ga je ratifikovala ova Skupština i kad je okvirni Sporazum stupio na snagu onda je Ministarstvo odbrane Crne Gore sa Ministarstvom odbrane Italije, u cilju realizacije okvirnog Sporazuma, zaključilo Implementacioni sporazum.

Takođe, čuli smo danas da je navodno u pitanju komercijalni sporazum koji se zaključuje sa određenim privrednim subjektom. Gospodo, ja na očekujem da je Italija krojačka radionica, pa da je sa Italijom, kao krojačkom radionicom, zaključen ugovor o kupovini odjeće za pripadnike Vojske Crne Gore. Ugovor o kupovini odjeće za pripadnike Vojske Crne Gore Ministarstvo odbrane, odnosno država Crna Gora, čiji je zastupnik Ministarstvo odbrane, je zaključilo sa državom Italijom. Nije sa Beretom, nije sa nekom drugom, /upadica/ saslušajte me, ali ono što je bitno jeste da je ovaj Sporazum proistekao iz Sporazuma koji je ratifikovan. Na isti način imamo Sporazum između Crne Gore i Slovenije, u pogledu kupovine dronova koji je takođe Implementacioni sporazum koji je sastavni dio Sporazuma koji je prethodno ratifikovan između Crne Gore i Slovenije. Zna li šta je takođe bitno? U tom Sporazumu između Crne Gore i Slovenije, koji je sastavni dio informacije Vlade Crne Gore, je sakrivena cijena - stavljani su iksevi. Mi prvi put imamo ovdje situaciju da je javno objelodanjena cijena kupovine vojne opreme. Takođe, ovdje imamo, i svaka čast ministru na tome, da je Skupštini dato na uvid da Skupština odlučuje o tome na koji način i u kojem iznosu će se potrošiti budžetska sredstva za kupovinu vojne opreme.

Prema tome, koja je jedina razlika između ovog Sporazuma koji danas treba da ratifikujemo i svih ovih sporazuma koje sam sad naveo? Što je Sporazum koji je danas predmet ratifikacije širi u svom obimu, jer sadrži i dio koji je stručno nazvan tehnički aranžman. Međutim, on ne predstavlja kupoprodajni ugovor. Kupoprodajni ugovor će se zaključiti po uslovima ovog ugovora sa tehničkim aranžmanom sa ponuđačem, o čemu je uvaženi ministar dosta pričao. Prema tome, ne postoji nikakva zla namjera, ne postoji nikakav pokušaj korupcije, ne postoji apsolutno nikakav pokušaj da se navodno nekome nešto učini. Svjedoci smo da se korišćenjem ugovora koji su ratifikovani u ovoj Skupštini, Vlada zaključivala, do sada, Vlada zaključivala druge ugovore sa kojima ni javnost niti ova Skupština nije bila upoznata. Ne kažem da je nezakonito, ali kažem da je na ovaj način transparentnije.

Zbog toga koristim priliku da čestitam Ministarstvu odbrane i Vladi Crne Gore, posebno resornom ministru, na transparentnosti, da čestitam na hrabrosti da promijeni dosadašnje prakse za koje smatram da su pogrešne - iz razloga što prvi put izlazite pred zakonodavnim organom, tj. pred Skupštinom Crne Gore da narod napokon zna koliko novca će biti utrošeno za kupovinu vojne opreme. Smatram da je ovo jedna od dobrih praksi i za ubuduće. Prema tome, činjenica je da ćete vi da zaključite posebni komercijalni ugovor sa firmom koja će da dostavi, koliko sam shvatio, patrolne brodove. Ali, bitni su nam ovakvi ugovori da bi Skupština Crne Gore i sva javnost bila upoznata sa uslovima kupovine vojne opreme.

Za kraj, s obzirom na to da sam pažljivo slušao sve prethodne diskutante, gdje mislim da sam obrazloženo naveo zbog čega smatram da je neophodna ratifikacija ovog Sporazuma, obratio bih se i neformalnom predsjedniku Crne Gore gospodinu Dritanu Abazoviću.

Gospodine Abazoviću, prvo, žao mi je što ste odlučili da vratite ova dva zakona koja smo usvojili prošlog petka, iz razloga što na taj način mislim da ograničavate realizaciju Programa Evropa sad 2. To je Vaš politički stav i u to neću da ulazim, ali hoću drugu stvar da istaknem pažljivo slušajući Vas tokom Vaše diskusije. Želim da Vam čestitam na sposobnosti zloupotrebe legitimiteta a u cilju maksimalnog raubovanja devize da je politika vještina mogućeg. Sa tri poslanika ste bili premijer, sa četiri poslanika ste predsjednik Crne Gore - ne daj Bože da imate pet ili šest, mislim da bi Putin trebao da se zamisli šta će se desiti da on treba i Bajden da utiču da nemate pet ili šest poslanika. Takođe, ono što zaista, kao političkom protivniku, ne mogu reći cijenim, ali i te kako pozornost moram da imam jeste da ste uspjeli od formalnog predsjednika Crne Gore da napravite bota Vašem kandidatu za gradonačelnika. Međutim, niste uspjeli da zamaskirate, da svojom pričom navedete na bilo kakvu sumnju da postoje korupcionaški elementi u ovom ugovoru u pogledu navodnog povećanja cijena 19 miliona eura. Od petka do danas isparili su i Poljaci i 19 miliona eura. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:16:15)

Zahvaljujem kolegi Dragoviću.

S obzirom na to da ste prozvali kolegu Abazovića, a negdje znate da je praksa da ako ne želite da čujete repliku ne prozivate imenom i prezimenom bilo kog poslanika - moram da dam repliku kolegi Abazoviću. Poslije ću dati repliku kolegi Nikoliću, jer ste rekli riječ koja može biti uvredljiva i ja zaista procjenjujem da jeste uvredljiva.

Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ (09.09.24 14:16:48)

Zahvaljujem, potpredsjednice. Zahvaljujem se i kolegi Dragoviću na prilici i na lijepim riječima. Nisam nešto doživio sad da je to ružno izrečeno, izrečene su neke političke kvalifikacije koje eto zaslužuju čini mi se da se prokomentarišu.

Prvo, ja nisam neformalni predsjednik Crne Gore, ali se uopšte ne osjećam kao da sam u opoziciji. Kad vidim kako rade određena ministarstva, vjerujte, imam osjećaj kao da sam i dalje na vlasti. Imam sve informacije, baš sam zadovoljan, a vama sretno. Samo Vi nastavite kako ste krenuli i to je to. Želim da kažem sljedeće. Vraćanje Zakona o PDV-u je potpuno ispravno zato što je to uništavanje turističke privrede Crne Gore, koja je glavna grana naše privrede. Mislim da je to potpuno opravdano. Kad je riječ o Zakonu o PIO, isto mislim da guramo građane u nesigurnost i da penzija, koja je ekonomska kategorija u Crnoj Gori (a to znači plaćate više doprinosa imaćete veću penziju; imali ste bolji status, bolje plate, imali ste veću penziju) - mi guramo u jednu socijalnu kategoriju jer dovodimo situaciju da neka druga vlada nije važno za tri, četiri, pet godina kaže - vraćamo doprinose ili ukidamo skroz doprinose. Mi na taj način neozbiljno tretiramo Fond PIO kao nešto što se odnosi u ovom trenutku na 120.000 građana Crne Gore.

Inače, samo vi to znate, ali zbog građana kažem, povećavale su se i penzije i plate i to bez zaduženja tokom 43. Vlade i u indeksu je nedostižno. Mogu ovako da kumulativno budu veće, ali u indeksu povećanje je nemoguće. Sad ste rekli glavnu stvar, to što Andrija Mandić stalno ponavlja iz neke svoje frustracije političke - bili ste premijer sa tri poslanika. Ja nisam bio premijer sa tri poslanika, bio sam premijer sa 47 poslanika i Vi isto znate. I on je predsjednik Skupštine a ima devet poslanika, nema 41. Vi imate, slažem se, 20 i nešto, ali nemate 41. Vi imate, nije sporno. Dakle, jeste vještina mogućeg, jeste vještina stvaranja većine. Ja sam mnogo zadovoljan tim, sa četiri, zadovoljan sam što idemo sa predsjednikom Crne Gore i ne mislim da je predsjednik Crne Gore bilo čiji bot. Mislim da prvi put imamo predsjednika koji ima svoj politički stav. Može da nam se sviđa ili ne, koji ima svoj politički stav, koji nije vezan u ovom trenutku ni za jednu političku opciju. Hoće li on da napravi partiju sutra, ne znam stvarno kakvi su mu planovi. Ali, u ovom trenutku potpuno je logično i prirodno da je stao iza čovjeka koji je ubjedljivo najbolji kandidat. To što je on moj partijski kolega ostavite po strani.

Što se tiče Podgorice, sa Lukom Rakčevićem ne može niko da se mjeri, nijedan od ponuđenih kandidata. Boris može da se mjeri kad je u pitanju socijalna politika i više bih volio da on nego Luka bude ministar socijale u Crnoj Gori. Mislim da je pravednjak i da se brine o ugroženim kategorijama građana, ali poznavanje Podgorice, kao što ima on nema niko. Vi ste dali kandidata koji na kraju i ne želi da bude gradonačelnik i odrekli ste se svoje kandidatkinje, koja je do sada bila gradonačelnica i aktuelna je gradonačelnica, a vi ste tvrdili da radi kako treba. Mislim da to nije fer prema toj gospođi, ali vaše odluke - vaše pravo. Idemo dalje - ovo je politika i građani će na kraju cijeliti sve kandidate. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:20:37)

Zahvaljujem, kolega Abazoviću.

Kolega Dragoviću, nemate pravo. Ovo je bila replika.

Dajem narednu repliku kolegi Nikoliću.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 14:20:48)

Zahvaljujem, potpredsjednice Popović.

Gospodine Dragoviću, vjerovatno iz razloga političkog neiskustva, dajete sebi za pravo da upoređujete sporazume koji baš nijesu za upoređivanje, jer govorimo o međudržavnim ugovorima i o ugovorima koji imaju komercijalni karakter. Podsjetiću Vas još jednom, ođe prisutni ministar nas je informisao a pročitali smo i u medijima da je vlasnik Hershpa firme 45% Naval grupa, u kojoj 62% ima država Francuska a 55% je u privatnom vlasništvu. Razumijete? Vi kao advokat bi trebalo da razumijete te odnose. Dakle, 55% je u vlasništvu privatnog kapitala, a i u ovih 45% ima 40% koje su privatne. Dakle, to je ono što se mi ovdje ne razumijemo. Ja Vam kažem - otiđite u službu Zakonodavnog odbora, otiđite u službu Odbora za međunarodne odnose, ne znam je li još u kojem odboru prolazio ovaj Sporazum, i pitajte ih jesmo li imali sličan sporazum koji je obrađivan u Skupštini Crne Gore. Sad Vam kažem da nijesmo, gospodine Dragoviću. Na kraju, kad pričamo o pravnoj materiji, evo Vi ste pravnik, Vi ste svojevremeno izjavili da se bilateralnim sporazumom može mijenjati Ustav. Da li Vi shvatate odgovornost Vaših izgovorenih riječi? To su doživljaji, bojim se, parlamentarne većine o tome šta su Ustav i zakon i šta su procedure svakim danom u očima građana Crne Gore postaje jasnije.

Što se tiče Podgorice, pošto se to pominjalo više puta, mislim da je ođe i nervoza i strah zbog toga što aktuelna parlamentarna većina u ovom trenutku nema 50% podrške biračke javnosti u Podgorici i što će potencijalne promjene u Podgorici koje su na pragu voditi u scenario koji vam je dobro poznat. A onda više ništa neće biti isto. Onda više ni fotelje ne mogu sastaviti ono što su do sada sastavljale.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:23:54)

Zahvaljujem kolegi Nikoliću.

Idemo dalje. Nemate pravo, ovo je bila replika. Izazvali ste repliku i nemate pravo da odgovorite na repliku.

Idemo dalje.

Možete proceduru.

Izvolite.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 14:24:13)

Gospođo Popović, student prve godine Pravnog fakulteta zna da međunarodni ratifikovani ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava, po Ustavu Crne Gore, imaju supremaciju u odnosu na domaće zakonodavstvo. To je jedina istina koju sam ja izgovorio, a ne da suspenduju Ustav i tvrdim da to ne kažem samo ja, nego i uvaženi profesori i doajeni pravne nauke. Gospoda koja su donijela taj Ustav nakon referendumu su upravo tu normu implementirali u Ustavu Crne Gore, koja nije bila tako formulisana u Ustavu Republike Crne Gore iz 1992. godine. Prema tome, taj neko ko je tada usvojio Ustav i kome je ta norma tada odgovarala, a odgovarala je zbog pristupa NATO paktu a nadam se i Evropskoj uniji, ne može da se sad poziva da sad malo odgovara, malo ne odgovara. Za kraj samo da Vam kažem još jednu stvar. Preko vikenda - 19 miliona, paf-paf. Niko ih ne pominje više.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:25:28)

Zahvaljujem kolegi Dragoviću.

Šta želite? Proceduru?

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 14:25:37)

Pošto je prethodni kolega koristio proceduru zloupotrebljavajući je meni da odgovori.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:25:41)

Evo i Vi je zloupotrebljavate. Dozvoliću.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 14:25:44)

Dakle, želim samo da kažem građanima Crne Gore, zna se šta piše u Ustavu i zna se šta su međunarodni ugovori, kao što se zna šta su bilateralni sporazumi. Govorio sam da se bilateralnim sporazumima ne može mijenjati Ustav, jer se kompletna pravna javnost u Crnoj Gori zgrozila ovim predlogom koji se plasirao od strane kolege koji je maločas govorio. Dakle, ne međunarodni ugovori, nego bilateralni sporazumi.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:26:16)

Zahvaljujem kolegi Nikoliću.

Idemo dalje.

Izvolite. Koleginica Aleksandra Vuković Kuč imate riječ.

Neka se pripremi kolega Momo Leković, nakon njega ste Vi, kolega Mugoša. Jedan iz vlasti, jedan iz opozicije.

Zahvaljujem na datoj riječi.

Uvaženi građani Crne Gore,

Ranko Marinković, meni najdraži hrvatski pisac, je u jednom trenutku napisao "On je sretan, jer ne zna ništa". Uvaženi ministre Krapoviću, mi bismo bili srećni da danas Crna Gora nabavlja ratne brodove, tačnije patrolne, pa i po cijeni od 120 miliona eura, kad ne bismo što-šta znali ili mnogo više znali od onoga što nam predočava Vlada Crne Gore. Iako postoje i dokazi da je Crna Gora, još kao Zeta za vrijeme Balšića, imala svoju mornaricu i to sa sedištem na Prevlaci, o Crnogorskoj mornarici u toj formi i sa ovim sadržajem ipak govorimo od 2006. godine, kao što o Crnoj Gori nakon 1918. godine govorimo upravo od 2006. godine. Bokeljska mornarica, nekad Kotorska, dio je crnogorskog i hrvatskog nasljeđa i snažna spona države ne samo sa crnogorskim Hrvatima, nego i sa Hrvatskom sa kojom danas imamo odnos izražen u konstrukciji persona non grata sa funkcionerima vlasti, koji su nepoželjne osobe u susjednoj Hrvatskoj, članici Evropske unije, zbog čega je Crna Gora, na veliku žalost, na crnoj listi Evropske unije, a naš evropski put možda samo pusti san većine njenih građana. Na toj crnoj listi, na moju i na, nadam se, Vašu žalost, gospodine Krapoviću nalazi se i potpredsjednik Vlade i predsjednik vaše partije Aleksa Bečić. Država nam izgleda kao pijani brod, čije je kormilo i kotvu razbila voda nacionalizma, neprofesionalizma, političkog licemerja i zlonamjernog odnosa prema državnim interesima, a sve to poslije mukotrpne normalizacije odnosa sa Hrvatskom nakon sramotnog desanta na Dubrovnik i sna da taj grad Gospar postane Nikšić na moru. Taman poslije istorijskog izvinjenja Mila Đukanovića za to nepočinstvo, kao i njegovog susreta sa čovjekom koji je rukovodio odbranom grada kome su se u ta zla vremena izvinili i pjesmom i stihovima Jevrem Brković i Vito Nikolić. Taman kad nam je Hrvatska prijateljski uručila svu prevedenu dokumentaciju za evropsku integraciju. Taman kad nam je Hrvatska postala najveća saveznica na evropskom putu - bezlični političari, bez ideologije i bez politike odlučili su da se narugaju našem zajedničkom partneru i, prije svega, zapadnom partneru ne bi li ugodili regionalnom, antizapadnom i proruskom. Skandal da ne može biti veći.

Crnoj Gori, gospodine Krapoviću, kao članici NATO-a, i te kako trebaju, kao što rekoh, ratni brodovi. Trebaju joj patrolni brodovi usljed djelovanja nedržavnih elemenata u Crnoj Gori, kao i osnovane sumnje da dobar dio vlasti čine oni koji rade za druge centre moći i to NATO-u razorno suprotstavljene. Većinu vlasti čine ljudi koji su bili protiv učlanjenja Crne Gore u NATO ili su izbjegli da dođu u crnogorsku Skupštinu kada se glasalo o pridruživanju Crne Gore NATO-u 2017. godine. Osim Bošnjacke stranke i albanskih partija - da naglasim to. Dakle, ovu Vladu danas čine oni ljudi koji su bili suprotstavljeni NATO paradigmi i suprotstavljeni našem učlanjenju u NATO alijansu.

Našem dijelu Jadrana i Mediterana, ministre Krapoviću, i te kako trebaju ratni brodovi kako bi kontrolisali njihove obale i čuvali ih od onih koji imaju pretenzije na nju. Trebaju nam i zbog toga da bi se spriječila korupcija, da bi se spriječila trgovina narkoticima, da bi se spriječila trgovina ljudima i slične bizarnosti koje štete međunarodnom i domaćem ugledu Crne Gore. Ali, nama trebaju brodovi koji se kupuju prema NATO i evropskim direktivama, a te direktive uvijek i vazda podrazumijevaju tender. Tender kao zaštitu od svih mogućih zloupotreba, tender koji ste vi iz nekog razloga, i zbog čega sumnjičimo ovo ugovaranje i dogovaranje, izbjegli. Izbjegli, ministre Krapoviću, na velika vrata.

Dakle, ono što ova strana, kako je Vi zovete desna strana Parlamenta, u ovom trenutku ne zna, pojma nemamo o tome, sa kim se sklapa ugovor, ko čini to vlasništvo u odnosu na ove procenete koje je pominjao kolega Nikolić, osim onoga dijela koji pripada Francuskoj. Mi ne znamo zato što je Skupštini podmetnut tehnički dokument, a ne međudržavni sporazum o kome se Skupština Crne Gore nikada u svojoj istoriji do sada nije izjašnjavala. Demokrate prave presedan, vi stalno pravite pravne i političke precedente. Precedent u smislu da ste načerali skupštinsku većinu, zbog toga što vjerovatno ni sami nijeste sigurni da ovaj ugovor nije dubiozan, da se izjasni povodom ovoga ugovora - što je bio jedini posao Vlade Crne Gore i njena odgovornost i obaveza.

Zbog čega, ministre Krapoviću, jasno je. Da se Vlada abolira, da se abolirate Vi, a Skupštini podmetne kukavičije jaje kako su odgovorni svi poslanici. Jer, kad su odgovorni svi poslanici koji glasaju, onda niko nije odgovoran. A to neodgovornoj Vladi i treba - da drugi plaća njene cehove i grehove. Sad se nalazimo pred ovakvom situacijom koja je na neki način bezizlazna. Jer, iako bi se desilo da ovaj posao za Crnogorsku mornaricu bude dobar, iako se desi da zaista kupovinom tih patrolnih brodova naša mornarica konačno dobije i dobra prevozna sredstva i dobre sisteme odbrane i zaštite, mi ćemo se stalno pitati zbog čega je Skupštini Crne Gore podmetnuto nešto što nije u njenoj ingerenciji.

Molim Vas, ministre Krapoviću, nemojte više da pominjete potrebu za transparentnošću, jer da ste imali potrebu za transparentnošću, taj posao biste izložili javnoj raspravi, danima bi se o tome pričalo, a ne bismo imali samo kratku situaciju javnoga slušanja, a javno slušanje se, kao što znamo, odvija u odborima Skupštine Crne Gore, đe je, zbog toga što su sumnjičili vaše djelovanje, meni čak nekoliko puta oduzeta riječ i replicirano mi na mjestu đe za to nije bilo potrebe. Dakle, ta, mogu reći slobodna savremenim rječnikom, frka koja je uhvatila Demokrate za nas sa ove strane je postala sumnjiva. Mi smo morali, gospodine Krapoviću,

reagovati i postaviti Vam ova pitanja u crnogorskom Parlamentu. Jasno je da se sve ovo događa uoči podgoričkih izbora. Želite da umanjite štetu, pridružili ste se i udružili ste se sa PES-om, sa PES-om izlazite na izbore u Podgorici, čime želite da pokrijete jedni druge i sakrijete svoj politički izborni rejting koji je nikad manji i vi to dobro znate. Bez obzira na to šta ste jedni o drugima govorili, koliko ste bili principijelni, koliko ste i samo sumnjali u rekonstruisanu Vladu, pa vi i niko drugi ste čak dovodili u pitanje i učešće Bošnjačke stranke smatrajući da je Bošnjačka stranka nepoželjan dio bivšega režima koji nikako sa vama ne može biti u istim klupama - danas vi u istim klupama sa Bošnjačkom strankom dijelite ovu vlast. Onda nam tražite da mi vjerujemo u vaše principe i vašu principijelnost da ćete vi kao stranka braniti interese Crne Gore. Ma kako da ne! Ko navigava Crnom Gorom danas jasno je kao dan. Crnogorska vlast je 2F - funkcija i fotelja. Dobar naziv za jedan od patrolnih brodova, ali grozan za reputaciju Crne Gore kao društva u kome Vlada dvostruka sila. Znamo da je u fizici F oznaka za silu i da su fotelje, na veliku žalost, zamijenile kompetentnost i zamijenile patriotizam.

Ali, ono što bih željela uoči podgoričkih izbora jer zaista sve ovo što se danas dešava u crnogorskoj Skupštini vidim kao... Izvinite, jesam li...

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:35:08)

Samo da Vam kažem. Vi jeste u okviru vremena koji je predviđen za DPS, ali imajte na umu da imate nakon Vas još tri diskusije iz Vaše partije: kolega Oskar Huter, kolega Nikola Rakočević i kolegica Sonja Milatović. Imate još 18 minuta. Vi možete da pričate svih 18 minuta, ali ćete uzeti vrijeme kolegama, tako da se opredijelite što ćete.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 14:35:43)

U redu.

Pošto smo zaista u velikom uvjerenju da će Demokratska partija socijalista iskazati i izraziti kroz svoj rad i pobjedu i povratak na vlast, želim reći da četiri godine nakon izbora, promjene vlasti i reforme DPS-a, vladajuća većina, koja ne umije da vlada, jer je bez vlasti nad sobom, ima jedan jedini program bez programa, tzv. anti DPS platformu, nećizam sa DPS-om kao klasični politički pećinizam - sa svima ćemo, ali sa DPS-om nećemo - je inferiorna i oskudna, nastala usljed političke zanemogućnosti, anemije, jadne bezidejnosti. Horsko - DPS nije partner, kao kukavičiji anticrnogorski projekat sa beogradske adrese, u stvari terazijske, da budem preciznija. Ne sa DPS-om, krilatica savremenih nastavljača referendumskoga ne, svi to znamo iako nikom ponikoše da dokažu svoju političku nevinost u godinama odlučivanja o nezavisnosti Crne Gore, kao i njenog ućlanjenja u NATO. Nećaju se, dok ne mogu ni sami sa sobom, ni sa tridesetoavgustovskim pobjednicima, navodnim partnerima, a u stvari interesnim saveznicima, prikumcima, a ne kumovima. Dok su jedni o drugima javno govorili ono što se ni tajno ne bi smjelo, toliko je skandalozno, ružno, neljudsko, znali su samo jedno - neće s DPS-om. Znali su građani Podgorice i Crne Gore da moraju jedni s drugima, a ipak su se međusobno brukali i ponižavali ljudi bez principa, politika bez dostojanstva. Zato, izbore imamo svake tri mjeseca, kao u Budvi, ili svake dvije godine, kao u Podgorici, ili ih uopšte nemamo, kao u Šavniku, ili ćemo ih uskoro poslije dvije godine imati, kao u Beranama. Crna Gora izborni eksperiment neznavenih i nedobronamjernih trošitelja i plaćitelja njenog suvereniteta. Zbog toga, budite budni i znajte da sve što se u crnogorskom Parlamentu događa septembra 2024. godine se događa da bi se spriječilo ogoljavanje i prikazivanje svoje pobjedničke snage u susret nevjerovatnom porazu tzv. avgustovskih osvježivača ili pobjednika.

Dakle, sve ovo je pokriće za njihov budući poraz na podgoričkim izborima, koji će biti pokazatelj kojim će se putem, a vjerujte kretaće se putem sduženim i držanjem za ruku za Hrvatskom i zapadnim putem, a ne putem kojim su je oni zaokrenuli - regionalnih stranputica koje su Crnoj Gori donosile samonevolje i samo, šetite se, ne tako davno ratove. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:38:21)

Zahvaljujem kolegici Aleksandri Vuković Kuč. /Upadica/
Ne, samo trenutak.
Procedura. Izvolite, kolega.

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 14:38:36)

U skladu sa članom 101, molim Vas da mi date repliku na izlaganje prethodne kolegkinice, koja je u vrlo negativnom kontekstu pomenula klub kojem ja pripadam, a to je Klub Demokrata. Rekla je, neću više od toga reći, ali mnogo je više kvalifikacija bilo u negativnom kontekstu, da je Demokrate uhvatila frka itd. To je vrlo negativan kontekst. /Upadica/ Sve je to negativno bilo. Ja sam uhvatio tu jednu sintagmu da je Demokrate uhvatila, /upadica/ ne može komentar nego je replika, jer je negativan kontekst. Molim vas, Demokrate je pomenula kao klub. Molim vas pročitajte Poslovnik, član 101.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:39:18)

Kolega, možete li mi precizno reći šta je rečeno kako bih ja mogla da procijenim je li replika ili nije?

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 14:39:30)

Mogu, reći ću Vam. Da Demokrate je uhvatila frka, a nakon toga da smo bezlični političari, da imamo bezličnu politiku itd. /Upadice/ Izvinjavam se.

Molim vas, saslušajte me. Ne, ne. Demokrate je uhvatila frka. Ja neću dalje od toga. Ako Vi smatrate da je pozitivan kontekst da nekome kažete da je nekoga uhvatila frka, a onda nanizati jedan cijeli možda ne pomenuvši nas, ali odnoseći se na nas, veoma negativnih stvari - stvarno ne znam šta možete konstituisati repliku ako ne to. Nije bilo uvrede, ali je negativan kontekst. Taj negativan kontekst, po članu 101 našeg Poslovnika, je dovoljan da konstituiše repliku.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:40:20)

Samo da objasnim. Sem što se replika daje zbog uvreda, replika se daje zbog toga što se neko pomene u negativnom kontekstu. /Upadica/ Damo trenutak da završimo sad ovo. Daću Vam pravo na repliku. Proceduru je tražio kolega Mugoša. Samo da vidim o čemu se radi.

Izvolite.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 14:40:55)

Vama se, uvažena potpredsjednice, obraćam zato što kad je bila diskusija između ministra Krapovića i poslanika Abazovića, ja sam Vam rekao da treba ako poslanik traži repliku, da Vam objasni zbog čega traži. Vi ste decidno rekli - ne trebam ja da njegovo objašnjenje slušam, nego ja imam isključivo pravo da procijenim da li je bilo uslova za repliku ili ne. To je bilo.

Sad je kolega Stjepović tražio repliku i Vi ste ga pustili da dva minuta objasni zbog čega je traži. Ako se pozivamo na Vaš stav, koji je Vaš i ja ga poštujem, Vi ste sami bez njegovog objašnjenja trebali da procijenite da li je u riječima poslanice Vuković Kuč bilo povoda za repliku i da mu date ili ne date repliku. Ja Vam samo govorim da imamo iste aršine. Ja sam više pristalica da poslanik ima pravo da obrazloži zašto je uvrijeđen, ali ako ste princip kod poslanika Abazovića zauzeli da poslanici ne objašnjavaju nego je isključivo Vaša procjena, molim Vas da se do kraja onda držimo principa bez obzira kojoj partiji poslanici pripadaju.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:42:09)

Kolega Mugoša, 'ajmo da ne mijenjamo teze.

Između kolege Krapovića i kolege Abazovića ja sam se pozvala na zadnji stav člana 101. Ponavljam: Replika na repliku nije dozvoljena, osim ako predsjednik Skupštine ocijeni da su navodi u replici uvredljivi i dozvoli tu repliku. Ja se sada ne pozivam, kolega Mugoša, na zadnji stav, nego se pozivam na drugi stav, koji kaže: Ako se izrazi u negativnom kontekstu odnose na klub poslanika, političku partiju ili grupu građana, pravo na repliku ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavni kluba. /Upadica/ Molim Vas, ne piše ko

procjenjuje. Kolega Mugoša, hoćete li uzeti taj Poslovnik? Vi ste dugogodišnji poslanik. Stav 2, ponavljam, člana 101 kaže: Ako se izrazi u negativnom kontekstu odnose na klub poslanika, političku partiju ili grupu građana - pravo na repliku ima predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba.

Dakle, ovdje nema procjene ni predsjednika, niti predsjedavajućeg. Predsjednik, odnosno predsjedavajući Skupštinom ima pravo da procjenjuje kada se radi o replici na repliku. To kaže zadnji stav člana 101.

Izvolite, kolega Mugoša.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 14:43:57)

Ja mislim da nije u redu način na koji Vi pristupate ovim stvarima, zato što na jedan vrlo pitak način Vi ljudima provlačite određene stvari koje nisu korektne. Jedino repliku možete da date Vi. To što Vam ne piše u jednom slučaju da procjenjujete, ne postoji osoba, a predsjedavajući je u pitanju, koja može da procijeni bez presjedavajući. Ja Vam sad otvoreno kažem - jedini razlog je, i to Vam se dešava već nekoliko puta, zato što se radi o poslanicima koji pripadaju partiji čija ste Vi potpredsjednica. Ovo Vam kažem najdobronamjernije - ja sam Vam samo rekao da repliku dajete isključivo Vi i isključivo Vi možete da procijenite da li ima neko pravo na repliku.

U jednom slučaju ste procijenili da nema i niste dali poslaniku da obrazloži. U drugom slučaju Vi puštate poslanika da obrazloži, a onda procjenjujete je li to Vaše pravo na repliku adekvatno. Zbog toga Vas molim da na isti način postupamo prema svim poslanicima, a ponavljam, više sam za ovaj drugi princip nego za onaj koji ste bili definisali kod kolege Abazovića.

Ja Vama nikad neću reći da ne poznajete Poslovnik, ali nikome neću dozvoliti da to upućuje meni. Jer, ako nešto poznajem u ovoj Skupštini, poznajem dobro Poslovnik. A ako je nešto obezglavljeno u ovoj Skupštini u posljednjih nekoliko godina, to je taj isti Poslovnik. Zbog toga, da Vas zamolim da niko više nekome ne drži lekcije, jer Poslovnik je u prethodnih nekoliko godina postao najmrtnije slovo na papiru otkad postoji parlamentarizam u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:45:55)

Zahvaljujem, kolega Mugoša. Ja se ponovo pozivam na član 101, gdje je replika dozvoljena u dva slučaja.

U prvom slučaju je replika dozvoljena kad se neko pomene u negativnom kontekstu i tada predsjednik, odnosno predsjedavajući ne određuje i ne utvrđuje da li je neko pomenut u negativnom kontekstu ili ne. To kaže stav 2 predmetnog člana. U drugom slučaju replika na repliku je moguća, odnosno daje se i to procjenjuje predsjednik, odnosno predsjedavajući ako se uputi uvreda nekom klubu, poslaniku ili političkoj partiji. Tada predsjedavajući utvrđuje da li je izrečena uvreda i daje repliku. Da se sada više ne vraćamo na to. Kolega Mugoša, ja znam da Vi znate ovaj Poslovnik fantastično. Ja sam zato rekla da me čudi od Vas, jer Vi ste poslanik koji ima dugogodišnji poslanički staž. Niste u pravu kada ste mi spočitali da Vas ja opominjem zbog znanja ili neznanja. Ja odlično znam da Vi to znate možda i bolje nego ja. Zahvaljujem.

Procedura?

Izvolite, kolegice.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 14:47:21)

... obraćam Vam se u potrebi da zaista ne ostanem pri onom stavu od prije nekoliko dana da, u zaigranoj formi sa svojim kolegama, bilo da su oni u Vladi ili u Parlamentu, radite u korist Demokrate a na štetu crnogorskoga Parlamenta. Rekli ste prije nekoliko minuta da imate dugogodišnje iskustvo u Parlamentu, gospođo Popović. Od 2012. godine ste poslanica. Ja sam imala politički oštar govor, ali nijesam uvrijedila nikoga, čak u toj mjeri da Vi, kao dugogodišnja poslanica i neko ko je dugo bio u crnogorskom Parlamentu, nijeste ošutili potrebu da kažete repliku ili da sami date repliku ili bilo kakav komentar na moje izlaganje. Vi znate da sa tog mjesta imate pravo da odbranite politiku svoje partije ili ministra koji personifikuje Demokrate. Vi to nijeste učinili, nego ste, opet Vam kažem, u razigranom dodavanju lopte od strane šefa kluba poslanika i drugih poslanika bili naćerani eventualno da donesete odluku da date repliku na ono što ne zasluži repliku.

Ja samo pokušavam da Vam pomognem i da Vas zamolim da poštuemo Poslovnik Skupštine Crne Gore, iako je izgleda to Sizifov posao u ovom momentu i da to jeste, kako reče kolega Mugoša, kome

zahvaljujem na pokušaju da spase i njegovo i moje pravo i pravo svih poslanika, obezglavljen dokument. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:48:49)

Zahvaljujem kolegici Vuković.

Činjenica je, i građani su imali priliku to da čuju a ne samo mi ovdje, da ste Vi rekli određene stvari koje jesu u negativnom kontekstu. Ja u ovom slučaju pa upravo zbog toga što nekad se izriče uvreda, a nekad je negativni kontekst - nemam poslovničko pravo da u slučaju negativnog konteksta procjenjujem da li je negativni kontekst ili ne.

Izvolite, kolega. Procedura?

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 14:49:23)

Meni je žao što dugogodišnjim poslanicima, koji su tu kolege u smislu staža stariji od mene, nekoliko puta moram da objašnjavam osnovne pojmove. Ali, vjerovatno kao neko ko možda nije pravnik, osnovno poznavanje razlike između, na primjer, osnova sumnje i osnovane sumnje, na istom ovom primjeru njima bi to bilo isto. Zašto? U članu 101 stav 2 - Ako se izrazi u negativnom kontekstu, dakle to je nivo koji je potreban da se da replika, odnose na klub poslanika, ako se pomene klub poslanika, političku partiju ili grupu građana - pravo na repliku ima predsjednik odnosno ovlašćeni predstavnik kluba. Dakle, ako kao ja mnogo puta u svojoj diskusiji što ne pomenem na primjer Demokratsku partiju socijalista, ali ako ih ... oni nemaju pravo na repliku. Ovoga puta direktno je pomenuta partija, odnosno klub koji ja predstavljam i dovoljan osnov za davanja replike je negativan kontekst. To je jedna stvar.

Druga stvar, koju kolege pominju i miješaju sa ovom prvom, jeste uvreda. Nisam ja rekao da je koleginica meni izrekla ili klubu poslanika ili partiji koju predstavljam uvredu, nego negativan kontekst. Taj drugi stepen više se cijeni ako u replici koju mi dozvolite ja onda uvrijedim i Vi procijenite da treba da date repliku na repliku. Dakle, vrlo je jasno. Meni je žao što se ove osnovne stvari ne poznaju, ali neka se opet kolege dohvate malo Poslovnika, pa ćemo vidjeti.

Ja Vas sada molim da mi, na osnovu ovoga što sam Vam rekao, date repliku.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:51:14)

Zahvaljujem, kolega Stjepoviću. Pravo na proceduru je tražila koleginica Branka Marković. Izvolite.

BRANKA MARKOVIĆ (09.09.24 14:51:23)

Najavila sam se za proceduru, jer moram da zaštitim dignitet ovog doma, povodom današnje izjave Jakova Milatovića kojom je uvrijedio 81 poslanika, uključujući i one kojega danas podržavaju. Stoga imam da mu poručim - da bi svaki od onih 222.000 građana koji su mu dali glas bio bolji, više radio za narod i bio časniji i bolji predsjednik od njega. Napominjem da smo svjedoci da je danas vratio određene zakone kojima se omogućava povećanje plata i penzija. Pozivam predsjednika Skupštine i sve poslanike da osude današnju njegovu izjavu kojom je uvrijedio poslanike. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:52:14)

Zahvaljujem kolegici Marković.

Pravo na repliku ima kolega Stjepović. Izvolite, kolega.

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 14:52:21)

Hvala najljepše.

Meni je, zaista, žao što moram da, u odnosu na istu kolegicu koja je bila inspirisana i na Odboru kojim sam predsjedavao da u negativnom kontekstu pominje Demokrate, odgovorim isto i kao i tada. Jer,

nisam siguran da su svi pratili to zasijedanje Odbora, odnosno sjednicu, pa evo nije zgoreg da pomenemo neke stvari.

Ovdje se pominjalo kako potpredsjednik Vlade, predsjednik Demokrata, jeste nepoželjan. Tada sam rekao na toj sjednici Odbora, molim vas da me sada svi dobro čujete i ovdje, meni je čast, imam zadovoljstvo, što je predsjednik Bečić, i ponosan sam na to, postao nepoželjan zbog nečega što nije uradio i zbog nečega što nije prokomentarisao niti rekao. Za razliku od nekih, koji su, dok je predsjednik Bečić imao možda tri, četiri, pet, šest, godina i ja tu negdje, tada i radili i govorili. Šta su radili, u to smo svi mogli da se uvjerimo, a šta su govorili, dozvolite mi da podsjetim i vas i cjelokupnu javnost, kada je u pitanju odnos između Crne Gore i Hrvatske.

Počasni njihov predsjednik kaže: Ne može se mahati grančicama mira dok se srpski narod po Hrvatskoj kolje, masakrira, siluje, dok im se pale kuće i uništavaju imanja samo zato što su Srbi. Rat se ne dobija, već mobilizacijom. Poziv na rat. Čak sam omrznuo od njih i njihovog podaništva šahovnici i mladoj demokratiji tipa kalašnjikov. Ovo su bili vrhovni i vrhunski pozivi na mir tadašnjeg predsjednika zbog kojih je poželjan sad, je li? Evo da vidimo zbog čega je još neko poželjan, a zbog čega sam veoma zadovoljan što neko nije poželjan.

Pohod na Dubrovnik je svrsishodan i svako suprotno stanovište je izdajničko. Hajmo dalje kada je u pitanju Slobodan Milošević, jer se i tu nekako protura nama Slobodan Milošević koji smo imali možda četiri do šest godina tada kada se to čudo činilo, a činila ga je upravo ova partija čija predstavica sada nekome nešto spočitava. Slobodan Milošević je nešto najbolje što se moglo desiti Jugoslaviji u ovom trenutku. Kada povampirene fašiste, /upadica/ čujemo od koleginice tada da, znači ona se slaže, kada povampirene fašističke snage u Hrvatskoj i Sloveniji pokušavaju da unište sve ono što je stvoreno od 1945. godine do na ovamo, ponosan sam da u ovim istorijskim trenucima mogu da budem rame uz rame sa njim u odbrani tekovina revolucije.

Ono što mi je veoma važno da kažem, pošto smo mi ti koji mrzimo Crnu Goru i Crnogorce i sve crnogorsko, da čujemo šta je počasni predsjednik i doživotni, čini mi se, partije iz koje je prethodna diskusija bila ovako puna mržnje prema nama rekao. Kaže: Od svega najviše mrzim četnike i ustaše i, može li ko da pogodi, stopostotne Crnogorce. Mislim da je dovoljno. Ne moramo više ništa. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:55:51)

Zahvaljujem, kolega Stjepoviću.
Procedura. Koleginica Vuković Kuč. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 14:55:58)

Kao dugogodišnjoj funkcionerki Socijalističke narodne partije, partije koja je činila okosnicu Pokreta za zajedničku državu u borbi protiv nezavisnosti Crne Gore 2006. godine, gospođo Popović, pošto smo čuli citate, čovjek ode nije da se brani koji se citira, pa ćemo morati da mijenjamo Poslovnik i da prilagođavamo onome kako Demokrate vode Skupštinu. Molim vas samo, onda, pošto će ode biti deset replika, da se pozovete na svoje šecanje. Dakle, razgovaramo s podmlatkom SNP-a koji se nikada nije odrekao Slobodana Miloševića. Đukanović ga se odrekao 1997. godine, ali na jedan dostojanstven i nekukavički politički način. Odrekao se njega i njegove nakaradne politike, ali nije išao da svjedoči protiv njega u Hag.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:56:46)

Koleginice, samo trenutak.

Pošto ste me opomenuli prošli put i rekli da Vas nisam opomenula zbog toga što izričete određene riječi koje nisu primjerene, sada Vas opominjem. Sada ste uradili to da moram da dam kolegi Dušku Stjepoviću repliku na repliku. Ne možete da kažete da se neko ponaša kukavički i da to adresirate ili kolegi Stjepoviću. /Upadice/ Molim Vas, samo da vodimo računa o rječniku. Ako sam kolegu Dragovića opomenula zbog toga što je rekao laže i zbog toga sam dala repliku kolegi Nikoliću, sada opominjem i Vas. Nemojte da pominjete riječi koje se smatraju uvredom. Kukavički jeste uvreda. Izvolite, nastavite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 14:57:42)

Gospođo Popović, pitam Vas je li uvreda ako kažem da ste bili članica SNP-a. Je li uvreda to što je Aleksa Bečić predsjednik Demokrata 2014. godine bio kandidat Socijalističke narodne partije za gradonačelnika? Je li uvreda to što je bio portparol Socijalističke narodne partije?

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:57:58)

Koleginice, nisam Vas opomenula zbog toga. To nije uvreda. Rekli ste kukavički. Neko se ponaša kukavički. Molim Vas, vodite računa kada izričite kvalifikacije bilo kome. Znači, zbog te riječi moram da dam kolegi repliku na repliku. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 14:58:20)

Samo ću Vam reći je li u redu da bismo razjasnili, a pošto sam lingvistkinja i valjda će mi se dozvoliti da, eto, upotrijebila sam čak i sleng frka. Stvarno mislim da je vladajuću većinu uhvatila frka zato što predstoji podgorička izborna trka i zato su, vjerovatno, činioci današnje vladajuće većine, pa i vaše partije pokriveni PES-om pod velikim političkim stresom. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 14:58:44)

Zahvaljujem, koleginice.

Kolega Stjepoviću, imate pravo repliku na kaznenu repliku. Izvolite.

DUŠKO STJEPOVIĆ (09.09.24 14:58:55)

Samo da se nadovežem na ovo što sam već rekao. Vrlo mi je važno da kažem još jedan citat koji onako slikovito prikazuje razliku između toga gdje sam bio devedesetih sa tri, četiri godine i šta se tada radilo, ko je tada bio nosilac takvih aktivnosti. Milo Đukanović, kada je u pitanju odnos prema Hrvatskoj: Moramo da oslobodimo i teritorije bar do Neretve i kažemo Hrvatima da više nikada nećemo živjeti zajedno.

Što se tiče ovih stvari i spočitavanja ko je nekada bio negdje, sada vam kažem da nikada nisam bio u SNP-u, ali ne smatram nikakvu falinku onima koji su bili u SNP-u. Smatram da su ti ljudi tada časno odlučili da izaberu između jednog puta, koji je išao u šverc i u mafijanje i drugog puta, koji je išao u nešto što je mnogo časnije od toga, a to je sve suprotno od toga. Ne znam čemu toliki strah prema tome što je neko bio u SNP-u.

Ako ćemo već tako po nekoj genezi, DPS je osnovao Momir Bulatović. Ako ćemo već toliko duboko toliko u genezu da uđemo. Šta ćemo s DPS-om onim ranije? Ko mu je dao ime? Ime mu je dao Svetozar Marović. Nikad ne bih volio da imam bilo kakvog funkcionera blizu sebe, a pogotovo nekog ko se nije još isključio iz moje partije, ko je optužen i osuđen za najteža krivična djela i za poharu cijelog jednog grada na čijem je čelu bio, a koji je sada u susjednoj državi. A ta država se dosta često prilično i njen predsjednik optuživao za sve i svašta, a ispod žita su dogovarali da on ostane gore. Ne vidim da se nešto tim povodom dešava. Volio bih i od ove naše vlasti da malo čujem Ministarstvo pravde hoće li se vrtati ovaj da odsluži zasluženu kaznu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:01:00)

Zahvaljujem.

Procedura. Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 15:01:15)

Gospođo Popović, Vi ste potpredsjednica Parlamenta i na to mjesto ste birani i glasovima vlasti i opozicije da biste sa tog mjesta dijelili sudbinu svih nas, ali ipak na nekim poštenim kriterijumima. Razumijem da Vi imate interni dogovor u Klubu da, kada dolaze ministri iz Demokrata, Vi predsjedavate sjednici i Vi odlučujete o pravilima. Razumijem taj dogovor, nije zabranjeno, ali treba ipak voditi računa o minimumu demokratskih pravila.

Kolega Stjepović je sada pomenuo u svom izlaganju više puta Demokratsku partiju socijalista, što bi se reklo, imenom i prezimenom, u negativnom kontekstu. /Prekid/ kažem za kolegicu kada je govorila o Demokratama da je bilo osnova za repliku. Po istom tom osnovu, tražim pravo na repliku u ime našeg Kluba. Mislim da je razumljivo sve što sam rekao, kao i ono što je govorio prethodno kolega Stjepović.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:02:28)

Kolega Andrija Nikoliću, odmah da znate, a mislim da znate to i da Vam ja to ne kažem, ne mogu samostalno da odlučim da li ću da predsjedavam ili ne. Vi to dobro znate. O tome odlučuje predsjednik Parlamenta. On delegira onoga ko će predsjedavati tog dana ili se dogovaramo ovdje, je li tako, kolega Nurkoviću, o tome ko će predsjedavati, u kom terminu i koliko vremena. Dakle, ne stoji ta činjenica.

Samo da vidimo na šta se odnosi procedura kolege Bogdanovića, pa ćemo nastaviti.

BORIS BOGDANOVIĆ (09.09.24 15:03:14)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Svjedoci smo svih ovih dana kako se zloupotrebljavaju procedure, kako i na koji način se koristi, hajde da kažem, proceduralna zloupotreba da bi se negdje u nekom negativnom kontekstu, na neki način, opravdalo ono što su nedostaci argumentacije sa druge strane. Da objasnim.

Kada je u pitanju institut replike, član 101 jasno propisuje dva osnova za repliku. Prvi osnov za repliku je negativan kontekst. Drugi osnov za repliku je uvreda. Gospodin Nikolić, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, jasno je kazao da je Demokratska partija socijalista Crne Gore pomenuta u negativnom kontekstu u replici gospodina Duška Stjepovića. Član 101, u stavu 4, posljednjem, kaže da replika na repliku nije dozvoljena osim ako predsjednik Skupštine ocijeni da su i navodi u replici uvredljivi i dozvoli tu repliku. Kao što znate, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore je kazao da ti navodi nisu uvredljivi, nego da su izrečeni u negativnom kontekstu.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:04:46)

Zahvaljujem, kolega.

Procedura. Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 15:04:58)

Dakle, nijesmo na pijaci. Ovo je Parlament. Ako se neko plaši razmjene mišljenja i argumenata, onda ne treba da sedi u Parlamentu. Treba da ide da radi neđe će se pogađaju ljudi oko roba i dobara u cent. Rekao sam Vam - negativan kontekst, uvredljiv komentar, kako god to želite da prevedete, jasno je i razumijemo se. Ozbiljnim i odgovornim ljudima ne treba ova knjiga da bismo znali šta je pristojno, a šta izlazi iz okvira pristojnosti i šta je uvredljivo, ako hoćete, na račun jednog kluba poslanika.

Meni je potpuno svejedno da li ćete Vi moju intervenciju nazvati replikom ili komentaram, kako god želite. Komentarišaću ovo je što je izjavio kolega Stjepović. Možete mu dati priliku da odgovori. Nema nikakvih problema.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:06:12)

Kolega, ne postoji komentar na repliku. Replika na repliku je dozvoljena ako su izrazi u nekom dijalogu uvredljivi. Vi ste se pozvali na negativan kontekst, nemate pravo na repliku.

Dajem proceduru kolegi Čarapiću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 15:06:33)

Samo da završimo Vi i ja. Kolega, izvinite. Ovo će biti posljednja intervencija s moje strane.

Gospođo Popović, ne znam zašto ovo radite, zaista. Najpoštenije i fer Vam nudim da obavimo razmjenu mišljenja u nekoliko minuta, nećemo poginuti, evo već smo na 15.10h. Vi pokušavate nekim poslovnim cjepidlačenjem da ne dozvolite pravo poslaničkom klubu, koji je drugi po snazi u Skupštini Crne Gore, da saopšti svoju argumentaciju. Vjerujte mi, nastavite da radite ovo što radite, mislim da to radi direktno u korist Vaše štete.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:07:16)

Kolega Nikoliću, Vi ste me na prošloj sjednici optužili da kršim Poslovnik. Nemam namjeru da ga kršim, isključivo se držim poslovnih mogućnosti. Nemate pravo ni na komentar ni na repliku. Izvolite, kolega Čarapiću. Procedura, je tako?

VASILJE ČARAPIĆ (09.09.24 15:07:39)

Imajući u vidu da je i Klub PES-a prozvan u posljednjem odgovoru poslanice DPS-a, u istom kontekstu kao i Klub Demokrata, sada tražim repliku budući da isti negativni kontekst koji je obuhvatio Demokrate sada obuhvata i Pokret Evropa sad. /Upadica/

Vi ste dozvolili poslaniku Stjepoviću repliku, nakon što je reagovao na komentare da se Demokrate kriju od poraza, budući da je to bio negativan kontekst. U posljednjem izlaganju uvažena poslanica je u istom kontekstu pomenula i Pokret Evropa sad. Smatram da imam pravo na istu repliku, kao što je imao i kolega Stjepović. Dakle, budite principijelni.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:08:24)

Kolega Čarapiću, dala sam repliku kolegi Stjepoviću jer je uvredljiv bio komentar.

VASILJE ČARAPIĆ (09.09.24 15:08:40)

Bio je i sada uvredljiv komentar. Pomenula je koleginica PES u posljednjem izlaganju.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:08:43)

Nije se pomenulo PES.

Tražićemo stenogram, pa ćemo da vidimo. Ako sam grešna, izvinjavam se, ali ne mogu da Vam dam pravo. Ne mogu da Vam dam pravo na repliku, jer ću biti optužena da kršim Poslovnik.

VASILJE ČARAPIĆ (09.09.24 15:09:02)

Molim Vas, potpredsjednice. Pitamo koleginicu Kuč da li je spomenula PES u svom posljednjem izlaganju, na kraju svoje rime. Da li se spomenuli našu partiju? Mislim da nije principijelno. /Upadica/

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:09:22)

Kolega Čarapiću, možete li da odustanete da mi danas završimo u predviđenom vremenu ovu diskusiju? /Upadica/

VASILJE ČARAPIĆ (09.09.24 15:09:34)

Budući da je ministar odustao od svoje replike, odustajem i ja.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:09:35)

Zahvaljujem. Hvala Vam, zaista, na tome što mi dozvoljavate da ovu sjednicu danas završimo onako kako je predviđeno, u nekom vremenskom okviru kako smo se i dogovorili.

Sada dajem riječ kolegi Momu Lekoviću, a neka se pripremi kolega Boris Mugoša.

MOMČILO LEKOVIĆ (09.09.24 15:09:55)

Zahvaljujem, potpredsjednice Popović.

Uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Dakle, ponovo ova tema o kojoj smo i na nekoj od prethodnih sjednica govorili.

Moje prvo pitanje, uvaženi ministre, da mi odgovorite i da vidite da li sam na najbolji način shvatio ovo danas, a čini mi se da jesam. Opozicija ovdje danas opet tvrdi da je ova Naval grupa korumpirala crnogorske političare. U toj Naval grupi vlasništvo od 65% ima država Francuska, što dalje implicira, odnosno znači da je država Francuska, Republika Francuska u kojoj ona ima vlasništvo u Naval grupi od 65% korumpirala crnogorske političare.

Dakle, ponovo imamo potvrdu i priču, a nemamo dokaze. Ni jedan jedini danas dokaz ovdje nije iznijet, a govori se o ovako važnim stvarima, iznose se ovako važne optužbe. Stvarno sam očekivao da će danas ovdje neko da dođe s onom velikom torbom, s brdom papira, dokumenata. Šta smo dobili? Dobili smo inicijale Pera, Đura, Marka, Janka koji je neđe išao u Pariz. To je ono što sam govorio prošlog puta, da je očigledno kreator ove afere ovog puta veoma brzo sebe uhvatio za rep.

Mogu da razumijem nervozu, mogu da razumijem i ljubomoru, mogu da razumijem i zavist, mogu da razumijem i političku nemoć, ali ne mogu da razumijem i mislio sam, prije svega, da mi ovdje imamo političkih doktora koji odlično razumiju politiku Crne Gore i shvataju da će ovako iskonstruisane afere, prije svega, lično njima da nanesu štetu. To je suština. To se ovoga puta njima vratilo kao bumerang i to se osjeća. Ova afera izdušila je kao balon, kao pravi balon i od nje apsolutno, kao što vidimo danas, poštovani građani Crne Gore, nema ništa baš onako kako smo tvrdili i prije par dana.

Što se tiče pedigree, kako smo mogli da čujemo ovdje i nekog ugleda države, je li pedigree i ugled države kada 56 kg čistog kokaina, vjerovatno iz Kolumbije, prenosite simbolom naše mornarice, kokaina koji je vrijedio preko pet miliona eura? Šta se dešava. Da li su odgovorni, a odgovorni su oni koji su na čelu i države i Ministarstva, podnijeli ostavke? Naravno da nisu. Je li to ugled? Je li to pedigree koji nas preporučuje za neke stvari? Je li ugled države kada ona dozvoljava da se puni gliseri, kao što smo imali 90-ih, švercovanih cigara prevoze od Italije do Crne Gore? Je li to ono što nas preporučuje i zbog čega treba da idemo u Evropsku uniju? Je li nezaštićena obala i sve ono što je Ministarstvo odbrane bilo, uvaženi ministre, prije Vas?

Mogu, takođe, da govorim i o tenderima potpuno slobodno, potpuno otvoreno, pa da pomenem i Ministarstvo unutrašnjih poslova, zašto ne, i samu činjenicu da je ponuđač, odnosno Osmanagić poništio svaki tender koji nije dobio, a da je pobijedio na svakom tenderu koji je poništio. Šta to govori? To govori da je očigledno Osmanagić privatna firma, kao što je privatna firma i Bemaks. Upravo je on, upravo je Bemaks, upravo su sve te firme radile sa bivšim režimom. Devet tendera, devet pobjeda u posljednjih deset godina, poštovani građani. Evo primjer jednog tendera.

Policija naručuje 146 polovnih bijelih brendiranih vozila za policiju, a zna da ih ima samo jedna firma. Pogađate koja je to firma - to je firma Osmanagić. Onda ta, pazite, polovna vozila država kupuje kao nova. Kako se ovo zove, gospodo, ako ne korupcija? Čista korupcija, jer se neko godinama na svakom tenderu ugrađivao preko 600.000 eura. Sada pitam će su te pare. Ko se ugrađivao? To je suština, uvaženi ministre, što sada više toga nema ni u Ministarstvu odbrane, ni u Ministarstvu unutrašnjih poslova, niti bilo gdje gdje su Demokrate, gdje je aktuelna većina. To je problem. Zato vika, zato dreka, zato panika u ovome domu, jer nema više ugrađivanja, nema više korupcije.

Što se tiče konkretne nabavke ova dva patrolna broda, to je baš onako kako ste i Vi istakli, uvaženi ministre, najveći projekat u istoriji Vojske Crne Gore, nešto što nismo imali pune 43 godine. Jer, kao što sam našao onaj podatak iz 1980. godine, od tada nismo više nabavljali nove brodove, a to je inače godina kada je izašao prvi serijski jugo i kada je Zdravko Čolić izdao svoj megahit "Pusti, pusti modu". Od tada do danas, aktuelna parlamentarna većina i draga opozicija, nismo nabavljali ni patrolne brodove, niti bilo kakve brodove. Sada kada smo došli do toga, dolazimo do problema. Neko je ljubomoran, neko je zavidan. Nabavkom multifunkcionalnih brodova pružiće se podrška i drugim institucijama i u budućnosti spriječiti nelegalne aktivnosti na moru. To me veoma raduje, s obzirom na to da dolazim sa primorja.

Da ne bih oduzimao više vremena, na samom kraju, govorilo se o transparentnosti. A šta je transparentnost ako nije ovo danas - da se ovdje danas pred narodnim poslanicima govori o tome. Hvala Vam, ministre Krapoviću, što ste pružili crnogorskoj javnosti da se upozna sa svim stvarima u vezi ove teme,

sa svim podacima i što sada mi imamo potpunu slobodu i mogućnost, kao narodni predstavnici, predstavnici građana odlučujemo o tome. Smatram da je to najpoštenije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (09.09.24 15:17:53)

Zahvaljujem, kolega Lekoviću.

Riječ dajem kolegi Borisu Mugoši. Izvolite, kolega.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 15:18:03)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Uvažene građanke i građani, poštovane poslanice i poslanici,

Na početku moram da primijetim jednu stvar zbog čega i pada povjerenje građana i u političke partije i u Parlament i u sve što se dešava. Nevjerovatno je kontaminiran javni diskurs posljednjih godina. Toliko smo urušili kulturu dijaloga da nemam riječi. Ovdje čovjek može da kaže nekome lagano - bio si tu, s tim si pričao, to si odradio i to ostane tako. Može da kaže. Pitam vas ako neko kaže, a vrši značajne funkcije - bio si na privatnom razgovoru s tim i tim, odakle vam te informacije? Ko vam je dao te informacije? Jesu li službe? Ako su službe, zašto pričate javno o tim stvarima? Jeste li podnijeli određene aktivnosti ka nadležnim organima ili koristimo javni diskurs da možemo svakog na bilo koji način da etiketiramo i da ne snosimo odgovornost za bilo što je li tako ili nije? Ili riječ korupcija, danas se ježite vi iz vlasti da vam neko kaže korupcija. Vi ste, čovječe, političku karijeru izgradili na tome. Danas pričate - oni su korupcionaši, a možete vi da pričate nekom drugom, a kada vama neko kaže - onda tražite repliku. To je neprincipijelno.

Kažem vam, kontaminirali smo javni diskurs, muka je ljudima da slušaju način na koji se mi bavimo politikom jer je dozvoljeno sve. Nije dozvoljeno, ljudi. Će je odgovornost? Da se dobije neki politički poen, je li to poenta bavljenja politikom, da se igra na one najniže porive. Zato vas molim, nemojmo više ovo da radimo. Jer, mogu da kažem da neko koristi službu u obračun sa neistomišljenicima. Ako ste to prigovarali prije, zašto onda radite te iste stvari? Ko je bio s kim? Odakle mi to znamo? Samo vas molim da vodimo računa o svim tim stvarima. Neću nikoga da optužim, uradio ovaj posao kako ne treba, nisam takav čovjek ni u životu ni u politici. Samo ću da pitam neke stvari da mi se razjasne.

Meni je bitno da li je ovo sve urađeno u skladu sa procedurom. Pošto ste rekli da je bilo više ponuda - na osnovu kojeg postupka ste sprovodili te ponude jer nije bio tender? Da li su te druge ponude bile skuplje? Da smo ovaj Sporazum o saradnji u oblasti odbrane, što je legitimno, i u tom Sporazumu piše da će ga ratifikovati crnogorski i francuski Parlament, donijeli prije šest mjeseci, da li bismo danas donosili zakon o ratifikaciji tehničkog sporazuma? Znači, da smo prije šest mjeseci donijeli Sporazum o saradnji i ratifikovali, što treba i francuski Parlament, da li bismo sada donosili zakon o ratifikaciji tehničkog sporazuma? Zašto mi u zakonu ratifikujemo i tehnički sporazum?

Sljedeće pitanje: Da li je ovo G to G sporazum međudržavni ili komercijalni? Jer, koliko sam shvatio, statistikom se pokušavam baviti, mislim da Francuska oko 30% kada idemo u ove procenite ima udio u ovoj firmi. Da li ga Vlada tretira kao G to G međudržavni ili komercijalni? Jer, ako se tretira kao međudržavni, mislim da imate obavezu da ga pošaljete Evropskoj komisiji, jer je bez tendera i u skladu sa određenim praksama. Postavljam vam pitanje. Ne optužujem, ne pada mi na pamet. Nikad u životu nikome metu crtao nisam. Gledao sam da su mnogi crtali koji sada drže moralne lekcije bez ikakve odgovornosti. Nikad ti ljudi za koje su crtali mete nijesu proglašeni krivim i to ih nije interesovalo. E to je degutan bavljenjem politikom. Nevezano hoćemo li dobiti neki politički poen - to nikada sebi u životu ne bih dozvolio.

I postavljam još jedno pitanje i dobro je da nabavljamo patrolne brodove i neka platimo ako treba i 120 miliona. Što vam se dešava sa održavanjem avio-jedinica? Koliko imamo aktivnih helikoptera? Kako su nam obučene letačke ekipe? Pričamo li o tome? Ovo je 120 miliona, a za ovu drugu stvar vjerovatno treba mnogo manje para.

I na kraju, ministre, da iskoristim Vaše prisustvo, jer mi je strašno bitno da dobijemo odgovor na pitanje: Da li je odbijeno školovanje tri oficira, jer mi u Crnoj Gori nemamo vojne škole? I ako je odbijeno, od Vas, kao ministra obrane, hoću da čujem zašto je odbijeno, da znamo koji je razlog, jasan razlog, jer su to veoma ozbiljne stvari. Jer, ako što treba, treba da edukujemo naše kadete i znamo gdje možemo da ih edukujemo. Mi smo članica NATO-a, imamo NATO standarde. Tako da Vas molim da mi samo odgovorite je li i zašto. Koji je razlog? I druga stvar.

Ne možemo preći ni preko ovih 45 miliona vezanih za osnivanje Koledža za bezbjednost, što je bila velika stvar za Crnu Goru, ni onih šest miliona drugih iz evropskog instrumenta mirovne pomoći, gdje je informacija iz medija, ne optužujem, ne konstatujem, ne zaključujem, pitam: Je li zaustavljeno ili usporeno, jer imamo dvije solucije. Ako se desi da dobijemo to, a svi se nadamo da ćemo da dobijemo, to je dobra stvar za

Crnu Goru i to je okej. A ako se ne desi sa dobijemo - ko je odgovoran i zašto. U tom slučaju ne možemo da pređemo tek tako da 50 miliona pomoći nijesmo dobili. Kažem, ne zaključujem, ali Vas molim -ako se desi, da znamo ko je i zašto odgovoran za sve te stvari. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:24:37)

Hvala, poslaniče Mugoša.
Komentar.
Izvolite, ministre.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 15:24:42)

Hvala Vam, uvaženi poslaniče Mugoša, na jednoj korektnoj raspravi i na jednom broju pitanja koja su u potpunosti legitimna. Ako ste pratili sva moja izlaganja i ono što sam govorio i pred Zakonodavnim, pred matičnim odborom i ovdje u Skupštini danas u uvodnom izlaganju, mogli ste sami da zaključite barem neke od ovih odgovora. U nekom dijelu ste izašli van teme, ali svakako sam sklon i tu da Vam odgovorim, shodno legitimnom interesovanju koje ste ispoljili, rekao bih, liše bilo kakve dnevne politike i kao takvo, mislim da je pravo mjesto da odgovorim na ta pitanja i vrlo jasno.

Rekli ste - na osnovu kojeg postupka smo izabrali ove brodove. Ja sam jasno obrazložio i ovdje i na odboru kako je to teklo od 2019. godine, kroz više komisija unutar Ministarstva odbrane. /Upadica/ Naravno, sad ću da dođem i do toga. Pitajte koji je to postupak. Sad ću da vam kažem. U skladu sa Ustavom smo predložili zakon Skupštini. U skladu sa tim zakonom, u njemu je Sporazum između dvije vlade i prateći tehnički aranžman u kojem stoji, to nije komercijalan ugovor nego tehnički aranžman, u kojem, je između ostalog, precizirano sledeće: maksimalna cijena, rok isporuke brodova, garantni rok, rješavanje sporova i sve ono što su bitni elementi jednog ugovora. Shodno Ustavu, Skupština ima pravo potvrđivanja međunarodnih sporazuma i naravno, spominjano je i ranije, direktive Evropske unije, usklađeno sa evropskim zakonodavstvom i tako dalje. Složićete se da je Zakon o javnim nabavkama u potpunosti usklađen sa ovim što su direktive Evropske unije, jer ne bi moglo da se drugačije uradi. Donosi se zakon; osnov za zaključenje komercijalnog ugovora biće donešen zakon, ovaj zakon o kojem pričam. To je pravni osnov i sva ta tri dokumenta: sporazum međuvladin, tehnički aranžman i komercijalni ugovor zaključuju pravni osnov.

Podsjetiću Vas da, u Zakonu o javnim nabavkama, poslušajte me, kolega Mugoša, biće zanimljivo i vama i građanima u odnosu na ono što ste pitali, u članu 13 Zakona o javnim nabavkama, u potpunosti usklađenim sa evropskim zakonodavstvom, u tački 2 kaže: U skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od ovog zakona, na osnovu pravnih instrumenata kojima se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, rekao sam vam što su obaveze dvije strana država u tehničkom aranžmanu, kao što su međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više države članice Evropske unije ili trećih država za nabavke, koje će ugovorne strane zajednički realizovati i koristiti - izuzimaju se. Izuzimaju se na osnovu ovoga. Rekao sam Vam niz postupaka koji su sprovedeni bez tendera, koji nijesu imali ovaj osnov iza sebe i sa kojima nije se došlo u Parlament i nijesu na transparentan način obrazloženi. Ako meni ne vjerujete, imate zvanični ... francuske države kroz ambasadorku Maske. Ona kaže: Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Francuske i Ministarstva odbrane Crne Gore o kupovini dva patrolna broda u potpunosti proizilazi između Vladinog Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane, koji je potpisan u Parizu 03. aprila 2024. godine i njegovog sprovođenja. Sve aktivnosti koje su predviđene ovih tehničkim Sporazumom sprovode se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom u međunarodnim obavezama obje zemlje. Mislim da je to kristalno jasno. U Francuskoj tehnički Sporazum u domenu odbrane je pravni instrument koji pravno obavezuje državu Francusku iz nadležnosti francuskog Ministarstva odbrane. Ako ovo nije jasno, ja ne znam šta dalje da pojašnjavam.

Pitali ste me - bilo je još ponuda; da li su bile jeftinije. U raznim fazama, bilo je i jeftinijih, bilo je skupljih. Nažalost, shodno geopolitički okolnostima, svjedočimo rastu cijena naoružanja i opreme na dnevnom nivou globalno. Brodovi su ekstremno kompleksna, najkompleksnija borbena sredstva koja jedna država može da ima. Pregovara se u najsitnijim mogućim detaljima i jednostavno tender, ovako kako ga vi želite predstaviti, opozicija - pitate za transparentnost. (sve je u redu), nije jednostavno adekvatan način da zadovolji što su naše nacionalne potrebe, koje su, podvlačim, definisali Mornarica Vojske Crne Gore - oficiri, ne politički predstavnici nego oni kojima je zabranjeno da budu u politici.

Kažem opet, potencijalno na tenderu nepouzdan dobavljač može da se javi i možemo da zapadnemo u proces žalbi. Zamislite gdje bi nas, ako cijene rastu na dnevnom nivou, odvele potencijalne žalbe koje bi se rješavale pola godine ili godinu. Da ne pričam da je nepouzdan dobavljač direktno povezan sa bezbjednosnim rizicima po državu. Ovo je u potpunosti zaokružen posao.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ:
Ministre, hvala Vam. Duplo vrijeme ste iskoristili.
Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ:

Jesam, ali samo da odgovorim uvaženom kolegi Mugoši na sva pitanja, jer će biti da sam izbjegao odgovor.

Što se tiče helikopterske jedinice, nije sjajno stanje. Ne bih sad, pošto nije tema. Tu prolazimo određene evaluacije, imali smo određeni incidente koje sad posmatramo i gledamo na koji način da upravljamo avijacijom Vojske Crne Gore u budućem periodu.

Što se tiče školovanja oficira, želim da budem kristalno jasan, pošto se i to nekoliko puta pomenulo. Dva puta sam pisao Savjetu, trojici članova i obavijestio ih da postoji mogućnost zbog protoka rokova da jedan oficir, koji je u činu majora koji treba da ode na ratnu školu u činu potpukovnika minimum, mora da bude unaprijeđen i da sam predložio Savjetu njegovo unapređenje. Istini za volju, sjednica nije zakazana. Međutim, želim, iz korektnosti prema članovima Savjeta, da kažem da je predsjednik Skupštine Mandić potpisao tu odluku, da je predsjednik Vlade Spajić potpisao tu odluku, a da odluku nije potpisao predsjednik države Milatović i kao direktna posljedica takvog postupanja protekli su rokovi za upisivanje ovog oficira i zbog toga smo izgubili to jedno školovanje.

U ovom trenutku, takođe još ima devet kadeta u Hrvatskoj na školovanju i jedan oficir na komandno-štabnom usavršavanju i sve ide u najboljem radu. Znači, u pitanju je propuštanje rokova i krivica je na našoj strani. Rekao sam Vam sad i direktno ko je krivac u ovom konkretnom slučaju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:32:13)

Hvala i Vama.
Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 15:32:18)

Prvo, ja bukvalno politiku nijesam pomenuo, nego sam vrlo korektno postavljao pitanja. Ta vrsta narativa - ako nama ne vjerujete, ne vjerujete Francuskoj, molim Vas da mi na taj teren ne dirate zato što to veze sa mnom nema i prezirem takvu vrstu narativa da neko ima nešto protiv neke zemlje ako postavi pitanje. Na kraju, ni jedna zemlja ne odlučuje o našem zakonodavstvu. Može da kaže da je u skladu sa zakonodavstvom te zemlje, ali da sad tvrdi da je u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, legitimno je samo što to mene kao poslanika u crnogorskom Parlamentu ne obavezuje.

Ja sam Vas pitao pitanje na koje mi nijeste odgovorili: Da smo prije pola godine ratifikovali u ovom Parlamentu Sporazum o saradnji između Crne Gore i Francuske u oblasti odbrane, potpuno okej, nema nikakvih primjedbi - da li bismo sad ratifikovali i Zakon o tehničkom sporazumu? Ja Vam postavljam pitanje zašto je bila potreba da u ovom Parlamentu ratifikujemo tehnički sporazum. Sastavni dio Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane nije tehnički sporazum, jer saradnja u oblasti odbrane je mnogo šira kategorija. Ne podrazumijeva samo nabavku potencijalnu brodova. Ja sam postavio pitanje, nijesam dobio odgovor.

Pošto ste mi rekli i to je li međudržavni ili komercijalni, jer kažem - ako je međudržavni, šalje se Evropskoj komisiji, a ako je komercijalni, drugačije se tretira. Da li je ugovor između Vlade i firme u kojoj država ima 28% međudržavni ugovor? E, onda je komercijalni. /Upadica/ Ali samo da znate, država ima u toj firmi 28%. /Upadica/ E pa dolazimo do toga da je komercijalni ugovor u pitanju i onda Vam postavljam pitanje: Zašto će vam za komercijalne ugovore ovo danas o čemu mi pričamo? Za komercijalne ugovore -ne međudržavne, nego komercijalne. I zaključujem na kraju.

Nije mi padalo na pamet, nemojte me uvlačiti u tu priču, nijesam ja rekao da se ovo bez tendera nije moglo uraditi. Ja takav nijesam. Ja Vas samo pitam po kojem ste postupku, ako nije po tenderu, i to je bilo moje osnovno pitanje.

I na kraju, nijeste mi odgovorili na sljedeću stvar vezano ovih 45 plus šest miliona. To je 51 milion. Kažem Vam, ako se desi da ne dobijemo, ja sam Vas pitao taj dio pitanja, hoće li neko snositi odgovornost? Ako se desi da dobijemo - super, 51 milion podrške i svi ćemo biti zadovoljni. Ali, mene interesuje ako se ne desi. I što se tiče oficira na edukaciji u Hrvatskoj, ja sam i tu jasno pitanje postavio. /Upadica/ Rekli ste mi za

jednoga, ja sam Vas pitao za tri, jer su ovdje dva kadeta na Hrvatskom sveučilištu, jedan, čini mi se, u Ratnoj školi. Znači, za tri sam Vas pitao, a Vi ste mi za jednoga zbog rokova odgovorili. Ako se to desilo, pitam Vas samo zašto se desilo. Jedan je rokovi, što je sa ova dva? Kažem informaciju koju je objavio državni portal i drugi mediji. Ja samo tražim objašnjenje. Ne želim nikoga da etiketiram, ni unaprijed bilo što da zaključujem. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:36:00)

Ministre, po proceduri i po Poslovniku, Vi nemate sad pravo na odgovor. Vidite, ja mogu da Vam dam minut, dva ukoliko se poslanik saglasi i ukoliko on ne bude tražio dodatnu riječ. /Upadica/ Minut, ministre.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 15:36:34)

Vrlo kratko, kolega Mugoša.

Što se tiče ostala tri kandidata, dva kadeta su odustala i upisala civilne fakultete, ne vojnu akademiju, a treći je zbog bezbjednosnih provjera takođe propustio rokove. Kažem Vam, devet drugih je u ovom trenutku u Hrvatskoj, jedan na komandnom štabu. Ja mislim da nijesu to namjerno uradili, to je moje mišljenje i stav. Dozvoljavam da i drugi imaju svoj.

Pitali ste me zašto da smo prije šest mjeseci - ne bismo iz kandidovali pojedinačno, kolega Mugoša. Ja Vam uporno ponavljam i na Odboru i na uvodnom, /upadica/ Ne, sporazuma bi bilo nego ga ne bismo kandidovali za to što je nama cilj ovdje bio da stvorimo osnov ovim zakonom da bismo mogli da idemo u komercijalni ugovor. Takođe sam Vam rekao da je sporazum tehnički aranžman i komercijalni ugovor sve zajedno posao i čini pravni osnov. Objasnio sam Vam članove Ustava koji omogućavaju supermaciju međunarodnih ugovora i omogućavaju da nadiđu domicilno zakonodavstvo, konkretno Zakon o javnim nabavkama, Zakon o PDV-u i Carinski zakon. Vrlo otvoreno, vrlo transparentno. Sve su ovo mogućnosti koje su apsolutno na dispozitiv svima u Crnoj Gori. Opet Vam kažem - ranije ih nijesu koristili zato što im vjerovatno nije bilo oportuno da dođu u Parlament sa aranžmanima koje su predlagali. Bilo je nabavki gdje su se kupovale vrlo vrijedne stvari, gdje nije bilo ni komisija, kolega Mugoša, gdje su bile komisije, pa su rangirale određenu opremu, a kupljeni su oni koji nijesu bili uopšte rangirani. Ne kažem da je nezakonito, kažem da je loša praksa i da sam ja tu da je mijenjam. A ako budem utvrdio da je nezakonito, budite sigurni da ću procesuirati kao što sam svaku stvar koju sam našao u Opštini Budva procesuirao i do sada dvije ili tri krivične prijave iz Ministarstva odbrane podnio Specijalnom državnom tužilaštvu vezano za oružje iz Brezovika i vezano za još neke druge stvari. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:38:51)

Hvala, ministre. Samo da vidimo po kom osnovu se javljate. Izvolite, svakako imate Vaše vrijeme u ime kluba.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 15:39:20)

Kolega Mugoša je imao izlaganje i ja se javljam za komentar na njegovo izlaganje.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ:
Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ:

Kolega Mugoša, Vi ste postavili jedno konkretno pitanje i jasno je i meni i Vama da je ono retoričkog karaktera. Pitomci koji neće se školovati u Republici Hrvatskoj nijesu odbijeni ni zbog administrativnih, ni proceduralnih, niti bilo kakvih drugih razloga, već zbog pogrešne politike Podgorice prema službenom Zagrebu. Inače, veliki broj do sada ljudi se školovao i na Vojnom sveučilištu i u Ratnoj školi Ban Josip Jelačić u Republici Hrvatskoj. Kad kažem veliki broj, mislim naših pitomaca iz Crne Gore. To je bio jedan vid dobre

partnerske suradnje i jedan dobar gest Republike Hrvatske prema Crnoj Gori, ali nakon niza provokativnih politika koje su dolazile i nažalost vidimo i dan danas dolaze iz službene Podgorice, ta praksa je nažalost zaustavljena. Zbog nje će patiti mnogi brojni mladi ljudi koji bi mogli sticati svoja iskustva i znanja u Republici Hrvatskoj, kao jednoj renomiranoj članici NATO saveza Evropske unije. I meni je jako, jako žao zbog toga, žao mi je i tih mladih ljudi i svih onih posljedica koje već sada trpimo i koje ćemo, nažalost, trpjeti i dalje, a sve zbog pogrešne politike službene vlasti Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:40:59)

Hvala i Vama.

Poslanik Mugoša ima odgovor na komentar.

Izvolite.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 15:41:15)

Samo da objasnim zašto je bilo važno što sam postavio ovo pitanje. Ja kažem, ne zaključujem - moje je da postavim pitanje. Ako je ovo tačno što je kolega Vuksanović rekao, ovo su ozbiljne konstatacije. Ne možemo tek tako prelaziti preko njih. Zbog određenih dnevno-političkih odluka, koje nemaju pravnu snagu, samo političku, nam se dešavaju vrlo ozbiljne stvari vezane i za naš EU put i vezane za jačanje kapaciteta naše vojske kao članice NATO-a. Zbog toga kažem - ako je ovo istina što je kolega Vuksanović rekao, ne možemo preko toga tek tako da pređemo. Zato mi se ne daje odgovor na pitanje. Ako i ovih 51 milion eura ne dobijemo, kažem vam, ja navijam da dobijemo, ali ako ne dobijemo, ne može tek tako da se pređe preko toga.

I uvaženi ministre, mene malo i zabrinjava informacija, ako je tačno, pošto ste rekli da Vi kao ministar nijeste u posjedu tih informacija, vezano za odbijanje da se edukuju određeni, Vi ste rekli - nijesam u posjedu, ja mislim da to nije razlog, a poslanik u crnogorskom Parlamentu kaže da je razlog odnos crnogorskog Parlamenta prema određenim pitanjima koja tangiraju zemlju članicu EU i NATO. Tako da Vas molim, nevezano za Borisa Mugošu, potpuno zaboravite da postoji u ovoj priči, ja samo hoću da znam tačan odgovor zašto se to desilo. Ako se desilo, sa jasnim odgovorom ko će snositi posljedice toga što se desilo.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:43:19)

Hvala Vam.

Ministre, ovo je bila polemika, to jest pitanje i odgovor između poslanika. Dobićete kasnije riječ, pa iskoristite tu mogućnost. Sljedeći diskutant je Sonja Milatović. Izvolite, poslanice Milatović.

Izvolite proceduru.

MIODRAG LAKOVIĆ (09.09.24 15:43:54)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

U skladu sa članom 98, diskutanti su dužni da se drže teme. Ovdje smo imali slučaj da kolege diskutuju među sobom o nečemu što je materija Ministarstva odbrane. Ovdje sjedi ministar odbrane, oni diskutuju među sobom o nečemu što nije danas na dnevnom redu, postavljaju pitanja ministru i onda mi kao Parlament ne dozvoljamo ministru da odgovori na ta pitanja. Dajte molim vas da uključimo logiku. Ovdje se za proceduru javlja ko god hoće i po kom god hoće razlogu. Dajte da budemo elementarno korektni, da budemo parlamentarni. Imamo uvijek nekakve prigovore da ljudi iz Vlade se ne oglašavaju, ne dolaze često, ne odgovaraju na pitanja. Kad dođu ljudi iz Vlade, onda im ne dozvoljavamo da govore. Dajte da u proceduri ministar odgovori na ovo pitanje, jer je važno radi javnosti, važno je radi svih nas ovdje i da ispadnemo korektni prema predstavnicima Vlade.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:45:00)

Ako sam dobro shvatio, ministar se saglasio sa tim da u diskusiji kroz naredni odgovor da odgovor. Izvolite procedura.

BORIS MUGOŠA (09.09.24 15:45:38)

Prvo, uvaženi potpredsjedniče, zamolite poslanika Lakovića da, ako Vam se već proceduralno javio, a ja sam izlaganje i komentar, nijesam se proceduralno javljao, da se bavi procedurom, jer se on jednu sedminu izlaganja bavio procedurom, a onda je imao nešto što nema veze sa procedurom. Ja ga uvijek pozivam da bude principijelan, jer on kod poslanika iz svoje partije ne vidi da 90% njihovih izlaganja nemaju veze sa tačkom dnevnog reda, pa nije ni vidio kad njegov poslanik komentariše njegovu poslanicu iz kluba. Nije se javio, tako da ja samo pozivam na principijelnost. A što se tiče ministra Krapovića, ja mislim da je ovo toliko važno pitanje, jer je različito razmišljanje, da ministar treba da odgovori jer je to važno zbog javnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:46:16)

Poslaniče Mugoša, sad ste zloupotrijebili proceduru. Obraćate se ministru ponovo. /Upadica/ Samo proceduru. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 15:46:42)

Kolega Lakoviću, ja Vas cijenim i Vi ste čovjek od integriteta. To ste pokazali i Vi nijeste odgovorni za loše odnose između Republike Hrvatske i Crne Gore i ja to naročito cijenim i uvažavam kod Vas, bez obzira što Vas i privatno i politički stoga cijenim. Ali, bilo je prilike i za Vašu reakciju na samom početku, o čemu ću ja kasnije malo govoriti, kada su kolege iz vlasti u nekim bajkovitim aluzijama govorile o opet nekakvoj krivici Republike Hrvatske, čak sad i za ovu temu kojom se mi bavimo. Tada se niko digao i kazao da su van teme.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:47:27)

Hvala Vam, kolega Vuksanoviću.

Minut, ministre, da idemo dalje. Imamo zakazano i glasanje da završimo što prije.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 15:47:45)

Svakako, uvaženi potpredsjedniče Nurkoviću, cijenim zbog interesa javnosti da je potrebno da ovdje budemo potpuno egzaktni i jasni da ne bi ostavili bilo kakve nedoumice. Ja ću Vam sada reći jedan broj podataka kome mi imamo, a Vi slobodno, kolega Mugoša, zaključite je li tačno ovo što sam ja rekao ili ovo što je rekao uvaženi kolega Vuksanović. Ovdje se pominjala pogrešna politika i tako dalje. Mi imamo zvanična obavještenja od oficira Vojske Hrvatske Kopanija, vezano za ove slušajeve, da su prošli rokovi, da oni ne kontrolišu te rokove, već da to radi Sveučilište i tako dalje i da oni ne mogu na to da utiču iz Ministarstva odbrane.

Istovremeno, kolega Mugoša, a nađite logiku u ovome, mi imamo u ovom trenutku tri kadeta u Zagrebu na Vojnoj akademiji i četiri kadeta u Splitu, koji se trenutno školuju. 02. septembra je primljen na Komandno-štabnu školu major Mitrović, oficir Vojske Crne Gore. Zašto bi se ponašali oni kod jednog oficira ovako, kod drugog oficira onako? Naš direktor Direktorata za ljudske resurse je bio u Hrvatskoj prije mjesec i po. Razgovarali smo o proširenju saradnje, razgovarali smo o mnogim drugim modalitetima saradnje i sve je bilo u najboljem redu. Ja iz ovoga zaključujem da neko želi namjerno da još produbljuje neke, ako ih imamo, nesuglasice, da neko namjerno zbog dnevne politike još želi da ih produbljuje. Duboko želim da vjerujem da to nije uvaženi kolega Vuksanović, jer on nema taj manir.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:49:40)

Hvala Vam.

Poslanica Milatović ima riječ. /Upadica/ Poslanik Vuksanović je koristio proceduru i zaista nemate više pravo. Izvolite, poslanice Milatović. To što Vas je pomenuo ne znači da imate pravo na proceduru, kolega Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 15:50:09)

Kolega potpredsjedniče, čovjek me pomenuo u kontekstu da ja narušavam odnos između Hrvatske i Crne Gore. Ja pripadam stranci koja je nastala kad se ova država zvala SRJ, četiri godine pred referendum, i tada smo rekli da ćemo se boriti za crnogorsku nezavisnost, članstvo u NATO-u i članstvo u EU i ministar mene optužuje da ja narušavam odnose dvije zemlje.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:50:38)

Sačekajte samo malo.

Ministar je rekao da ne vjeruje da ste to, a ne da vjeruje i da Vi stojite iza toga. Definitivno nema mjesta za kaznenu repliku, kolega Vuksanoviću. /Upadica/

Poslaniče Mugoša, zašto Vi morate da budete advokat svakom poslaniku danas ovdje? /Upadica/

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 15:51:18)

Mislim da opozicioni poslanici pod vrlo otežanim okolnostima danas vode ove rasprave, jer se njima uleće u misao, prekidaju se u pola rečenice i non-stop smo izloženi jednoj vrsti opstrukcije. Ne očekujem to od vas.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:51:32)

Žao mi je što Vam kolege iz opozicije ne dozvoljavaju da govorite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 15:51:38)

A nije me kolega iz opozicije prekinuo, Vi ste me prekinuli. Jel' mogu sad nastaviti ili ne? Jel' mi dajete riječ ili ne dajete - samo da znam kakav mi je status. Pola vremena ste mi Vi potrošili, ali nema veze.

Stranka kojoj pripadam rodila se kad je ova zemlja se zvala SRJ i od tada pa do danas se zalažemo za Crnu Goru na Zapadu, tamo gdje je Crna Gora najviše svoja. Danas dok slušam pojedine vaše kolege koje se brane da su politički bili nevini jer su bili maloljetni, pa nisu bili u mogućnosti da biraju kad je ova zemlja prolazila neke turbulencije, a kada su postali politički zreli, onda su se učlanili u nekadašnji SNP, koji niti je bio za crnogorsku nezavisnost, niti za članstvo u NATO, niti za sve ostale vrijednosti - pri čemu je Socijalistička narodna partija principijelnija u svemu tome i ostala je pri svojim stavovima za razliku od vas.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:52:36)

Koleva Vuksanoviću, hvala Vam.

Komentarisali ste nešto što je bilo u izlaganju prije tri diskutanta, javili ste se za proceduru.

Riječ ima poslanica Milatović. /Prekid/

Dajte budite kolegijalni, poslanica se javila za riječ i čeka da joj omogućite da govori.

Izvolite.

SONJA MILATOVIĆ (09.09.24 15:53:26)

Zahvaljujem, predsjedavajući. /Upadice/

Molim Vas da vratite vrijeme da se ne oduzimalo od vremena Kluba.

Uvađene građanke i građani Crne Gore,

U zemlji u kojoj se izmišljaju ministarstva da bi se zadovoljili politički apetiti i utolila glad za funkcijama, što je dovelo do toga da imamo najglomazniju Vladu u Evropi, koja vas papreno košta, u kojoj su pojedini ministri ničega; u državi u kojoj su državna preduzeća postala porodična preduzeća, jer su vlašćodršci u ista zaposlili svoje supruge, kćerke, sinove, snahe, sestre, braću, mada u istima, dok fali stolica za zaposlene, ne manjka ni kumova, ni prijatelja onih koji danas u Crnoj Gori obnašaju vlast; u zemlji u kojoj je nabavka trajekta

pod istragom SDT-a koja ne mrda s mjesta, jer radom SDT-a koordinira Vladimir Novović, kojem je pristrasnost u radu jača, izvinite, najjača strana; u državi u kojoj sumnjivo kupljeni, a uz sve to i dotrajali trajekt, koji se jednom zapalio, vas košta milion eura; u zemlji u kojoj se organizuju parade patrolnih vozila za koje se kasnije ispostavlja da su nezakonito nabavljena - ne može nikoga začuditi ni ovo, uvažene građanke i građani, što na dnevnom redu imamo sporazum za koji ostaje potpuno nejasno je li sporazum međudržavnog ili komercijalnog karaktera.

Ipak, da bismo uopšte danas mogli govoriti o nabavci patrolnih brodova za potrebe Ministarstva odbrane Crne Gore, ne možemo u okvirima ove priče, a da se ne podsjetimo na istinu zahvaljujući kome i zahvaljujući čijoj politici je Crna Gora danas dio NATO-a. Dok su predstavnici nekih politika palili zastave NATO-a, dok su se svim silama i snagama suprotstavljali tome da Crna Gora ne bude dio NATO-a, pri čemu, uvažene građanke i građani, moram vas podsjetiti - te politike danas, zamislite, upravljaju ovom državom, Demokratska partija socijalista i njeni koalicioni partneri su krčili put ka članstvu i obezbijedili da jedna od balkanskih država - Crna Gora iskoristi svoju istorijsku šansu. Zbog toga, nema većeg zadovoljstva za jednu politiku i jednu partiju nego kad njeni najveći protivnici protokom vremena dođu na pozicije protiv kojih su se borili. U tome je liderska uloga Demokratske partije socijalista u Crnoj Gori. Zato nas posebno raduje činjenica da danas aktuelna Vlada, koju čine partije koje najvećim dijelom nijesu glasale za NATO članstvo, sad zdušno prate politiku koji smo mi trasirali - i kada je u pitanju NATO i kada je u pitanju Evropska unija.

Vjerujemo da će vremenom ve stranke naučiti još ponešto od DPS-a. Recimo, kako se vodi politika s integritetom i brigom o državnim interesima, kako opet ne bi imali premijere čiji svaki javni nastup predstavlja poniženje građana Crne Gore. Jedno je sigurno - DPS nikada neće odustati od toga da ima svoju emancipatorsku ulogu u razvoju crnogorske državne politike, u šta su se uvjerali i građanke i građani Crne Gore.

Uvažene građanke i građani, čuli smo danas da je ovo oslobođena Crna Gora. Čuli smo i kako u toj i takvoj oslobođenoj Crnoj Gori nije baš normalno postavljati pitanje zašto se vrši nabavka brodova u vrijednosti od 120 miliona eura bez sprovedenog tendera. A sjetite se, ova vlast se o tender nedavno i spotakla, ili se o isti opekla. Svega i svačega smo se naslušali i vi i ja u prethodne četiri godine, na osnovu čega ćete vi suditi 29. septembra i ocijeniti da je ova vlast vlast non grata. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 15:58:37)

Zahvaljujemo poslanici Milatović. Sledeći za riječ je Oskar Huter, međutim on nije tu. Da li Nikola Rakočević želi? Ostali su vaši, ostao je poslanik Adžić, Adrijan Vuksanović i Boris Bogdanović.

Ono što sam ja zatekao ovdje, Demokratska Crna Gora ima još devet minuta. Šta je bilo ne znam, ali ja sam to zatekao.

Izvolite, poslaniče Rakočeviću.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (09.09.24 15:59:20)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče. Ukoliko gospodin Huter želi, pošto je ušao ili da ja nastavim? Svejedno, evo ja ću kratko, neću dugo trošiti vrijeme građana.

PREDJSEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ:
Jedanaest minuta još imate za Klub.

NIKOLA RAKOČEVIĆ:

Uvažene građanke i građani, uvaženi ministre,

Puno se toga čulo i definitivno malo toga razjasnilo, ali ipak jedno, uvaženi ministre, ne znam jeste li ste primijetili - niko Vas nije optužio, da sam ja čuo, da učestvujete lično u ovom spekulativnom poslu.

Prema tome, možete mirno da spavate i znajući Vas, ovako kad razgovaramo, ja vjerujem da ne. Ali znajući Vladu, koja traje već godinu dana, debelo pravo i razlog imamo da sumnjamo u sve što sa sobom ima etiketu netransparentno. Zbog čega razgovaramo o ovome? Vi biste trebali da demonstrirate demokratske standarde, kolege iz parlamentarne većine i uvaženi ministre, a demokratski standardi su da kada je nešto netransparentno, onda je valjda dobrodošlo u Parlament da se o tome diskutuje kad već dođe u Parlament.

Ali je cijeli proces netransparentan, uvaženi gospodine Krapoviću, i netransparentan proces ste stavili ovdje pred nas. Zašto? Evo zašto. Zato što ste Vi, kao ministar, odbili da nečije mutnje radnje potpišete, pa ste rekli - Ne, ne, neću ja potpisivati, nego dajte vi to Parlamentu da Parlament svojim glasovima verifikuje

spornu odluku. A koju spornu odluku? Valjda smo se usaglasili da ovdje nema međudržavnog ugovora o kupovini. Umjesto toga, imamo ugovor između Crne Gore i privatne kompanije. Izbor je sproveden bez tendera i nije se, koliko smo upoznati iz javnosti i od Vas, uvaženi ministre, konsultovala i u tom posredničkom poslu nikakvu ulogu nije imalo ni Ministarstvo odbrane Republike Francuske, niti država Francuska, odnosno Vlada Francuske. Napravili ste komercijalni dogovor sa jednom privatnom kompanijom - bez tendera i bez adekvatnih transparentnih procedura.

E, gospodo, sad ste to podmetnuli kao kukavičje jaje parlamentarnoj većini, da oni dignu ruke za to i đe je kolektivna odgovornost u Parlamentu, tu odgovornosti nema. E zbog toga mi razgovaramo i tražimo objašnjenje. Umjesto objašnjenja da kažete - to nije tako, ovo je tako, ovo je procedura, ovo se nekada dešavalo u Parlamentu u državi Crnoj Gori, a nije, to ne možete da kažete; danas francuski Parlament takođe raspravlja o ovom sporazumu, ne možete da kažete kad ne raspravlja. Umjesto svega toga, vi, gospodo, držite političke tirade i napadate opoziciju što pokušava naočigled cjelokupne crnogorske javnosti da razgovara o stvarima koje su valjda u interesu građana, a to je pravo da znaju.

Gospodo, sem toga, mislim da je dobra prilika da takođe dobijemo izjašnjenje, a načeli smo tu temu prije nekih dvadesetak minuta - zbog čega se ne radi sistemski na ispravljanju loših odnosa države Crne Gore sa državom Hrvatskom, članicom Evropske unije, članicom NATO-a, nego umjesto toga, kao što je kolega Vuksanović kazao, a svi ovdje to znamo, trpimo posljedice sada i povodom školovanja naših pitomaca u Zagrebu, odnosno u Hrvatskoj. Vi ste čuli danas iz parlamentarne većine dalje atake na integritet Republike Hrvatske bez ikakve potrebe. Mi ulazimo u polemike i svađamo se sa onima koje valjda treba da molimo da nam daju dobro iskustvo, dobru praksu, finansije na kraju krajeva i svoje zeleno svjetlo za ulazak u Evropsku uniju, kao i da nastave dobru praksu prijateljstva prema Crnoj Gori. Umjesto toga, mi se odričemo svega toga zbog kaprica nečijeg, zato što se to može. Ili je posrijedi neka politička agenda upravo da se napravi problem Crnoj Gori na svakom koraku, a evo idealnog - da se posvađa sa međunarodnim kredibilnim zapadnim partnerima kako bi put ka Zapadu bio zaustavljen.

Uvaženi ministre, Vi ste ministar odbrane. Trebate da se ogradite od onoga što poslanici parlamentarne većine u svojim izlaganjima, oni koji to rade, čine na urušavanju dobrosusjednih odnosa (sa Hrvatskom u ovom slučaju). Vi to ne činite.

Trebamo da zaštitimo nacionalni interes, a nacionalni interes je da imamo dobre odnose sa svim članicama NATO-a, sa svim članicama Evropske unije. Zbog toga, uvaženi kolega Krapoviću, trebate da date jasan doprinos na poboljšanju odnosa koji kočje naš evropski i evroatlantski integritet i put i da se ogradite od dijela parlamentarne većine koji su, uzgred budi rečeno, na crnoj listi sankcija članice Evropske unije i da date doprinos da i oni sami ne budu na listi sankcija, a još važnije od toga - da date doprinos da Crna Gora bez smetnji nastavi svoje integracije u međunarodne institucije. Zahvaljujem, potpredsjedniče.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:05:54)

Hvala. Izvolite imate pravo na komentar, ministre.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 16:05:59)

Hvala Vam, uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Rakočević je iznio nekoliko teza da ja ne učestvujem u ovom poslu i ja ne znam, to je sad netransparentno i tako dalje. Ja sam vam svaki detalj ovog posla kojim rukovodim ja i iza kojeg stojim ja, kao Dragan Krapović i kao ministar odbrane u Vladi Crne Gore, izložio (svaki koji je bilo moguće). A ako očekujete od mene detaljnu generalnu specifikaciju borbenih sistema i borbenog broda, to nećete dobit na otvorenoj sjednici. Možemo eventualno ako ste član odbora, a ni na to nemate pravo. Imate pravo na nacionalne podatke, nemate pravo na podatke drugih država. Kad god pokrenete salušanje, ja sam više nego spreman da opet dođem na koju god hoćete temu, kolega.

Nadalje, rekli ste - potpisali ste nečije mutnje radnje. Saslušajte me, kolega Rakočeviću. Ovo je uvreda, kolega Rakočeviću, za oficire Mornarice Vojske Crne Gore, jer to su njihove radnje. Oni su brodove izabrali, ne biram ih ja. Nijesam ja ekspert za ratne brodove, već postoji komisija koju nijesam formirao ja, nego su je prije mene formirali i oni su te brodove izabrali kao najoptimalnije moguće platforme za nas. Zato je ova vrsta priče jedna vrsta uvrede za te oficire. Meni je jako žao što ste došli na taj neki nivo. Ako bih ja postupio slično kao Vi i izašao sa svojim tezama, na primjer da je Demokratska partija socijalista politički pokrovitelj kriminalnih klanova u Crnoj Gori. Ja, takođe, za Vas ne mislim da ste Vi član nekog kriminalnog klana. Jako povoljno mišljenje imam o Vama, Vi i ja imamo korektan građanski odnos (nema tu nikakvih problema i prije u Parlamentu i ovako). Ja ne mislim za Vas da ste Vi član Kavačkog klana, ali znajući da je DPS bio, po našem mišljenju, ja imam pravo da kažem, pokrovitelj politički Kavačkog klana i drugih kriminalnih klanova u Crnoj

Gori, mogao bih onda da krenem da izvlačim razne zaključke. Međutim, neću, nego ću se ovdje zadržati, uvaženi kolega Rakočeviću, i neću ići dalje u tom pravcu ukoliko Vi isto ne inicirate.

Sa druge strane, što se tiče onoga što su ovdje iznosili poslanici, bilo da su dio većine ili dio opozicije, ja sam došao da odgovaram. Nijesam došao da bilo kome govorim ili namećem kakve teze i što će da govori u Parlamentu. Ne pada mi na pamet da bilo kome dociram. Ono što Vam mogu reći, u ime našeg političkog subjekta i apropos onoga što ste pominjali što su suvjerene odluke države Hrvatske, ne pada mi na pamet da ih komentarišem. Ali isto tako, znajte - ni Aleksa Bečić, ni Dragan Krapović, ni iko od nas ne vuče ništa za sobom u životu u političkom djelovanju i u ratnim dešavanjima pogotovo. Ja nemam veze sa ratom, kolega Rakočeviću. Nijesam mrzio šah zbog šahovnice, niti sam vodio rat za mir. To su neki drugi ljudi koji su predstavljali DPS i oni su se možda u jednom trenutku izvinili u ime Crne Gore, ali nijesu to uradili u svoje lično ime. Za razliku od vas, čija je spoljna politika bila determinisana potrebom Mila Đukanovića da ne završi u Hagu, mi nemamo iste potrebe. Nemamo potrebe da bilo kome peremo biografije, niti pred bilo kim da savijamo kičmu. Imamo jasne stavove, u pitanju je građanska stranka koja u koaliciju praktično sa svakim političkim subjektom, pa i nacionalnim, ušla svugdje u Crnoj Gori i na državnom nivou - i sa albanskim partijama, i sa Bošnjačkom partijom i tako dalje. I nemojte, molim Vas, štititi Bošnjake od mene, jer opet ću se vratiti sa Kavački klan, Ljuba Milovića, deri Turke; polećela crna ptica, Pljevlja biće Srebrenica, što je po nalogu pisano od strane Petra Lazovića i prvaka Kavačkog klana. Mi nijesmo dio te priče, zaobiđite nas sa tim stvarima. Vodićemo našu politiku kako je mi gledamo. Nikoga ne vrijeđamo, nikome ne dociramo niti unazađujemo odnose sa bilo kime. Naprotiv, otvoreni smo, podvlačim, da na ravnopravnim osnovama unapređujemo bilateralne, regionalne ili šire od toga odnose. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:10:53)

Hvala i Vama, ministre. Izvolite, poslaniče Rakočević. Samo da Vas informišem, još nekih pet minita imate za klub, pa ostavite makar da ako može da otpočne diskusiju. Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (09.09.24 16:11:05)

Nešto ste pogriješili. Ne samo što ste, uvaženi potpredsjedniče, na toj strani, nego ste pogriješili oko minutaže. Idemo redom.

Gospodine Krapoviću, sve ste pričali sem ono što sam Vas pitao. A kako biste naravno i odgovorili na to kad u onom trenutku kada smo mi determinisali našu politiku prema Zapadu, kao kredibilna članica NATO-a, članica Evropske unije, usaglašavanje politika Crne Gore sa međunarodnim standardima da bi se Crna Gora razvijala, Vi ste kazali da je to bio privatni plan Mila Đukanovića. Privatni plan Mila Đukanovića je bio da budemo u NATO-u i Evropskoj uniji i da integrišemo i emancipujemo društvo u skladu sa zapadnim vrijednostima. To je vaš doživljaj. A kako i ne ne bi bio, gospodine Krapoviću, kad ste vi za to vrijeme bili protivnici tog sistema vrijednosti boreći se svesrdno u SNP-u, što je potpuno legitimno. Potpuno legitimno, gospodine Krapoviću. I onda kada smo napravili otklon od te politike i grešaka koje smo pravili, vi ste insistirali na tim greškama i ostali u tom vozu. Tada smo postali protivnici na konto priče 30 godina DPS-a. Polako. Nije 30, nego od '97 - '98. godine su mnogi bili ovdje u tom DPS-u i u toj politici. E tada kad smo napravili otklon od politike koja nije u nacionalnom interesu Crne Gore i krenuli na Zapad, vi ste vjerno služili interesima koji su bili ne na Zapadu, ne u sistemu vrijednosti emancipovanja crnogorskog društva. I upravo zbog toga, gospodine Krapoviću, sve pričate, ako mene pitate, ništa istinito, sem ono što sam Vas pitao, a to je - da Vi kažete, gospodine Krapoviću, da li smatrate da ćete dobrosusjedske odnose sa Hrvatskom graditi na tezi i na istrajavanju Odluke o ploči u Morinju, što je država Hrvatska naznačila kao jedan od razloga što su se tri naša zvaničnika našla na listi sankcija? Da li ćete insistirati na ulici Pavla Bulatovića? Da li ćete insistirati na nazivu bazena Zorana Gopčevića? Da li ćete insistirati na zabadanju trna u zdravu nogu Rezolucijom o genocidu u Jasenovcu kojeg niko ne negira? Ali, to je naravno bila ideja da se provocira Hrvatska. Pa da li mislite da ćemo sa spisom sankcija članice Evropske unije, na taj način dospjeti u društvo ujedinjene Evrope? Naravno da ne. Pa šta je ideja, gospodine Krapoviću, u parlamentarnoj većini? Da se ispravi greška u vođenju međunarodne politike Crne Gore. Na koji način mislite da ovo uradite? Da istrajavate na necivilizacijskim vrijednostima koje vrijeđaju državu članicu, koja god ona bila država članica Evropske unije? Nije to način. I umjesto tirada političkih i zamjena teza, dajte Vi odgovore na ova pitanja, jer od toga zavisi budućnost Crne Gore. Ukoliko smatrate i ukoliko smo saglasni oko toga da je ključni nacionalni interes Crne Gore da bude članica Evropske unije, da bude kredibilna NATO članica - onda trebamo da gradimo dobrosusjedske odnose, što znači dalje da ne smijemo da imamo zvaničnike na listi sankcija države članice Evropske unije. Dajte odgovore konkretno građanima Crne Gore kako da ispravimo dobrosusjedske odnose sa državom Hrvatskom. Dajte odgovore kroz djela, a ne kroz riječi i tirade. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:15:26)

Hvala i Vama.

Poslanik Oskar Huter ima riječ. Izvolite.

OSKAR HUTER (09.09.24 16:15:57)

Uvažene građanke i građani Crne Gore, uvaženi predsjedavajući gospodine Nurkoviću, uvaženi gospodine ministre Krapoviću, pozdravljam i Vas i Vaše saradnike.

Prije nego krenem sa diskusijom, želim se osvrnuti na to da je ova tačka dnevnog reda trebala da se diskutuje prošle nedjelje i da smo, iz ne znamo kojih razloga, dobili odlaganje. Gospodin ministar je bio na Zakonodavnom odboru kada sam pitao i ukazao mu da će se ta tačka dnevnog reda maći sa dnevnog reda. Dozvolićete, ministre, da imamo razlog da sumnjamo zašto se ta tačka povukla, jer Vi ste bili prisutni, bili su prisutni i ostali koji su trebali da budu prisutni, ali i to budi jednu određenu sumnju. Svakako nije razlog onaj koji nam se servirao da je to uviđavnost tada predsjedavajućeg Mandića. Sve mogu prihvatiti, ali da se oslanjamo na njegovu uviđajnost pa da je dao vremena opoziciji da se ona spremi, to ćete i Vi potvrditi da baš i nije tako.

Što se tiče samog tog Zakonodavnog odbora, tamo sam i pitao, ja sam član tog Odbora, videli ste, tražio sam informaciju odnosno mišljenje od pravne službe da mi se pojasni namjera, da se tehnički aranžmani jednog ministarstva sa ministrom druge države potvrđuju u Skupštini. Zanimalo me da li se radi o ustaljenoj praksi ili o nekom inovativnom pristupu. Po svemu sudeći, odnosno i po vašoj potvrdi, došli smo do zaključka da se radi o jednoj novini. Ova Vlada će, pored niza stvari koje je legitimišu, na jedan specifičan način ući u anale i po ovome kao rekord, 'ajde da ga tako nazovem, a znamo i sami da je ova Vlada prepoznata po rekordima, odnosno broju članova Vlade, koliko sam informisan, koji se još nijesu snašli za stolice. Nijesu se još ni ti ljudi koji čine Vladu međusobno upoznali, a nije bogami ni precizirano ko će, kojim resorom, odnosno što čiji resor obuhvata ili ko što radi u toj Vladi.

Ipak, pored svih nepoznanica, siguran sam da su uspjeli da zaduže službena vozila, siguran sam da su članovi te Vlade uspjeli da imaju obezbjeđenje, da izaberu svoje sekretarice, a to što vrtoglavo rastu cijene i što penzioneri nemaju para ni za ljekove, baš ove rekordere i ne zanima. Odgovor koji sam tada dobio od čovjeka, koji je profesionalac sa bogatom institucionalnom memorijom, je da se ne može sjetiti primjera sličnog u praksi i, radi preciznosti, moram istaći da se tražilo preko telefona, preko pretraživača da li je bi sličan primjer i da se kao navodno našao neki koji iz 2017, ali sjetit će se da je rečeno da nije u pitanju komercijalnog karaktera taj ugovor koji je upoređivan sa ovim predmetnim ugovorom. Nije slučajno moje pitanje upućeno pravnoj službi Zakonodavnog odbora, jer je riječ o presedanu u pravnoj praksi. Smatram da je ovakav pristup, gospodine ministre, sakrivanje od odgovornosti ili, bolje rečeno, prebacivanje odgovornosti na poslanike. Što se zapravo želi? Ova nabavka se želi po svaku cijenu ugurati u Zakon o potvrđivanju sporazuma o saradnji iz domena odbrane. Još je samo falilo da pod sloganom - Podijelimo teret između Vlade i Skupštine se nametne ono što nijesu obaveze Skupštine.

Da je riječ o rasterećenju Vlade, hajde da uzmemo u obzir da je stvarno to riječ o rasterećenju Vlade u ljetnjim danima kada je smanjena učinkovitost iste, možda to i ne bi bio problem. Međutim, ovđe je problem što Vlada pere ruke od odgovornosti za ono što se oposlilo ili namjerava oposliti. I Skupština treba da prihvati takvo kukavičje jaje.

Uvaženi poslanici, vi koji držite do ličnog i profesionalnog integriteta, vi koji ste izabrali najbrojniju Vladu u istoriji Crne Gore, a bogami i šire, treba ovu podmetačinu da vratite Vladi. Jer, Vlada nije birana samo da bi pojedinci imali, kako sam naveo, službena vozila, obezbjeđenje i sekretarice, već da preuzme i snosi odgovornost za one odluke koje treba da donese. Ako ćete prihvatiti ovo što vam je potureno, onda se nameće još jedno logično pitanje. Da li ćemo se u Skupštini u narednom periodu izjašnjavati oko svakog tehničkog aranžmana. Ja prihvatom, ministar Krapović je rekao na toj sjednici da se on želi zalagati za neke nove prakse i da s tim u vezi forsira ovaj pristup kakav je odabrao kada je u pitanju ovaj sporazum, odnosno tehnički aranžman. Ja sada pitam - hoćemo li oko svake se ubuduće izjašnjavati.

Dobro bi bilo, to je primijetio i kolega Rakočević, da čujemo što se dešava u francuskom Parlamentu, da li je on već, zbog javnosti je bitno naglasiti, ratifikovao ovaj sporazum. Čuo sam i pročitao, zapravo upućen sam na ono što je rekla ambasadorica Francuske. Međutim, ovđe konkretno pitanje se odnosi na francuski Parlament i dokle je to stiglo. Nemam informaciju da je on ovo ratifikovao. Ovdje teorijski možemo usvojiti zakon koji neće imati pravno dejstvo ako se ne potpiše sa Heršipom. Jasna je namjera da se u sporazum žele umetnuti segmenti kojim se izbjegava tenderska procedura. Kako ste prošli sa nekim tenderima i to ćemo imati priliku da vidimo, jer Zakon o javnim nabavkama predviđa izuzetke kada se nabavlja nešto

shodno međunarodnom ugovoru i podsjećam na član 13 Zakona o javnim nabavkama. Zanimarimo i taj detalj i osvrnimo se na onaj dio polemike koji ste vodili sa admiralom Samardžićem, ne znam u kojem je statusu, je li čovjek i dalje na poslu, nije li, ok. Penzionisanim admiralom Samardžićem i načinu na koji su penzionisani oni koji ne odgovaraju...

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:23:13)

Hvala Vam, poslaniče ...

OSKAR HUTER (09.09.24 16:23:38)

Gospodine Nurkoviću, molim Vas dozvolite, privodim kraju diskusiju. Ovo je ipak privilegija ja da govorim a Vas da vidim. Inače šedite tamo đe Vas ne mogu viđeti i onda makar mi dajte šansu.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:23:54)

Izvolite. Završite u 30 sekundi, jer ste dobili pet minuta više nego što ste trebali, a ne tri. Izvolite.

OSKAR HUTER (09.09.24 16:24:00)

Hvala Vam. Da Vam kažem, bez obzira što ste sa onima koji negiraju genocid, ipak ne zaslužujete mjesto gdje sjedite, odnosno Bošnjačka stranka ipak zaslužuje mjesto da bude vidna i u ovom polju opozicije, a ne da su vas tamo neđe skrenuli na sami čošak gdje vas niko živi ne vidi.

Vraćam se na admirala Samardžića, iako je pokušao gospodin Nurković da me dekoncentriše, iako kažem nije lako sjediti sa onima koji su negatori genocida, sporazum 'ajde da ne problematizujemo i pitanje da li je ugovor između Ministarstva odbrane Crne Gore i Heirshipa za Francusku međudržavni ili komercijalni. Mislim da ste i to potvrdili da je komercijalni. Gospodin Mugoša je pitao i govorio o helikopterima, dozvolite mi ipak kada je u pitanju Ministarstvo odbrane ja se posebno ježim na te helikoptere, odnosno

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:25:00)

Gospodine Huter, evo dobili ste vrijeme koje ste tražili i sad otvarate novu temu. Rekli ste da svodite a Vi otvarate novu temu.

OSKAR HUTER (09.09.24 16:25:11)

Ne, to je kraj završavam, još nepuni minut.

Kada su u pitanju helikopteri, cijenim da su potrebni Ministarstvu odbrane Crne Gore, ali znajući kakvo iskustvo sa Cetinja nosimo, onda kada su ljudi ubijani a taj helikopter se nije mogao dići, šetićete se i da su neki vjerski poglavari dostavljeni helikopterima. Sa druge strane, imamo prvake parlamentarne većine koji su nam govorili da se ti helikopteri dižu da spašavaju turiste, da je to veliki trošak, a kada dolaze na Ivanova korita sada kada su vlast, to ne smeta, 'ajde da i to preskočimo.

Da Vas pitam još i ja - Imamo li neko teško oklopno vozilo, da iskoristim priliku da budem u temi, kakvi smo sa drodovima, kakvi smo sa novim haubicama?

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:25:59)

Gospodine Huter, zaista više nema smisla. Pres konferenciju možete zakazati, pa onda uzmite redom sve što Vam padne na pamet. Zaista nemojte me tjerati da isključujem mikrofon, molim Vas završite Vašu diskusiju. Imali ste svega dva minuta, a evo devet minuta koristite.

OSKAR HUTER (09.09.24 16:26:22)

Ja Vam dajem privilegiju, pošto ste me dva ili tri puta prekinuli, da isključite mikrofona.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:26:29)

Izvolite, završite.

Hvala Vam na tome što ste završili Vašu diskusiju. Kako je meni i u čijem i kojem društvu se prijatno osjećam, vjerujte ne samo meni, nego najvećem dijelu Bošnjaka Crne Gore, ne crnogorskih bošnjaka kako neko želi da nametne, nego Bošnjaka Crne Gore - nama je usud definitivno da uvijek imamo određenih i problema, i nerazumijevanja, i poteškoća i neću koristiti dalje bilo šta što bi kvalifikovalo bilo koga. Sve to što ste htjeli da spočitate meni, mogao bih da Vam odgovorim na mnogo načina. Ali, razumijem i Vas, ali razumite i Vi novonastale okolnosti. Hvala Vam.

Izvolite, ministre.

Procedura. Izvolite.

OSKAR HUTER (09.09.24 16:27:35)

Gospodine Nurkoviću, tražim objašnjenje kao predsjedavajući da li ste koristiti repliku, proceduru, u kojoj formi, u kojem formatu ste se obratili i komentarisali moje izlaganje. Moje izlaganje Vama, pominjanje Vas je bilo zbog toga što nijeste dozvolili meni koji ne koristim proceduru, koji veoma rijetko probijem vrijeme na raspolaganju. Sad želim da znam u kojoj formi, da li ste i Vi željeli da se opravdate pred Bošnjacima koji ne dijele Vaše mišljenje. Veliki broj Bošnjaka sa kojima sam sjedio, sa onima iz dijaspeore sa kojima smo i Vi i ja sjedjeli, su mi rekli da ne shvataju baš te vaše porive, a Vi se evo pozivate ne te Bošnjake, a ja se pozivam direktno ne one koje i Vi i ja znamo - da ne dijele takav Vaš stav, posebno participiranje u Vladi sa onima koji su negatori genocida.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:28:31)

Hvala Vam.

Da ne bih koristio i da ne bih zlopupotrebljavao ovu poziciju, zasigurno kada budem sjedio tamo gdje kažete da me ne vidite, vidjećete me i čućete me svakako dobro. Neću zloupotrijebiti ovu poziciju, ali zasigurno mogu Vam dati sve odgovore koje ste tražili. Danas to neću učiniti.

Izvolite. Ministar je odustao.

Što se tiče vremena kad sam Vas prekidao, samo da znate - imali ste na raspolaganju dva minuta a koristili ste deset minuta. Tako da znate, što ste tiče toga da li sam imao namjeru da Vas ometam ili ne. Korektnost u ovoj sad diskusiji je zasigurno, javnost zna, na mojoj strani. Hvala Vam.

Sledeći je poslanik Filip Adžić.

Poslanice Adžiću, da Vas informišem. Imate minut za Vaš klub, ali potrudite se da ne pretjerate koliko i poslanik Huter. Izvolite.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:29:37)

Uvaženi građani,

Evo svjedoci se da od 12h danas čekam svoju priliku i vrijeme da postavim pitanje ministru Krapoviću, kojeg ovom prilikom želim da pozdravim, sa saradnicima, kao i sve građanke i građane koji prate današnju sjednicu. Biću vrlo konkretan i biću vrlo jasan sa svojim pitanjima, a isto tako bih zahtijevao da odgovori koji dolaze od strane predstavnika Ministarstva odbrane budu vrlo konkretni i jasni.

Na samom početku moram iskazati jednu veliku zabrinutost da u ovom Parlamentu sjede ljudi koji apsolutno ne postavljaju bilo kakvo pitanje, ne pokušavaju da dođu do informacije, ne pokušavaju da posumnjaju u bilo što što jesu poslovi ili radnje Vlade Crne Gore koju su oni izabrali. Da ima razloga za sumnju, ja ću vam navesti samo neke od odluka koje je donijela Vlada Crne Gore a tiču se nabavke vozila za Ministarstvo unutrašnjih poslova, gdje vidite da je Komisija za žalbe usvojila žalbu ponuđača Osmanagića. Onda vidite da smo imali odluku Vlade Crne Gore, iste ove 44. Vlade, o određivanju zaštite za gospodina Čamgoza, pa ste vidjeli da je ta odluka promijenjena. Takođe, imali smo nezakonite...

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:31:12)

To nije tačka dnevnog reda, gospodine Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:31:16)

Dozvolite, baš je u temi, samo poslušajte. Imali smo odluke nezakonite o izboru direktora Uprave policije, imali smo nezakonitu smjenu glavnog inspektora Agencije za nacionalnu bezbjednost. Dakle, sve su to odluke koje je donosila ova Vlada, a koje su bile pogrešne i gdje su i institucije Crne Gore pokazale da su to bile nezakonite odluke. Zbog toga ne mora niko da vjeruje meni, ne mora da vjeruje admiralima ili generalima koji su se javljali u prethodnom periodu da ukažu da možda potencijalno postoje problemi vezani za ovaj posao. Ono što je potreba svih ljudi je da preispitaju svaku odluku. Isto sam očekivao da će se to desiti i od poslanika koji podržavaju vlast, ali i od predstavnika Ministarstva odbrane. Na prethodnom javljanju sam i tada bio vrlo radostan što je gospodin Krapović dobio nekoliko dana da se bolje pripremi za ovu diskusiju i da i građane i poslanike informiše i dostavi nam informaciju kolika je bila ponuda Hershpa, francuske kompanije koja je trebala da isporuči brodove Crnoj Gori u septembru, oktobru 2023. godine, kada je ta ponuda vrednovana, a kolika je cifra na današnji dan kada poslanici treba da potvrde ovaj sporazum.

Dakle, niko od nas nije rekao da ima bilo što sporno u potpisivanju sporazuma između dvije vlade. Problem je što neko poslanicima želi komercijalni ugovor poturiti pod plaštom sporazuma ... To je problem. Kolega Dragović je, analizirajući ugovore koje je Ministarstvo odbrane potpisivalo u prethodnom periodu, došao do suštine i ključa ovoga problema. Kolega Dragović je rekao da je bilo više ovakvih sporazuma gdje se bez tendera nabavlja vojna oprema i u pravu ste bili. Gospodine Dragoviću, vidjeli ste, a to mnogo bolje od Vas znaju predstavnici Ministarstva odbrane, da je Vlada Crne Gore sklopila Sporazum sa Vladom Slovenije Za nabavku bespilotnih letjelica nije potpisala ugovor sa Belinom, proizvođačem tih letjelica, nego je potpisala sa Ministarstvom odbrane Slovenije. Takođe, kada se sa Kanadom potpisivao ugovor za nabavku helikoptera, Vlada nije potpisala ugovor sa Belom, proizvođačem helikoptera, nego je potpisala ugovor sa vladinom agencijom CCC. Kada se radila nabavka lako oklopnih vozila oškoš, Vlada Crne Gore nije potpisivala ugovor sa Oškošom, nego je potpisivala sa agencijama države sa kojima je ugovor potpisan. Isto tako, mogao bih vam reći i kada je potpisan ugovor...

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:35:07)

Hvala, poslanice Adžiću.

Sa minuta na pet. Zaista nema smisla.

Izvolite.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:35:15)

Molim Vas da završim.

Kada je potpisivan ugovor vezano za minobacače sa izrelskom kompanijom, taj ugovor nije potpisan sa firmom koja proizvodi minobacače, nego sa agencijom koja radi u sklopu Ministarstva odbrane Izrela. Zbog toga kažem da vi niste ispoštovali proceduru. Ja Vas, gospodine Krapoviću, ni na koji način nijesam optuživao za bilo kakve koruptivne radnje, samo sam Vam rekao da građanima vrlo transparentno pokažete dokument Komisije koja je vrednovala ponude na osnovu 50 kriterijuma i da pokažete cijenu ugovora kada ju je ta Komisija vrednovala, uključujući i sve kamate i da nam pokažete tu cijenu na današnji dan kada Skupština Crne Gore treba da potpiše sporazum.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:36:04)

Poslanice Adžiću, apsolutno mi ne smeta, ali ne koristite racionalno vaše vrijeme.

Od minuta ste dobili šest i zaista mislim da nije u redu.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:36:25)

Gospodine Nurkoviću, ako Vi dogovorite sada kupovinu fotelje za Vas, koja će se bolje vidjeti od ove koja se ne vidi iza ćoška...

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ:
Gospodine Adžiću, zaista...

FILIP ADŽIĆ:
Cijena te fotelje košta 150 eura, a Vi je, gospodine Nurkoviću, kupite za 200 eura. Kako se to zove?

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:36:35)

Gospodine Adžiću, zaista. Ne možete više. Odlično, sačekajte malo. Savjetujem i Vama i svima ostalima, onog dana kad ne budem predsjedavao - otvorite ove teme i sve ću vam odgovoriti. Nemojte me navoditi na to da kršim i da zloupotrebljavam svoju poziciju predsjedavajućeg. Sve što ste danas pitali i Vi i ostali mene kao predsjedavajućeg danas ovdje, tj. kao člana Bošnjačke stranke, na sve ćete dobiti odgovore. Ali, danas mislim da nije mjesto da otvarate polemiku sa mnom - niti ćete dobiti to zadovoljstvo danas da na takav način razgovarate.

Dalje, potrošili ste sve vrijeme koje ste imali za Klub.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:37:37)

O poslu koji vrijedi preko 120 miliona eura Vi nećete da dozvolite poslaniku da priča dva minuta. Pa je li moguće da ste Vi do toga došli, gospodine Nurkoviću?

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:37:45)

Gospodine Adžiću, Vama je dozvoljeno sa minuta šest minuta da koristite.
Šest minuta koristite, gospodine Adžiću.
Izvolite, 30 sekundi i završite.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:38:06)

Evo sad ću da zaključim ako mi dozvolite.

Dakle, imamo tri ključne stvari. Cijena isporuke brodova u periodu kada su vrednovane ponude je bila značajno manja od cijene koja će se danas platiti za taj posao, a poslanici će to potvrditi. To je jedna stvar. Druga stvar, ovaj sporazum neće ratifikovati ni Vlada Francuske, ni Parlament Francuske. Dakle, obmanjujete javnost. Neće biti, zato što se radi o komercijalnom ugovoru, a ne o sporazumu. Treća stvar, ovo je posao koji je započet još 2019. godine, čini mi se. Realizovala ga je u značajnoj mjeri 43. Vlada i konačno su ponude vrednovane u periodu kada sam ja koordinirao Ministarstvom odbrane. Zbog toga vam govorim da imam podatke i ja ne zbog Vas, gospodine Nurkoviću, nego zbog javnosti i stotina miliona eura - pitam zašto se cijena razlikuje u odnosu na vrednovanu ponudu iz oktobra mjeseca 2023. godine i danas kad vi treba da glasate za ovaj sporazum.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:39:05)

Hvala Vam. Pa pitali ste, ministar će Vam dati odgovor ili neće. Gospodine Adžiću, hvala.

Samo malo, gospodine Dragoviću. Vi niste pomenuti u negativnom kontekstu. Rečeno je samo /prekid/

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 16:40:08)

Da li imam pravo na repliku?

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:40:17)

Gospodine Dragoviću, navedite u kom smislu Vas je negativno pomenio i dobićete riječ ukoliko je to zaista tako.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 16:40:28)

Molim Vas, član 101 stav 1 Poslovnika jer sam direktno pomenut. Obrazlagao je da sam ja objašnjavao način zaključenja prethodnih ugovora. Kako je to gospodin Filip Adžić objasnio ne proizilazi iz moje diskusije. To je zloupotreba sadržine moje diskusije i želim da iskoristim repliku da odgovorim gospodinu Adžiću i da mu objasnim na koji način sam ja kroz diskusiju analizirao predmetne sporazume, jer će ostati nedorečano da sam ja rekao nešto što apsolutno nije u skladu sa navodima gospodina Filipa Adžića.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:41:08)

Izvolite.

Imate pravo na komentar.

DARKO DRAGOVIĆ (09.09.24 16:41:23)

Hvala.

Poštovani kolega Adžiću, za razliku od sporazuma koje je zaključivala Vlada u kojoj ste Vi bili ministar unutrašnjih poslova, a zatim i koordinator Ministarstva odbrane, cijela Crna Gora će znati za ove uslove pod kojima će Ministarstvo odbrane da zaključi ugovor o kupovini borbene opreme, tj. dva patrolna broda. Evo, do otvaranja ove rasprave, tvrdim da 5% građana Crne Gore nije znalo da je prethodna Vlada kupila bespilotne letilice od Slovenije i borbenu odjeću od Republike Italije. Sada će cijela Crna Gora znati kad i pod kojim uslovima će ova Vlada, tj. Ministarstvo odbrane zaključiti sporazum sa dobavljačem i pod kojim uslovima će zaključiti sporazum sa dobavljačem u vezi kupovine dva patrolna broda. Stoga, izgleda da sve što je transparentno kod vas budi sumnju, a sad ćete da vidite na koji način ste vi zaključivali ugovore o kupovini borbene opreme.

Sporazum sa Slovenijom koji nosu naziv Implementacioni sporazum o saradnji između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o saradnji u oblasti vojnog izviđanja i vazdušnog osmatranja i nadzora na osnovu bespilotnih vazdušnih sistema Belin nema veze sa naslovom. A zašto? Zato iz sadržine ovog Sporazuma, koji je Vlada zaključila sa Republikom Slovenijom, proizilazi da će Ministarstvo odbrane Slovenije dostaviti Ministarstvu odbrane Crne Gore i predati u vlasništvo xx broj kompleta bespilotnih vazdušnih sistema Belin na početnoj tački opreme. Prenos vlasništva Ministarstva odbrane Slovenije na Ministarstvo odbrane Crne Gore se obavlja potpisom zapisnika o prenosu vlasništva. Zbog čega je ovo bitno? Iz razloga što je ovo klasični ugovor o kupoprodaji bespilotnih letilica koje je zaključivala država Crna Gora sa državom Slovenijom. Vi kažete nije zaključen sa proizvođačem. Da, ali iz ovog istog sporazuma proizilazi - Na osnovu istraživanja tržišta, kao najpovoljniji ponuđač izdvojila se kompanija iz Republike Slovenije C-Astral. Imajući u vidu da se radi o kompaniji iz regiona, održavanje bespilotnih letilica i obezbeđenje rezervnih djelova bi bilo znatno olakšano. A onda, članom 2 stav 1 ovog istog Sporazuma, Ministarstvo odbrane Slovenije sprovodi ukupno javno naručivanje na području odbrane i zaštite za potrebe Ministarstva odbrane Crne Gore u skladu sa uslovima ovog Sporazuma o implementaciji. Ministarstvo odbrane Slovenije sprovodi postupak javnog naručivanja u skladu sa odredbama Zakona o javnom naručivanju na području odbrane i zaštite ("Službeni list Republike Slovenije").

Prema tome, isključivo je ovdje zaključen Ugovor gdje bi država Slovenija faktički bila posrednik između Ministarstva odbrane i proizvođača, odnosno C-Astrala. Prema tome, ovo je samo jedan od načina da se bukvalno bez znanja Parlamenta, bez primjene propisa Zakona o javnim nabavkama, koristeći Vladin Sporazum sa Republikom Slovenijom, faktički kupe bespilotne letilice od strane firme koja je sa sjedištem u Sloveniji, po uslovima Zakona o javnom naručivanju na području odbrane i zaštite Slovenije, isključujući bilo kakav propis države Crne Gore. Još frapantniji podatak je da ste prilikom zaključenja ugovora sa Republikom Italijom o kupovini u vezi nabavke borbene odjeće za pripadnike Vojske Crne Gore sa Republikom Italijom dogovorili da će i Ministarstvo odbrane Republike Italije identifikovati Direkciju za kopneno naoružanje kao

ugovornu Agenciju za nabavku borbene odjeće za Ministarstvo odbrane Crne Gore. Pa ste onda direktno ovim Sporazumom sa Republikom Italijom ovlastili Direkciju za kopneno naoružanje Republike Italije da pregovara sa dobavljačem o borbenoj odjeći za ugovor o nabavci i da obezbijedi sve tehničke i administrativne dokumentacije potrebne za postupke i nabavke. A koliko vam vjeruju, ovlastili ste bili i ovu agenciju italijansku da vrši sve aktivnosti u vezi sa troškovima plaćanja. Apsolutno jedan jedini zakonski propis nije naveden, niti ste se obavezali da poštujete jedan jedini zakonski propis Crne Gore, a se jasno ogradila da će Slovenija za potrebe Crne Gore od svog proizvođača sprovesti postupak shodno zakonskim propisima države Slovenije. A u odnosu na Italiju prenijeli ste sva prava i sva ovlašćenja njihovoj državnoj agenciji da u ime i za račun Crne Gore bez bilo kakve kontrole se nabavlja borbena oprema po cijeni koja odgovara privrednim subjektima registrovanim na teritoriji Republike Italije.

Pored ovakva dva sporazuma, apsolutno mislim da nemate moralno pravo da držite lekcije Ministarstvu odbrane i ovoj Vladi, koja nam je dostavila cjelokupnu dokumentaciju i uslove zaključenja Ugovora o kupovini patrolnih brodova.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:47:07)

Poslanik Ilir Čapuni ima riječ.

Poslaniče Čapuni, izvolite. /Upadica/

Nemate riječ. Nije Vas pomenuo ni u jednom negativnom kontekstu. On je koristio komentar. Koristili ste Vaše vrijeme, potrošili ste vrijeme za vaš klub i nemate mogućnost da replicirate. /Upadica/ Dozvolite da Vam objasnim. Znači, odluka Kolegijuma je sledeća - da se vrijeme oduzima klubu vezano za komentar. To je strašno bitno da uspostavimo proceduru po kojoj ćemo da radimo.

Gospodine Adžiću, on nije koristio repliku nego je koristio komentar u ime Kluba. Vi nemate više vrijeme koje možete da koristite, a ne možemo do sutra ostaviti sve vrijeme da ga koristite samo Vi.

Poslanik Ilir Čapuni. Izvolite, ima riječ. /Upadica/

Vratite se za govornicu da se dogovorimo onda oko Vašeg vremena.

Izvolite. Minut imate proceduru i završavamo.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:49:31)

Uvaženi kolega Nurkoviću,

Vi ste trebali da cijenite da u mom izlaganju apsolutno ništa netačno nije bilo, niti kontra onoga što je gospodin Dragović rekao. Čak sam ja njegovu konstataciju ublažio, jer je on rekao, a Vi uzmite stenogram pa pogledajte, provjerite dobro, da ne može Vlada potpisivati ugovore sa krojačkim radnjama. Samo je potvrdio da Vlada ne može sa firmama i ja sam to interpretirao u mom izlaganju. Ništa uvredljivo, ali meni je drago što se gospodin Dragović javio, jer je ovim ugovorima koje je on naveo samo potvrdio da sve ono što je rađeno u periodu 43. Vlade su rezultati kojim se danas hvali upravo Vlada koju oni podržavaju. Pa smo na taj način završili posao i oko bespilotnih letilica, pa smo na taj posao završili posao i oko simulatora, pa posao oko minobacača.

Dakle, hvala što ste potvrdili sve ono što smo radili u periodu trajanja 43. Vlade, a oni se sad mogu slikati sa našim uspjesima. To je svakako nešto što im pripada.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:50:53)

Hvala, kolega.

Na čije izlaganje imate komentar?

Izvolite, ministre.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 16:51:05)

Vrlo kratko.

Nema što, raznijeli ste to za vrijeme 43. Vlade. To je bio kvantni skok. /Upadica/ Znači dokle ste stigli? Obesmislili ste koncept civilne kontrole oružanih snaga, vojno lice se pitalo sve u Ministarstvu odbrane. To je nezabilježeno u istoriji parlamentarne demokratije bilo koje ozbiljne države. Do te mjere ste raznijeli stvari i svaka vam čast na tome. Još jedan Vaš kolega je pokušao sličnim nekim, doduše Vi mnogo pristojnijim,

tonom, što poštujem i zbog toga ću Vam dati civilne i uljudne precizne odgovore u odnosu na ono što ste iznijeli.

Što se tiče ... sporazuma, sa svakom državom... Kolega Mugoša, ako mogu da ne pričamo uglas ja i Vi. Sa svakom državom sa kojom imamo zaključeno je drugačiji okvir i drugačiji ugovor - u zavisnosti od onoga što su njihove procedure: od Izraela, Kanade, Amerike, Turske, Francuske, Italije, Slovenije - svaki je specifičan i svaki je drugačiji. Slovenija je, recimo, napravila za bespilotne letilice svoj ugovor, a onda nas uključila u njihov ugovor. Što se tiče izvještaja koji ste pominjali, to je druga stvar. Izvještaj je stepenovan određenim stepenom tajnosti, Vi to znate jer ste Vi stavili potpis na taj dokument, tako da ja to ne mogu skinuti. Postoje podaci drugih država i vojski, i tehnologije, i mnoge druge poslovne tajne, na koje, nažalost, Parlament i javnost nemaju pravo, a volio bih, jer ja nemam što da krijem, kad bih mogao to da objelodanim.

Što se tiče onoga na što ste Vi negdje aludirali, koliko sam uspio da shvatim vezano za prvu ponudu, drugu ponudu razlike eventualne - što se nas tiče, ne znam ko je što prije nudio, znam da ste vi odredili cifru od 120 miliona za budžet za 2024. godinu. Dakle, nijesam ja, nego smo to zatekli i ja sam ostao pri toj cifri i ona je u okviru tih 120 miliona. Što se tiče finansijske ponude, prva je stigla od Hershpa, konkretna ponuda koja se pregovaralo u aprilu o.g. Tako da nije bilo prve, nije bilo druge, osim ako se nije negde zagubila, kao što su se jednom Vašem kolegi, da ga sad ne spominjem, nije ovdje u sali, mnoge stvari zagubile od petka do danas. Tako da u aprilu o.g. prva ponuda, ispregovarano, vjerujte mi, jako dobro, po mom sudu. Ne mogu da ulazim u detalje, jer je i to njihova poslovna tajna i zaštićen podatak. Mislim da su ovo konkretni, vrlo jasni, vrlo koncizni i vrlo precizni odgovori koji jasno demonstriraju da ovo što ste iznijeli, doduše mnogo korektnije nego Vaš kolega, ali politička priča koja je vrlo plitka i koja ne može pogoditi cilj, barem ne kad sam ja u pitanju i Ministarstvo odbrane.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:54:16)

Hvala i Vama.

Gospodine Adžiću, dobićete riječ: Imate do minut pravo na komentar. Izvolite.

FILIP ADŽIĆ (09.09.24 16:54:34)

Što je muka da se čuje istina? Upravo onako kako sam i očekivao - odgovor ni na što dobili nijesmo.

Dakle, ja nijesam govorio da ulazimo u specifikaciju, da ulazimo u pojedinosti, da ulazimo u stvari koje jesu stepenovane i koje možda po prirodi stvari ne bi trebale ni da zanimaju javnost, niti mogu biti negdje objelodanjene za široke narodne mase. Ono što je nas zanimalo i Vi mi nijeste dali odgovor - kolika je ta ponuda bila u momentu kada je Heirship bio prvorangirani na osnovu parametara koji su se tada uzimali u obzir, uključujući i cijenu koju su tada ponudili, a kolika je danas ta cijena. To je prva stvar koja me zanimala - nijesam dobio odgovor. Nijednog momenta nijesam rekao da ima bilo što sporno u sporazumu između dvije države, ali jesam rekao da ima sporno u komercijalnom ugovoru. Jer, i Vi ste mi sami rekli da ima različitih ugovora koji su potpisivani i da su oni svi različiti. I upravo tako, svi su različiti, ali ni jedan nije potpisivan sa proizvođačem, već sa agencijama ili ministarstvima.

Još jedna stvar, kad Vi insinirate vezano za kolege koji iznose informacije - bilo je i tada vrlo jasno pitanje i Vi nijeste odgovorili: Da li su u cijenu broda, koju Vi sad pominjete, koja se uklapa u tih 120 miliona koje su opredijeljene budžetom za nabavku brodova, uračunate i kamate? Mi taj odgovor nijesmo dobili.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 16:55:56)

Hvala, poslaniče Adžiću.

Sljedeći za riječ se javio poslanik Ilir Čapuni, a neka se pripremi poslanik Velimir Đoković.

ILIR CAPUNI (09.09.24 16:56:50)

/Govor na stranom jeziku/

Poštovane građanke i građani, poštovane kolege, uvaženi ministre,

Svršenom poslu mane nema, ali bih volio da danas predstavim jednu studiju slučaja iz dva razloga, a jedan jeste što ćemo od toga dobiti jednu lekciju i jednu poruku.

Naime, 1997. godine Albanija je bila na rubu građanskog rata, kada su, kao što znate, građani ušli u vojne magacine, uzeli vojnu opremu itd. Kad je došlo do stabilizacije prilika u Republici Albaniji i nakon završetka rata na Kosovu, Albanija je krenula vrlo organizovano u punopravno učlanjenje u NATO alijansu. To je uradila jako organizovano i 2007. godine krenula je u nabavku vojnih brodova. Prije toga je potopila sve ove druge, napravila je Arheološki park koji jako posjećen u Ksamilu na jugu Albanije. 2007. godine u Damenu u Holandiji pregovarali su za kupovinu četiri broda patrolna, nešto su kraća od ovih. Znači, to je klasa stan, zvali su ih sopstvenim imenom klasa ilirija i platili su jedan brod a dobili su četiri. Dobili su jednog koji je došao iz Holandije, ali su ugovorom obavezali Damen da izgradi brodogradilište u Pašalimanu u Valoni i u tom brodogradilištu su izgrađena još tri ostala. To su: 2011. godine brod Oriku, 2012. godine brod Lisus i 2014. godine brod Butrinti. Oriku i dan danas šparta vodama Mediterana, kao punopravni član u svim NATO vježbama i NATO operacijama. Čitavo opremanje Albanije 2007. godine je koštalo 32,8 miliona eura. Koristeći fondove Kraljevine Holandije i njihov program Ored zbog transfera tehnologija u Republici Albaniji i obaveze Kraljevine Holandije i Damena, uspjeli su da dobiju četiri broda i funkcionalno brodogradilište će se ti brodovi održavaju, naoružavaju i će se grade i drugi brodovi.

Dakle, ono što današnjem ugovoru fali jeste transfer tehnologija i da tako kažem šaljiva lekcija i poruka jeste da tako rade organizovane države. Zato ni danas ni juče nijesam reagovao na onu provokaciju u Božaju, će su neki ljudi sa nekim zastavicama pošli do granice da bi iskazali kad se vojska vrati na Kosovo, neće se ništa desiti, ne brinite itd. Albanija kreće sopstvenim koracima i jako to ozbiljno radi. Dakle, volio bih da u nekom aneksu ovog ugovora, gospodine ministre, ubuduće vidim klauzule od transferu tehnologija, o nabavci i razvoju bez posadnih plovila i drugog naprednog naoružanja.

Na kraju, kao i svim poslanicima i meni se obratio admiral u penziji gospodin Samardžić, u kojem on iznosi određene rezerve prema ovom ugovoru. Smatram da mi kao Skupština, ako to Vlada i ako to resorni ministar na neki način insistira, mi se ne trebamo proglašiti nenadležnim po ovom pitanju, mada taj tehnički dio, tehnički aneks, koliko ja pratim, jeste nešto što nije baš viđeno da tehnički ugovori prođu kroz parlamentarne procedure.

Toliko od mene. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 17:01:42)

Hvala, poslaniče Čapuni.

Sada riječ ima poslanik Đoković, a neka se pripremi poslanik Adrijan Vuksanović.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (09.09.24 17:01:53)

Uvaženi potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvaženi ministre sa saradnicima,

Dozvolite mi da evo već pri kraju ove današnje rasprave vezano za ovu tačku dnevnog reda u ime Kluba poslanika Nove srpske demokratije kažem par riječi. Čuli smo od uvaženog ministra danas tokom dana detaljno korake i raspored koraka po kojima se vodio on i njegovi saradnici vezano za ovo pitanje. Čuli smo, takođe, od njega veoma precizno zašto se danas ova tačka nalazi na dnevnom redu zasijedanja Skupštine Crne Gore. Čuli smo i od njega, a i od ostalih učesnika da je za ovaj posao bilo zainteresovano više zemalja, odnosno ponuđača iz tih zemalja i da je to dovelo do raznoraznih kontakata, do raznoraznih komentara, da se morala i diplomatija i ambasada uključivati i davati određene komentare. To je jednostavno sve danas izazvalo dodatno interesovanje u ovom Parlamentu, a sigurno i interesovanje javnosti. Ali, sve ovo što smo čuli od ministra nas u Klubu Nove srpske demokratije uvjerava da je ovo ispravan put i da ovu tačku danas treba podržati - što ćemo mi i da uradimo.

Takođe, čuli smo od uvaženog kolege Kneževića jednu tezu da su se poslije ovog posla, i zahvaljujući ovakvom ishodu ovog posla, predsjednik Skupštine Crne Gore, potpredsjednik Vlade Crne Gore i poslanik Knežević našli na listi onih kojima je zabranjen ulazak u Republiku Hrvatsku. Jeste da postoji jedna izreka koja kaže - U politici sve je politika, ali mislimo da ovdje nije bilo razloga i potrebe da se ovako reaguje prema pomenutim funkcionerima u ovom slučaju.

Koristim priliku da poručim, u ime Nove srpske demokratije, nešto što sam i ranije imao priliku u određenim nastupima medijskim da kažem da se svakako zalažemo i jesmo za dobrosusjedski odnos sa susjednom Republikom Hrvatskom, ali takođe i da poručim veoma jasno da put prema Evropskoj uniji Crne Gore više vodi preko Francuske, nego preko Hrvatske.

Na samom kraju, kao što sam i rekao iz svega ovoga što se danas čulo, Klub poslanika Nove srpske demokratije i ja kao jedini govornik u ime Kluba želim da poručim da ćemo glasati i podržati predmetnu odluku.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (09.09.24 17:04:43)

Hvala i Vama.

Komentar. Izvolite, poslaniče Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:04:54)

Drago mi je što se napokon čuo glas iz Nove srpske demokratije povodom ove važne teme i razumijem, na osnovu intervencije kolege Đokovića, da postoje važnije i manje važne zemlje unutar Evropske unije. Volio bih da se ministar, koji je svakako izbjegao danas iako smo ga više puta pozivali da napravi distancu u odnosu na ovaj asortiman poruka koji dolaze od strane vladajuće koalicije i koje imaju za cilj da odnose sa Hrvatskom potpuno sruše, javi, uzme riječ i kaže šta misli o ovakvim izjavama od strane funkcionera parlamentarne većine.

Mi očigledno ođe imamo jednu vještačku politiku, neiskrenu politiku. Ja znam da je gospodin Krapović, ako je politički evaluirao onda je to dobro i za njega, i za Crnu Goru, i za politiku koju predstavlja. Sjećam se kad je bio na protestima protiv učlanjenja Crne Gore u NATO kao gradonačelnik, odnosno predsjednik Opštine Budva ili prije toga svejedno, ali je bio na tim protestima i postoje dokumentovani zapisi. Opet kažem, manje je važno u odnosu na politiku koju eksponira danas, ako je iskren. Ali, ja vam kažem mislim da je ovo sve jedna vještačka politika. Jer ovo što vi radite i način na koji se vi odnosite prema zemljama partnerima od kojih je Crna Gora dobila najviše institucionalnog znanja, najviše informacija, najviše arhivske građe, koja je pomogla ovoj državi da se pomakne naprijed na putu prema Evropskoj uniji i NATO-u je veoma neodgovorno, kolega. Ovo je veoma neodgovorno i ja na osnovu sumnji koje sam imao ranije, a to više nijesu sumnje, sad sam već uvjeren, smatram da vi ovo sve radite vrlo tendenciozno, vrlo ciljano i vrlo namjerno, sa idejom da pokvarite odnose manje-više sa svim susjedima. Već ste to uspjeli i sa Bosnom i sa Hercegovinom, već ste to uspjeli i sa Hrvatskom, već ste u više navrata te odnose problematizovali i kad je riječ o Kosovu.

Dakle, ova kampanja se ne zaustavlja, ova kampanja se nastavlja i drago mi je, građani Crne Gore, da možete da čujete od predstavnika parlamentarne većine kakav je njihov odnos prema problemima koje su izazvali na relaciji sa Hrvatskom.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:08:05)

Hvala Vam.

Gospodin Đoković da odgovori na komentar.

Gospodinu Đokoviću se prijavio i ministar Krapović za komentar.

Izvolite.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (09.09.24 17:08:15)

Uvaženi poslaniče Nikoliću, nijesam rekao ovako kako ste Vi htjeli da prikažete i da su nam Hrvati neprijatelji. Svakako sam rekao da put Crne Gore u Evropsku uniju više vodi preko Francuske, preko tradicionalnih partnera Crne Gore, između ostalog, nego preko Hrvatske. Ne dijelim zemlje u Evropskoj uniji tako kako ste Vi to rekli. To je jedna stvar.

Druga stvar, bez želje da provociram dodatnu neku repliku sa Vaše strane, neću Vam dati prostor za to, samo želim da kažem da i predsjednik Parlamenta više puta pozivao i predsjednika Hrvatskog sabora da dođe u Crnu Goru i pozvao jednom prilikom i sve poslanike ili neke od onih koji su zainteresovani iz Hrvatskog sabora da dođu u Crnu Goru. Tako da toliko o tom dobrosusjedskom odnosu i gajenju takvih odnosa kada je Nova srpska demokratija i parlamentarna većina u pitanju.

Na samom kraju, završiću onamo gdje ste počeli - da ste čuli danas evo pred kraj našeg današnjeg rada glas Nove srpske demokratije. On je do sada i u ovom Parlamentu i uopšteno u političkom životu Crne Gore bio vrlo jasan, vrlo glasan, na principima i temelju našeg programa i naših principa.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:09:34)

Hvala, gospodine Đokoviću.
Izvolite, ministre. Vi ste se prijavili za komentar.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 17:09:40)

Hvala.

Vrlo kratko u odnosu na neke političke opservacije koje je iznio poslanik Nikolić. Naravno, on je rekao da sam ja bio na protestu protiv NATO-a itd. Ne, kolega Nikoliću. Ja sam bio na obilježavanju godišnjice NATO bombardovanja i ne kao predsjednik Opštine, nego kao građanin. Vi ste iznijeli mnogo informacija i opservacija, a, vjerujte mi, većina nijesu tačne. Podsjetiću Vas da nijesam promijenio, da kažem, civilizacijski pristup prema tom događaju jer sam kao ministar odbrane, prvi ikad u Crnoj Gori, obilježio dvadesetpetogodišnjicu bombardovanja Savezne Republike Jugoslavije od strane NATO-a u kasarni u Danilovgradu. Nakon mene, pola sata ili sat je to uradio predsjednik Skupštine i on među prvima državicima koji su to uradili. Tako da nijesu baš stvari takve kakvim ih vi želite predstaviti. Isto ste rekli vezano za događaj u Budvi koji je vezan za oslobođenje Budve, koji je bio na Mitrovdan 8. novembra, a Podgorička skupština je nešto potpuno drugo što nije nas doticalo dolje na Primorju i bila je krajem novembra, nekoliko nedjelja kasnije. Dakle, budite precizni jer ja se ne stidim ni jednog jedinog sekunda svog života, niti jednog jedinog sekunda političkog djelovanja.

Isto tako, u odnosu na ono što su naše obaveze, ja imam program partije koji stoji iza mene, koji smo kandidovali na izborima i dobili glasove za to, imamo i ekspozice Vlade koji smo takođe obnarodovali prije nego što smo krenuli - u tom ekspozitu se kaže što će raditi Ministarstvo odbrane i Ministarstvo odbrane to radi bolje nego ikad i jedno dok je DPS rukovodio i rukovodioci DPS-a. Da Vas sad ne podsjećam, imam ovdje cijeli niz afera, ali neću na kraju rasprave da širim priču. Samo želim da Vam kažem da ta NATO egzaltacija, taj pokušaj pokrivanja NATO-a, ono što se radilo u Ministarstvu odbrane je vrlo sličan pokušaj pokrivanja ovom našom crnogorskom zastavom onoga što se radilo u državi vezano za bezbjednosni sektor, vezano za trgovinu narkoticima, trgovinom akciznim robama, cigarama, kriminal i sve ono što je urušavalo Crnu Goru što smo naravno mi nakon 30. avgusta zaustavili. Tako da koji god trenutak moje biografije izvučete lični, profesionalni ili politički - biću spreman da se podičim istim. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:12:41)

Hvala.

Gospodine Đokoviću, hoćete li Vi ili gospodin Nikolić?
Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:12:50)

Zahvaljujem na datoj riječi.

Dakle, drago mi je, gospodine Krapoviću, da mislite tako lijepo o sebi, a još mi je draže što ste tako spremni da lijepo o sebi govorite javno. Neka sude oni što nas slušaju koliko je to umjesno, posebno za nekoga ko obnaša visoke državne funkcije. Ono što je svakako umjesno je da parlamentarna opozicija ima pravo da vlast suočava sa određenim greškama. Dakle, to što ste Vi danas gorljivi zagovornik NATO-a, meni, vjerujte, kao predstavniku Demokratske partije socijalista, zaista čini čast, jer znam koliko je sa druge strane bilo protivnika NATO integracija. Mislim da nema većeg uspjeha za jednu politiku kada vrijeme potvrdi ispravnost njenih stavova. Ja kažem Vi nijeste glasali zajedno sa nama za ulazak Crne Gore u NATO, nijeste ni bili ali nije ni Vaš politički subjekat. I to je tačno. Ja sam dobio jednu fotografiju sa jednog skupa u Budvi đe se protestovalo protiv NATO-a. Jasno su transparenti - protiv NATO-a, neutralnost, nikad u NATO itd. Tu ste Vi, ako nije neki Vaš dvojnik. Ali, nije nikakav problem, kažem dobro je ako smo se sa jedne tačke A pomjerali na tačku B. Ali ono što je moj problem sa vašim političkim djelovanjem je što mislim da je to vještačko, a to potvrđuju i davanje imena ulicama, davanje imena bazenima, to potvrđuju razni komentari sa pozicije državne vlasti po ploči u Morinju i brojnim drugim akcijam, a koje su proizvele određene incidente na međudržavnoj relaciji između Crne Gore i Hrvatske. Na kraju želim da zaista ovo uvedemo u pristojene tokove, makar što se tiče državne politike. Vjerujte mi, nijesam srećan zato što kao država trpimo štetu zbog činjenja aktuelne parlamentarne većine u odnosima sa Hrvatskom. Šta god ko mislio, a evo čuli smo da ima važnih, manje važnih ili nevažnih zemalja u Evropskoj uniji za Crnu Goru. Crna Gora u Evropsku uniju neće

moći da uđe bez odobrenja Hrvatske i to treba da bude jasno svima koji sjede u parlamentarnoj većini, a siguran sam da je apsolutno jasno građanima Crne Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:15:45)

Izvolite, gospodine Đuroviću, u ime Kluba.

DEJAN ĐUROVIĆ (09.09.24 17:15:54)

Evo već nekoliko puta se spominje Nova srpska demokratija i nastup gospodina Đokovića, gdje se tačno ne interpretira onako kako je rekao. Gospodin Đoković je rekao da je možda bolje da se idre preko Francuske, koja je osnivač Evropske unije, koja je naš saveznik dugo godina, nego preko Hrvatske, ne misleći i govoreći da nam je Hrvatska nije prijatelj. Znači, molim Vas. Nekoliko puta ste probali staviti u usta nešto što čovjek nije rekao, niti što misli Nova srpska demokratija, niti ćemo to ikad reći. To što pokušavate politički da nas izvučete da vam odgovorimo nešto što bi možda vama odgovaralo - nećemo, gospodine Nikoliću. Poprilično smo iskusni politički da ne dozvolimo sebi taj izlazak. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:16:58)

Hvala Vam, gospodine Đuroviću.

Kako Vi nijeste diskutovali? Kako Vama komentar? Vi ste se javili za komentar.

/Upadica/

Gospodin Đoković mogao je da komentariše. On nije komentarisao, to je uradio šef Kluba. Ako je potreba, jedan minut.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:17:36)

Cijenim makar...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:17:39)

Izvinjavam se, samo da pozovem gospodina Vuksanovića. On je sledeći prijavljeni, a privodimo diskusiju kraju.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:18:05)

Cijenim makar i ovaj pokušaj da se popravi nešto što je ne bih rekao nespretno rečeno, nego onako kako se istinski doživljava put Crne Gore u Evropsku uniju. Ali, imam samo, gospodine Đuroviću, jedan odgovor na ovo što parlamentarna većina trenutno radi. Samo jedan, a on se ogleda u sljedećem - ako ste vi priznali Kosovo, ako ste vi odustali od iščlanjenja Crne Gore iz NATO-a, ako ste vi odustali od ukidanja sankcija Ruskoj federaciji - onda vam je pošteno, i to vam sugerišem, da to građanima Crne Gore i kažete.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:18:39)

Izvolite, gospodine Đuroviću.

DEJAN ĐUROVIĆ (09.09.24 17:18:58)

Gospodine Nikoliću, /Upadica/

Zahvaljujem se, predsjedniče. Ja sam siguran da gospodin koji je /upadica/ Ja Vama kažem da upravo neko ko me maloprije spominjao sigurno ne poznaje moju porodicu, jer da me poznaje dobro, bar

kada je vojni ministar u pitanju, ne bi imao što da mi prigovori. Kad su vojni ministri u pitanju, u Crnoj Gori ne dozvoljavam bilo kakvu primjedu na moj račun, niti na račun kolege Đokovića, koji je bio potpuno jasan i precizan u svom izlaganju.

Poštovani predsjedniče, Vi i vojni ministar imate još jednu obavezu, koja je možda moralno veća od kupovine ovih brodova - da vratite vojnog ministra generala Iva Đurovića u Crnu Goru. Ako to ne završite, i Vi kao ministar, i Vi kao predsjednik Skupštine, i predsjednik Crne Gore nijeste ispunili svoj zadatak.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:20:09)

Hvala, gospodine Đuroviću. Tome će se priključiti i gospodin Nikolić. To je obaveza svih poslanika ove Skupštine, važno je da imamo sve naše velike ljude ovdje u Crnoj Gori okupljene.

Gospodine Vuksanoviću, izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (09.09.24 17:20:34)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi ministre, dame i gospodo,

Evo privodimo kraju ovu burnu raspravu i želim se osvrnuti samo na nekoliko detalja, a puno toga se danas govorilo, pa se govorilo, kroz nekakve bajkovite aluzije, da je Republika Hrvatska na neki posredan ili neposredan način uključena u čitavu ovu tematiku. Ali dobro, svak prirodu drugog doživljava kroz svoju prirodu, pa na taj način doživljavam i takve opservacije i sklapanja nekakvih konstrukcija koje nemaju velike veze sa realnošću, jer Republika Hrvatska je članica NATO saveza, članica Evropske unije, članica Šengen zone, članica Eurozone i kao takva pripada onoj skupini među 16 zemalja svijeta.

Svakako, današnja rasprava je bila intenzivna, dinamična i otkrila je puno toga. Važna je i Republika Hrvatska, važna je i Republika Francuska za buduće, ja se iskreno nadam, članstvo Crne Gore u Evropsku uniju, što je i jedan od ciljeva Hrvatske građanske inicijative. Republika Hrvatska je od samog početka snažno podupirala sve te emancipatorske procese za Crnu Goru. I ustupila je skupocjene prevode, i snažno je lobirala i doprinosila na svakom mogućem mjestu i u svakom mogućem trenutku da Crna Gora bude pozicionirana tamo gdje joj je mjesto, tamo gdje je njena državnost počela, a to je uz zapadni civilizacijski krug. Postoje određeni poremećaji kojih smo nažalost svjesni i ja to sa žalošću moram konstatirati i po svojoj političkoj savjesti stranka kojoj pripadam i ja osobno zalažemo se za najbolje moguće odnose, ne samo sa Hrvatskom već sa svima onima koji snažno podupiru crnogorski subjektivitet i ne dovode ga u pitanje. To ćemo i dalje raditi i pored određenih destruktivnih uticaja kojima smo, nažalost, ovdje izloženi. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:23:16)

Hvala, gospodine Vuksanoviću.

Proceduralno je tražila gospođa Aleksandra Vuković Kuč.

Izvolite, gospođo.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 17:23:28)

Uvaženi predsjedniče Mandiću, nijeste bili tu sve vrijeme, ali sigurna sam da ste raspravu pratili sve vrijeme. Zašto mislim da je ova vlast teški balast Crne Gore na putu ka Evropskoj uniji? Pa, upravo zbog toga što ministar odbrane, pozivam se na član 5 koji smo potpisali kad smo potpisivali ugovor o pridruživanju Crne Gore NATO-u, koji podrazumijeva da sve članice ukoliko je jedna država članica NATO-a napadnuta zajedno brane tu napadnutu članicu. Naravno, radi se o oružanom napadu, ođe je jedan verbalni politički napad, a ministar odbrane nije se ni osvrnuo na teške uvrede poslanika koji pripadaju nekadašnjem Demokratskom frontu upućene Hrvatskoj, preko koje i te kako vodi naš put ka Evropskoj uniji. Otvorili ste jedan veliki ambis danas u crnogorskom Parlamentu, još jedan, jer kada smo dobili status Vlade, odnosno države koja ima vladu sa personama non grata, Hrvatska je tada htjela da izazove kod nas i kod vas reakciju i odnos promijenjenog ponašanja u odnosu na Hrvatsku, a činioci vlasti su nastavili produbljivati taj jaz praveći duboku provaliju ne prema Hrvatskoj, nego prema Evropskoj uniji. Zbog toga sam veoma tužna poslije ove današnje rasprave, tužna zbog toga što ministar odbrane, u skladu sa tim i simbolički članom 5, nije ustao da odbrani, prije svega, naše prijatelje od nas samih, da odbrani državu Hrvatsku od naših neprimjernih komentara baš u momentu kada su ti odnosi veoma zategnuti, kao što se to činilo u prošlosti u teškim ratnim

trenucima kada su državници bili toliko odgovorni i toliko slovesni da su se jasno i javno izvinili i Hrvatskoj, i građanima Hrvatske, i rukovodstvu za ono što se dešavalo tokom ratnih godina. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:25:31)

Hvala Vam.

Moram da kažem da ovdje danas niko nije uvrijedio državu Hrvatsku, niko nije uvrijedio državu Hrvatsku. Ako se tiče prošlosti države Hrvatske i jednog režima koji je vladao u vrijeme Drugog svjetskog rata i koji je instaliran od strane nacističke Njemačke i fašističke Italije, koji je počinio bezbrojne zločine, iako smo se mi kao Parlament odredili u odnosu na te zločine i zločine koji je počinio i nacistički režim u Austriji i u Njemačkoj - ne vidim da smo mi nešto uvrijedili današnju Hrvatsku. Pozivao sam, i to ponavljam, i predsjednika hrvatskog Sabora i hrvatske zastupnike da dođu u Crnu Goru. Nijednu uvredljivu riječ nijesmo uputili kada su oni donijeli tu odluku, ali mi smo suverena zemlja i možemo da odlučujemo o našoj budućnosti i o brodovima kojima će upravljati naši mornari onako kako mi procijenimo (da nam ne odlučuje niko sa strane).

Što se tiče Evropske unije, ona je nastala prvenstveno kao dogovor Francuske i Njemačke. Mi dobro znamo ko je velika sila u Njemačkoj, a ko je poput nas prije neku godinu čekao redosljed da se priključi toj Evropskoj uniji. Odnos Crne Gore prema Francuskoj i politika koju vodi Vlada, koja je iskaz ove parlamentarne većine, i te kako je izbalansiran i prema Hrvatskoj, a posebno uvažava odnos prema jednoj velikoj sili kakva je Francuska, koja je negdje kičmena moždina Evropske unije. Nismo nikoga uvrijedili, svakoga smo ispoštovali, svakoga smo uvažili. Imamo naše stavove, imamo naše procjene. Tražili smo da budemo nezavisna država, odnosno većina je na referendumu izašla i rekla da mi želimo da budemo nezavisna država. E onda kada smo nezavisna država, onda se ponašajmo kao suverena država i donosimo odluke ovdje. Ne pitajmo ni Zagreb, ni bilo koga kakve ćemo odluke da donesemo - nego ih mi donosimo. Prethodna Vlada je donijela odluku kakvo je naše opredjeljenje vezano za snabdijevanje ratne mornarice Crne Gore. Danas možemo da pričamo i ovo i ono, vidimo sve neprijatnosti. Imamo ih i kolega Knežević, i kolega Bečić, i ja ali ne želimo nijednu ružnu riječ da kažemo jer znamo da će i to proći i da će se to zvati juče. To će se zvati juče što se danas dešava i opet će i kolega Bečić, i Milan Knežević, i Andrija Mandić poći u Zagreb i razgovarati sa hrvatskim političarima i oni će dolaziti u Crnu Goru. Naći ćemo zajednički jezik, mi smo u konačnom i sto godina živjeli u jednoj državi, pa ćemo pronaći zajednički jezik za budućnost građana Crne Gore.

Ono što je meni važno kao predsjedniku ovog Parlamenta, mislim da su odnosi unutar Crne Gore najvažniji i da mi, kao predstavnici građana Crne Gore, treba da pronađemo zajednički jezik. A ne da budemo eksponenti bilo čije politike iz okruženja ili iz Brisela, ili iz Pariza, ili iz Zagreba, ili iz Tirane ili bilo koje druge adrese. Hvala.

Vi ćete? Obraćao sam se građanima, nisam se obraćao Vama. /Upadica/

Vi ste tražili proceduru, dao sam Vam proceduru. Ali, ne mogu da Vam dam proceduru, a da ne mogu sebi da dam pravo da se i ja obratim građanima.

Izvolite, gospođo Kuč.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 17:29:22)

Gospodine Mandiću, da mi Vi sad tražite riječ, ja bih Vam dala sedam minuta, jer hoću i da čujem ono što je stvarno strateška i stvarna politika vladajuće većine. Vi znate da ste Vi vlasnik vladajuće većine... /Upadica/ Ma izvinite, molim Vas, nemojte me prekidati. Evo jedino Vi ako još ođe predsjedavate ne prekidajte me. Dajte da samo završimo ovaj razgovor danas.

Dakle, jeste i sve ono što Vi kazujete javno, Vaši politički partneri koji čine vladajuću većinu misle tajno i svakom Vašem političkom iskazu oni se raduju jer oni to žive, žive trajno u svojim životima. Zagovaraju te vrijednosti, jer su to njihove životne vrijednosti, samo što Vi imate političku hrabrost da ih izgovorite i da ih saopštite. E sad šta se desilo sa Vama, gospodine Mandiću. Vi ste sada priznali konačno rezultate referenduma o nezavisnosti Crne Gore i hvala Vam na tome. To jeste prekretnica i mi ćemo to jednog dana pominjati u političkoj kulturi i političkoj istoriji Crne Gore kao nešto veoma važno i svijetlo ako hoćete. Dakle, Andrija Mandić, vođa Nove srpske demokratije, je priznao rezultate referenduma o kojima je pisana bijela knjiga, koji su osporavani i za koje ste govorili da su pokradeni. Imamo jedno istorijsko priznanje koje je danas došlo u Skupštinu Crne Gore. Vi ste se, i kažete to jeste li, stvarno odrekli politike koju ste imali prema Kosovu, jeste li priznali nezavisnost Kosova. Rekla bih da nijeste, ali evo prilika Vam je da kažete - ne priznajem nezavisnost Kosova. Jer, ružno je, gospodine Mandiću, da Vi ćutite o tom pitanju, a prepuštate svojim

biračima da prave barikade na kojima poručuju - Dogodine u Prizrenu i dogodine vojska na Kosovu. Dakle, to su veoma ozbiljne prijetnje koje prijetite i stabilnosti u regionu. Još jednu stvar da kažem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:31:20)

Gospođo Vuković, evo ste rekli i evo dva minuta puna govorite i ja ću nešto da kažem i nemojte više da se javljate zato što ću Vam, /upadica/ Evo, što tražite? Hajde, recite. Oni su vrlo dragocjeni, general D'epere je bio vrlo važan ovdje na ovim prostorima nakon Prvog svjetskog rata.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 17:31:40)

Može li samo povodom Francuske jednu rečenicu? Vi znate bio je i veoma važan i Marmon. Znate kako je ostao zapanjen pred crnogorskim vladikom Petrom I i njegovom nezavisnosti, šćate se toga dobro vjerovatno. Otuda je i nastala čuvena Puškinova pjesma:

"Черногорци? Что такое?

Бонапарте спросил."

Čak se i francuski vojskovođa pitao ko je taj Crnogorac koji se ne boji njegove sile. Nijesmo se bojali nijedne sile. No, da se vratimo na savremenost.

Koja je članica Evropske unije manje važna ili više važna, o tome postoji jasan konsenzus, jer Vi, kao navodno podržavalac članstva Crne Gore u Evropskoj uniji, bi trebalo da znate kako funkcioniše Evropska unija. Tamo se ni priviriti ne može bez konsenzusa, bez saglasnosti svake članice Evropske unije da bude primljena nova članica. Znate li, gospodine, kako se postaje više važan član Evropske unije? Kada se prihvate evropske vrijednosti, a manje važan u Evropskoj uniji kada se od tih vrijednosti, kao što to čine danas neke države članice Evropske unije, odustane. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:32:54)

Hvala Vam, gospođo Vuković.

Ja ću da Vam budem vrlo iskren, tražili ste odgovor i dobićete ga. Zajednička država Srbija i Crna Gora je izgubljena za 1.560 glasova. Mi smo u Bijeloj knjizi dokazali da ulazak u onu sivu zonu 55, sve dokumentovano pokazali da je dio tih glasova ukraden, ali nikada nismo sporili da je većina onih koji su izašli na referendum, a uskraćeno je pravo bilo brojnim državljanima Crne Gore da glasaju na tom referendumu, bila na ovoj strani. Ali, prema dogovorenim pravilima, Bijela knjiga je pokazivala da tih 1.560 glasova nisu uzeti na pošten način. /Upadice/ Da to raščistimo. Dokazali smo Bijelom knjigom da ono što je dogovoreno kao pravilo nije ispoštovano, nego su ti glasovi stečeni na nepošten način i krađom. To je prvo.

Drugo, što se tiče odnosa prema Kosovu, mi se nalazimo danas u koaliciji zajedno i sa Albancima i Bošnjacima i nemojte da očekujete da od političkih predstavnika srpskog naroda ne budu solidarni sa svojim sunarodnicima, kao što ne očekujem od kolege Camaja da ne bude solidaran sa svojim sunarodnicima. Što vi mislite, da kolega Camaj bude solidaran sa svojim sunarodnicima, a da Srbi u Crnoj Gori budu nesolidarni sa svojim sunarodnicima? To što su se nacionalni Crnogorci opredijelili, odnosno njihovi politički predstavnici da budu solidarni sa političkim predstavnicima Albanaca, gospodine Nikoliću, a ne sa političkim predstavnicima Srba, to je pitanje i odgovor koji treba vi da date. Znači, vi ste se birajući između Srba i političkih predstavnika Srba i političkih predstavnika Albanaca - opredijelili za Albance. To je vaš izbor i ne mogu da utičem na vaš izbor. To treba da znaju svi, posebno kada kažete - nas glasaju Srbi, pa da oni Srbi koji vas glasaju znaju i tu činjenicu (pošto me prozivate za ovo).

Šta je još bilo, gospođo Vuković, recite mi jer imam odgovore na sva Vaša pitanja. Šta ste još pitali?

To ću da Vam završim. Prvo ste se divili Svetom Petrom Cetinjskom i generalu Marmonu. On je bio iznenađen kada je vidio Svetog Petra Cetinjskog jer se suočio s jednom strašnom činjenicom s kojom se nije suočio ni u Africi - da je svakom ubijenom francuskom vojniku bila otkinuta glava. Onda je on vjerovao da se radi o nekim divljacima koji su ratovali sa njima. Kada je upoznao Svetog Petra Cetinjskog, kada je upoznao jednu takvu jedinstvenu ličnost, on je bio iznenađen da tako jedan obrazovan i divan čovjek predvodi te ljude koji su imali tada u svom načinu ratovanja kao dokaz junaštva da onome koga ubiju obavezno posijeku i glavu. Francuzi su bili preneraženi iako su oni kidali glave nedavno prije toga u Parizu s giljotinom, ali u ratu vojnika i u sudaru vojnika nijesu to radili.

Tako da je ta borba našeg Svetog Petra Cetinjskog i ono iskustvo koje je bilo 1806. godine kod Dubrovnika bilo i te kako važno iskustvo za Crnu Goru. Jer, kada prozivate nas iz generacije koja je bila 1991, morate da znate da su Crnogorci 1806. godine bili ispred Dubrovnika zajedno sa Rusima u borbi protiv

Francuza. To je istorijska istina i to svi znaju u Crnoj Gori. To je istina da je ovaj bio opčinjen obrazovanjem Svetog Petra Cetinskog i istina da je Puškin napisao onu divnu pjesmu, ali kažem što je bio opčinjen. Suočio se sa jednom činjenicom koju do tada francuska vojska nije poznavala, a poznavali su francuski političari. Dok je giljotina radila punom parom, to je bila kazna, sudska presuda i kidanje glave, ali u bici niko nikome nije kidao glavu. Francuzi su se suočili sa tom činjenicom da nalaze mrtve vojnike koji nemaju glavu. To je stvar koja pripada načinu ratovanja - prihvatljiva, neprihvatljiva, ovakva ili onakva, ali je to je bio način ratovanja prikladan tom vremenu.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:38:17)

Postavio je gospodin Mandić nekoliko pitanja, ali prethodno nije odgovorio na pitanja koja su njemu postavljena.

Dakle, kazali ste da smo mi odabrali da gradimo politička partnerstva sa političkim predstavnicima Albanaca. Ako se ne varam, to je bila Vaša interpretacija. Sada Vam kažem, gospodine Mandiću, da vi, u odnosu na Demokratsku partiju socijalista i partnerstva politička i prethodno državna koja uspostavlja, nemate ništa skriveno, sve je transparentno. Mi objavimo fotografiju i saopštenja ako sedemo da razgovaramo sa nekim, a ljudi koji sede u ovoj Vladi se krijući sretaju i sa premijerom Kurtijem i sa predsjednicom Osmani, počev od premijera pa ministara u Vladi i ne objavljuju te sastanke. Pazite sada ovo.

Moje pitanje za Vas je bilo sljedeće - da Vi pošteno građanima Crne Gore kažete da ste priznali nezavisnost Kosova, da ste odustali od izlaska Crne Gore iz NATO-a i da ste odustali od ukidanja sankcija Rusiji jer ste, gospodine Mandiću, da Vas podsjetim, Vi to obećavali građanima kada ste se borili za osvajanje vlasti. Sada ću Vas direktno citirati: "Onog trenutka kada postanemo vlast, izvešćemo Crnu Goru iz NATO-a, povući ćemo priznanje Kosova i ukinućemo sankcije Rusiji". Pošteno kažite građanima da ste odustali od te politike.

/Prekid/

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (09.09.24 17:40:36)

/Prekid/ Da budemo i s Albancima, i Bošnjacima, i Hrvatima, i Crnogorcima, i Romima, i Srbima. Ponosimo se što smo doprinijeli i uveliko presudili da Crna Gora bude građanska, a da ne bude nacionalistička i velikosrpska, kako ste vi željeli. Iz Vašeg sadašnjeg iskaza i odijuma koji ste pokazali prema Crnogorcima i petrovićevskoj Crnoj Gori, kako volite da je nazivate, opisujući Svetog Petra Cetinskog kao jednu skarednu osobu koja je tamo nekakve tamanila glave francuske i sl - zaboravili ste da kažete kako je u tom dijalogu odgovorio Petar I Petrović Njegoš tadašnjem francuskom generalu. Rekao je: O ovome smo i ovo smo učili od vas. Nije lijepo da vi koji navodno podržavate Petroviće, i Njegoša, i Svetog Petra Cetinskog na ovaj način govorite o Crnogorcima toga vremena i njihovoj velikoj i strasnoj borbi za slobodu, za pravo, čast i slobodu Crne Gore.

Ovo vam, građanke i građani Crne Gore, jasno govori u kojoj mjeri je politika sadašnje većine licemjerna, koliko je antinjegoševska. Upravo je ova kapelica, ova nestručna slika koju poklanjaju svakome ko dođe u njihove kabinete, onaj neumjetnički prikaz Karađorđevićeve okupacije Petrovića i Crne Gore pokazatelj što hoće ovi ljudi od Crne Gore, što hoće Andrija Mandić i oni koji se nalaze pod njegovom danas vlasti, sa kojima je on danas u koaliciji i čiji je on danas politički vlasnik. Oni hoće i danas u savremenom stilu da porobe Crnu Goru i da je skrenu sa zapadnog puta, da nam sve zapadne prijatelje učine neprijateljima, a da nas svežu u koaliciju sa regionalnim neuspješnim politikama koje, da su šta valjale, ne bi izazivale ratove, pa i ove genocide, kao i genocid u Srebrenici, koji je jedan od najvećih i najstrašnijih koji se dogodio u savremenoj jugoslovenskoj istoriji.

Gospodine Mandiću, molim Vas, pošto je ovo bio istorijski dijalog, a bila mi je obaveza da odbranim čast Crne Gore iz istorijskih izvora i Crnogoraca, a Vama, kao crnogorskom Srbinu, bi bilo dobro da pročitate Crnogorsku ideologiju Živka Andrijaševića i da iz te knjige vidite da su crnogorski Srbi jednako doprinijeli izgradnji i dostojanstvu Crne Gore kao slobodarske države, a da vi danas radite nasuprot crnogorskim Srbima i da danas ponižavate ono na čemu su crnogorski Srbi zasnovali svoju politiku, ideologiju i svoju vjeru. Zaista, sramota, gospodine Mandiću, što ja danas u crnogorskom Parlamentu moram da branim crnogorske Srbe od Vas.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:43:32)

Gospođo Kuč, ja sam Srbin, Vi niste Srkinja. Nemojte Vi da branite Srbe od mene. Srbi su ovdje vodili borbu dugi niz godina za svoja prava. U 2020. godini ne kažem da smo se izborili za naša prava, ali je u Crnu Goru stigla sloboda. Danas Srbi mogu zajednički da rade i sa Bošnjacima, i sa Albancima, i sa Crnogorcima i sa svima. Zato što smo slobodni ljudi možemo da procjenjujemo kako god hoćemo, ne oduzimajući prava jedni drugima. Namjerno sam rekao šta procjenjujem da je važno našim kolegama Albancima, šta je važno kolegama Bošnjacima, a oni znaju šta je važno nama Srbima. Radimo zajedno. Ima mnogo tema oko kojih možemo da se dogorimo i da radimo zajedno. Rekao sam Vam davno još ovdje kada sam biran za predsjednika Parlamenta - ne potcjenjujte mudrost srpskog naroda. Nemojte misliti da ćete s tim pitanjima sada izazvati neku reakciju, da će neko reći - vidi oni su nas izdali i da će naivno krenuti da nas prevodi na onaj obični plus i minus. Imaju različiti putevi do istog cilja. To sam Vam rekao kada sam biran za predsjednika Parlamenta. Različiti putevi. To što neko misli da su Srbi naivan narod, grdno ste se prevarili. Jednom ste preveslali ovaj narod onom pričom - Bijeli bor raste na Durmitoru, a pančićeve omorika na Zlatiboru, a jedno i drugo rastu u Saveznoj Republici Jugoslaviji - a bili ste već tada donijeli odluku o nezavisnoj Crnoj Gori.

Vi ste danas, za razliku od tih vaših političkih velemajestora, vjerujte, mnogo naivna politička struktura, jer vjerujete da ćete sa tim političkim jasnim i kristalnim stavovima dobiti većinu Crne Gore. Nećete. Zato, poštovana gospodo, biće vas svaki put sve manje i manje. Nosite jedan veliki teg u nogama za koji niste krivi vi koji sjedite danas u ovom Parlamentu, ali nosite jednu strašnu hipoteku organizovanog kriminala, korupcije i svega onoga što je strašno uradila, podsticala i organizovala vaša prethodna stranačka struktura. Dok se ne oslobodite te hipoteke, nećete biti, vjerujte, partner ni Hrvatima, ni Francuzima, a ono što je za vas najgore - ni partner onima u Crnoj Gori koji žele da Crna Gora ide naprijed. To je ono što je strašno za vas.

Možete vi tražiti crno-bijele slike, ali tih crno-bijelih slika, što se tiče srpskog naroda i potcjenjivanja srpskog naroda kako je on naivan, mudrost ovog naroda nakon 2020. godine i moji razgovori i svih ovih političara, završila se velika borba, kaže - mi od vas tražimo da budete pametni i da ovu zemlju učinite srećnom, da svako u ovoj zemlji bude slobodan, svaki narod, svaki pojedinac i ova zemlja da bude bogata. Kolege koji su zajedno sa nama znaju u oktobru kolike će biti plate prosječne - 1000 evra. To je ono što svi cijene bili Srbi, bili Crnogorci, bili Bošnjaci, bili Albanci znaju da je to budućnost Crne Gore. Kriminal završen, odgovorni u zatvore, pred sudovima neka se suoče za svoju odgovornost. To je ono što bih ja zamolio vas da i vi kao jedna nekompromitovana struktura, neko ko nije organizovao ni Kavački ni Škaljarski klan, neko ko nije diloovao drogu, ko nije naplaćivao korupciju, a vjerujem da je većina takvih poslanika DPS-a, da radite zajedno s nama i svi zajedno za budućnost ove zemlje, za budućnost Crne Gore.

Gospodine Nikoliću, rekao sam da treba gospodin Bogdanović. On je imao tako briljantne diskusije prethodnih dana i želi da kaže vjerovatno najvažnije danas što može da se kaže na ovu temu, ali mi neće zamjeriti. /Upadice/ Izborna je kampanja i moramo da imamo razumijevanja, a u padu su.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.09.24 17:48:16)

Zahvaljujem.

Gospodine Mandiću, znate šta primjećujem? Primjećujem ozbiljnu unutrašnju tenziju koja je rezultat toga da ne možete da se izrazite do kraja. Ta Vaša suspregnutost je u funkciji očuvanja te fotelje. Toliko vrijedi borba za one ideale za koje ste se borili 30 godina. Toliko vrijedi koliko ta fotelja u kojoj šedite. Taman toliko. Ni manje ni više. To Vam kažem ne da bih politički poentirao na tome, nego zato što to stvarno i iskreno mislim.

Sada ću Vam još jednom reći ne zbog Vas, nego zbog Vaših političkih partnera. Drago mi je da ste danas još jednom ovoj grupi ljudi koja sedi ovamo ponovili da je cilj ostao isti, da su putevi drugačiji, da je referendum pokraden. To je legitimacija, poštovani građani, ove parlamentarne većine. Vi ste njena legitimacija. Vjerujte mi, s aspekta političke doktrine, Vi ste napravili dobar posao za sebe i za Vaše saradnike. Konačno ste zaplivali u Vladu, šeli po dubini, pogodili poslove, dogovorili dalju dinamiku podjele funkcija. Danas građanima, pretežno Srbima koji vas glasaju, kako kažete, iako ne glasaju Srbi samo vas, glasaju i druge političke partije, glasali su Demokratsku partiju socijalista i opet će, odmah da Vam kažem - danas njih zamajavate u potrebi da im objasnite da je promjena ideološkog kursa vrijedna ako vi imate fotelje. Začutili ste odjednom o svemu o čemu ste godinama pričali zato što ste šeli u fotelju predsjednika Skupštine. Gospodine Mandiću, to zna cijela Crna Gora. Vi ste pričali, ja sam Vas saslušao. Samo još jednu rečenicu.

Pošto ste kazali da je Demokratska partija socijalista u padu, sada Vam kažem na današnji dan - Demokratska partija socijalista bez institucionalnih poluga, bez bilo kakve institucionalne moći je politički subjekt koji u crnogorskom Parlamentu ima najveću političku snagu među građanima Crne Gore. Taj procenat se kreće od 25% do 28% podrške.

Znate li šta je problem, gospodine Mandiću? Što vi ne možete da objasnite sebi i jedni drugima u čemu je tajna, a ja ću Vam reći u čemu je tajna. Tajna u kičmi, u dostojanstvu i u političkim principima, gospodine Mandiću. Zato je to politika koja jedina ima šansu da se kreće u tim procentima. Nema druge političke partije na političkoj sceni koja može da pretenduje na taj nivo političke snage, i vama je to jasno, a izbori u Podgorici će vam to tek pokazati.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 17:53:12)

Hvala Vam, gospodine Nikoliću.

Gospodine Bogdanoviću, ne želim više da progovorim nijedne riječi da ne zaustavljam diskusiju na zadatu temu.

Izvolite, gospodine Bogdanoviću. Dobili su gospoda iz DPS-a dovoljno vremena.

BORIS BOGDANOVIĆ (09.09.24 17:53:27)

Hvala Vam, gospodine predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Posebno se zahvaljujem diskutantima na današnjoj sjednici Skupštine Crne Gore koji su razbili ovu konstruisanu i lažnu aferu u paramparčad, kao ono kada djeca razbiju igračku, a ne znaju što čine.

Dakle, poštovani građani Crne Gore, zamislite taj avanturizam da optužite Republiku Francusku ili firmu Republike Francuske da je korumpirala crnogorske političare, crnogorske ministre i crnogorske državnike ili, još smješnije, da su Crna Gora i crnogorski političari korumpirali firmu Republike Francuske. Onda vam ta ista Francuska, koja je uvažena članica Evropske unije, jedan od naših najvažnijih spoljno političkih partnera, odgovori - ne samo da je sve čisto kao suza, nego da je svaka cigla, svaki čvor na tom broskom kanapu u ovom sporazumu na svom mjestu, poštovani građani Crne Gore. Bacate političke optužbe, a onda dobijete političke šamare. Kakav udarac, poštovani građani Crne Gore za ovu domaću teoriju zavjere. Ali, poštovani građani Crne Gore, to uopšte nije ni čudo, imajući u vidu da je onaj za kojeg se ne zna da li je više vladao iz sjenke ili sa bine i govornice, zajedno sa još dva vojna lica, od kojih je jedan admiral a jedan general, oteo jedan broj javnih funkcionera pobjednica na izborima od 30. avgusta 2020. godine, koji se očigledno danas u sve razumiju - od ribarenja, preko vazdušnih linija do brodova. Dok mi, poštovani građani Crne Gore, večeras ovdje razgovaramo o brodovima, oni razgovaraju o brojanju glasova. Jer, jedan je zadužen da svaka vojna uniforma glasa po partijskoj direktivi, a drugi je admiral trgovine. Podsjetiću vas, poštovani građani Crne Gore, da je za ono vrijeme dok je bio načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore rasprodao svega čega se dotakao i to po onom sistemu daj što daš.

To je onaj admiral koji je nezakonito napredovao u službi, nezakonito napredovao u sistemu odbrane, koji je prodao 13 plovila, tri podmornice, jednu fregatu, ako se ne varam, gospodine ministre, koja je dužine 13 metara za sitnicu, za svijeću, za bagatelu, poštovani građani Crne Gore. Znate li za koliko? Za milion eura. Da vam to plastično predstavim. To je isto kao da vi prodate jedan luksuzni stan ovdje u centru Podgorice od 120 m2 za jedno polovno biciklo. Znate li šta mu je bila najveća vojna investicija? Luksuzna jahta Jadranka. To mu je bila, poštovani građani Crne Gore, najveća investicija za sve ove godine, samo što ne znamo da li mu je to bila premija ili provizija, u to neću da ulazim. Ono u šta hoću jeste da je državu Crnu Goru i građane Crne Gore i sve nas njegovo nezakonito imenovanje i službovanje u sistemu odbrane koštalo 400.000 eura. Tako da se nemojte začuditi ako izađe uskoro i neka informacija da se s nekim razgovaralo o kupovini tih brodova po sistemu - brodovi Crnoj Gori, a provizija meni, isto kao kod slučaja Skočičevojke. Tako da - skakali ste što ste skakali, ovim skakanjem ste preskočili crtu. Sada se pitamo svakako će ćete se sakriti od krivično pravnog progona. Nadam se da nećete kod ovih koji su ovih dana prišli admiralima i generalima, jer se nadam da upravo ti znaju kada se jednom uspentraju uz taj komadni most, silaska više nema. Kada taj brod počne da tone, tada ni luskuzna jahta Jadranka ne pomaže.

Tako da, poštovana gospodo kriminalci, vaši institucionalni zaštitnici, vrijeme je da odgovarate za posljedice vaših postupaka jer se mi nećemo zaustaviti sve dok ne donesemo promjenu koja će biti na dobro naroda i građana Crne Gore i ni milimetar jedan jedini nećemo odustati, niti ustuknuti ni prema vašim bemaksovcima, niti prema vašim grandovcima, niti prema vašim tigrićima, tigricama ili bilo kojom divljom sky pernatom životinjom. To treba da vam bude jasno.

Jasni su nama vaši redovi, gospodo. Vi u vašim redovima "nemate" osumnjičene i optužene za šverc cigareta, nemate u vašim redovima ni osumnjičene ni optužene za šverc kokaina. Nemate u vašim redovima ni one talentovane preduzetnike koje svoje biznise grade u saradnji sa kriminalnim klanovima i sa licima sa kodnim imenima. Ali, bez obzira na kodna imena, na sve insinucije koje idu iz njih, poštovani građani Crne Gore, vi treba da znate da je politika mnogo više od divljih i pernatih životinja. To je umijeće političke časti,

političke istine, političkog obraza - svega onoga što oni u ovom trenutku ne znaju, ali polako naučićemo ih, jer je politička igra tek počela. Tu se tek razlikujemo jer sa nama, gospodo, igrice nema.

Možda ste, gospodo kriminalci i vaši političko-institucionalni zaštitnici, uspjeli da nekog prevarite, da se sa nekim poigrate, ali u našu zamku ste upali jer smo vam je vješto i na vrijeme pripremili. Sada možete da cvilite koliko god hoćete, možete i da jaučete, možete svakako i da prijetite, ali imam jednu poruku za vas. Dakle, oni koji bi trebali dolaze po vaše druge i to možete odmah da im prenesete. Kažite im, poštovana gospodo, da kod nas nema trange-frange pravnih procesa i isprazne retorike, jer smo mi ovdje došli da budemo glas onih koji nemaju moć i da ih sačuvamo od kriminala, korupcije i od kodnih imena. Neće više biti kodnih imena, vaše vrijeme tajni je prošlo. Jer, mi nismo obični političari koji ćemo vam gledati kroz prste. Mi smo hrabri borci protiv zla. Da znate, poštovana gospodo, da oni koji osmišljavaju kodna imena, prenesite im, da im je sloboda prestala tamo gdje je počela sloboda naroda. Sloboda naroda je počela 30. avgusta 2020. godine. To nije nikakva imaginacija niti film. To je stvarnost koja se sada i u ovom trenutku dešava. U toj stvarnosti nema mjesta za kriminalce, nema mjesta za one koji se kriju iza kodnih imena. Još nešto možete da im prenesete - da je naše jedino kodno ime pravda, ali ne tajno nego javno. Mi smo u figurativnom i formalno-političkom smislu lovci koji ne popuštaju i ne puštaju i koji prate svaki trag i koji se neće zaustaviti sve dok svakog kriminalca ne vide iza rešetaka. Tako da od nas i treba da se plaše, jer mi nismo obični političari koji sa sobom nose, gospodo, samo izmjene zakona, nego sa sobom nosimo i revoluciju za borbu protiv mafije.

Zato, poštovana gospodo, za vas krimilci, za vaše političko-institucionalne zaštitnike i političke advokate i sve druge koji vam pomažu u ovom procesu - imamo vrlo jednostavnu kratku poruku koju je vrlo lako upamtiti, još lakše prenijeti, ima svega tri riječi i glasi: Sad ili nikad. Drago mi je što smo se razumjeli, ako uopšte i jesmo. Toliko.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 18:01:36)

Hvala, gospodine Bogdanoviću.

Ovim je iscrpljen broj prijavljenih govornika.

Da li predstavnik Vlade želi dati završnu riječ? Izvolite, ministre Krapoviću.

DRAGAN KRAPOVIĆ (09.09.24 18:01:56)

Hvala Vam, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Želim, prije svega, na kraju ove duge, iscrpne i intenzivne rasprave da se zahvalim svim poslanicima i poslanicama Skupštine Crne Gore, koji su danas slušali raspravu, koju su uzeli učešće u raspravi, i želim da se, prije svega, zahvalim svima koji su ili koji će tek podržati ovaj predlog glasanja, koji su pozitivno ocijenili ono što mi radimo u Ministarstvu odbrane. Svakako želim da se zahvalim i ovim drugima koji su u jednom dijelu kritikovali, bez primjesa dnevne politike, ovakav jedan državni projekat najvećih mogućih razmjera. Smatram da je ovaj projekat zaista, i to iz punih usta kažem pred građanima Crne Gore, stojim imenom i prezimenom iza toga, u skladu sa Ustavom, u skladu sa zakonima Crne Gore i svakako na ponos Vojsci Crne Gore i Mornarici Crne Gore. Vjerujem da ćemo u godinama pred nama mnogo kvalitetnije nego ikada do sada kontrolisati ono što su prirodna bogatstva i ono što su suverena prava Crne Gore na moru. Takođe, da ćemo kroz ovu nabavku podići kredibilitet i ugled države kroz učešće u mirovnim misijama i operacijama.

Za kraj, ostaviću samo jedan vojnički osvrt na cijelu ovu situaciju. Ovo je poruka koju sam dobio tokom ove rasprave kao doprinos od jednog vojnika, u pitanju je načelnik General štaba Vojske Crne Gore, u ovom trenutku brigadni general Zoran Lazarević. On mi je poslao poruku sledeće sadržine: "Kupovinom ovih brodova sa ovim karakteristikama i performansama Crna Gora stiče vrijednost da učestvuje u svim misijama i operacijama, posebno u NATO operaciji Sea Guardian. U tu operaciju, za koju je Skupština donijela odluku i koja je od strane NATO-a organizovana da zaštiti građane država Mediterana, uključujući naravno i Crnu Goru, ne mogu se upućivati bilo kakvi brodovi. Ali ovi brodovi kakve smo konstruisali i dogovorili će to zasigurno moći da obave. Dužni smo da našim vojnicima, naravno misli se, prije svega, na mornare koji će obavljati službu na brodovima, pružimo sve uslove da prvenstveno zaštite svoje živote, a uporedo sa time da izvrše svoje zadatke. Pošto smo članica Sjeveroatlantske alijanse, imamo obavezu prema ispunjenju ciljeva sposobnosti koji su pred nas stavljeni i pošto je odluka Skupštine da se uđe u operaciju Sea Guardian, logično je da i Skupština donese odluku i doprinese izboru najbolje varijante brodova, koji će naravno služiti da štite nacionalne vrijednosti i kritičnu infrastrukturu Crne Gore.

U svakom slučaju, želim i generalu Lazareviću da se zahvalim na ovom njegovom vojničkom osvrtu. Rekao bih da smo uradili prvu stvar. /Upadica/ Nismo se pomirili, nismo se ni svađali, kolega Nikoliću. To je racionalan, državnički, ministarski pristup svojim obavezama - ukoliko na to refirirate. Sa moje strane, još

jedanput gledam i vas i građane Crne Gore u oči - sve je u skladu sa Ustavom, zakonom i interesima građana Crne Gore. /Upadica/ Nijeste tako pričali prije neki dan, ali neću dalje da širim priču. Na samom kraju, mislim da su građani vrlo jasno mogli da steknu detaljan uvid u ono što radimo, a mislim da su u suočavanjima moje malenkosti sa poslanicima ovoga doma mogli sami da donesu odluku ko govori istinu i ko brani interese Crne Gore na pravi način. Hvala vam, uvaženi poslanici.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.09.24 18:06:19)

Hvala Vam, gospodine Krapoviću.

Pozivam poslanike koji trebaju da učestvuju u glasanju da pristupe.

Poštovani građani, danas je bio veoma važan dan. Osim ove sjednice Skupštine Crne Gore, imali smo i dvije konferencije za štampu: jednu predsjednika države i jednu predsjednika Vlade. Dužan sam da vas obavijestim da je predsjednik Crne Gore obavijestio javnost kako je Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost i Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o akcizama vratio Skupštini Crne Gore. Dakle, ja još nijesam poslao predsjedniku Crne Gore ta dva predloga zakona, pa samim tim nije mogao ni da ih vrati. Mogao je da kaže da će da ih vrati, ali ja ih još nijesam poslao. Uradiću to u toku sutrašnjeg dana i da to znaju građani Crne Gore. To je veoma važna informacija, jer je danas mogla da se izbjegne od stane i predsjednika države i predsjednika Vlade ta konferencija. Svi su znali da je sjednica Parlamenta, ali baš u vrijeme kada se održavala sjednica Parlamenta, imali smo dvije konferencije za štampu, kojima je neko želio da preklopi sjednicu Parlamenta, gdje se nalaze svi predstavnici građana Crne Gore i gdje možemo da polemishemo, kao što smo danas polemisali i jasno saopštavali stavove koje smo zastupali.

Dalje, ono što želim u ime Skupštine Crne Gore da osudim, a siguran sam da će se svi složiti, mi smo predstavnici naroda i mi smo nosioci suverenosti ove zemlje, nas 81, možda nijesmo najbolji, možda građani mogu da izaberu mnogo bolje od nas - ali niko nema pravo da procjenjuje kako bi neki drugi, bilo koji građanin da se nalazi umjesto bilo kojeg poslanika za koga se glasalo, bio bolje rješenje nego oni o kojima se glasalo. Imali smo danas uvrede ovoga Parlamenta, imali smo danas jedan brutalni napad koji je u funkciji kampanje za jedne lokalne izbore. Ja mislim da to nije dobro da iko radi. Pozivam predsjednika Crne Gore da učestvuje u fer izornoj kampanji za koju se opredijelio, ali vrijeđanjem ne može se doći do nekog političkog cilja, do kojeg je želio da dođe predsjednik Crne Gore. Što se tiče onih koji su posle 30 godina postali opozicija, imaju priliku svi kao i mi na izborima da pokažu šta mogu da urade.

Dakle, poštovani građani, ja bih želio, da ako sada procjenjujem ovdje da imamo dovoljnu većinu Parlamentarnu, da se izjasnimo o ovom predlogu. Ovo je prvi put da se Skupština izjašnjava, potreban nam je najmanje 41 glas za ovo. Ja vas pozivam, gospodo i gospođe poslanici, da se izjasnite o ovom predlogu.

Izvolite, glasajte.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini.

Zaključujem glasanje - glasala su 43 poslanika - svih 43 za, nema protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o saradnji u domenu odbrane sa tehničkim aranžmanom između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Francuske o nabavci dva patrolna broda od strane Crne Gore.

Ovim je sjednica Osmog vanrednog zasijedanja u 2024. godini završena.